

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettujen lakien muuttamisesta sekä laiksi yksityisestä huvialuksesta suoritettava polttoainemaksusta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia siten, että energiatuotteista ja sähköstä kannettavaa valmisteveroa korotetaan keskimäärin 9,8 prosenttia. Veronkorotuksen painopiste on päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden käyttämissä polttoaineissa. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta.

Lämmityksessä ja työkoneiden polttoaineena käytettäväksi tarkoitettulle biopolttoöljylle ehdotetaan valmisteverottomuutta. Biopolttoöljyn pientuottajille ehdotetaan yksinkertaistettua valmisteveromenettelyä.

Harrasteilmailun ja huviveneilyn polttoaineet sekä jäteöljy ehdotetaan verollisiksi

polttoaineiksi. Huviveneilyssä käytetyn polttoaineen käyttökieltoa, sanktioita ja valvontaa koskevat säännökset sisältyvät lakiin yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta.

Energiaverotukseen liittyviä veronpalautusmenettelyjä ehdotetaan täsmennettäväksi ja yksinkertaistettaviksi. Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin tehtäisiin lisäksi eräitä teknisluonteisia täsmennyksiä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2008 alusta.

— — — — —

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö	3
Energiaverotuksen yleinen rakenne	3
Nestemäisten polttoaineiden valmisteverotus	4
Sähkön, maakaasun, kivihiilen ja mäntyöljyn valmisteverotus.....	6
1.2 Yhteisön lainsäädäntö.....	7
Energiatuotteet.....	7
Valvontajärjestelmän soveltaminen energiatuotteisiin.....	9
Verotasot.....	9
Verovapaudet.....	10
Valtiontuki	10
Biopolttoaineiden valmisteverotus.....	11
1.3 Nykytilan arviointi.....	12
Energiaverodirektiivin edellyttämät muutokset	12
Tekniset muutostarpeet	13
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	14
2.1 Tavoitteet.....	14
2.2 Ehdotukset.....	15
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	18
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	18
3.2 Ympäristövaikutukset.....	19
3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	19
3.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	20
4 ASIAN VALMISTELU	20
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	20
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	21
1 LAKI NESTEMÄISTEN POLTTOAINEIDEN VALMISTEVEROSTA	21
2 LAKI SÄHKÖN JA ERÄIDEN POLTTOAINEIDEN VALMISTEVEROSTA.....	26
3 LAKI YKSITYISESTÄ HUVIALUKSESTA SUORITETTAVASTA POLTTOAINEMAKSUSTA	28
4 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	36
5 VOIMAANTULO	36
LAKIEHDOTUKSET	37
nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	37
sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.....	43
yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta.....	47
LIITE.....	54
RINNAKKAISTEKSTIT	54
nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	54
sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.....	65

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Energiaverotuksen yleinen rakenne

Euroopan yhteisössä sisämarkkinat toteutuivat jäsenvaltioiden välisessä kaupassa vuoden 1993 alussa. Osana tätä prosessia mineraaliöljyjen valmisteverotus yhdenmukaistettiin. Tällaisia valmisteveron alaisia tuotteita ovat moottoribensiini, dieselöljy, kevyt ja raskas polttoöljy.

Vuoden 2004 alusta lukien sähkö sekä sähkön- ja lämmöntuotannon polttoaineet kuten kivihiihi, ruskohiili, koksi ja maakaasu, puuta ja turvetta lukuun ottamatta, tulivat yhdenmukaistetun valmisteverojärjestelmän piiriin.

Nykyisin yhteisötasolla on säädetty kokonaisvaltaisesti verotettavista energiatuotteista, veron rakenteesta sekä tuotteista kannettavista vähimmäisverotasoista, jotka jäsenvaltiot voivat halutessaan ylittää.

Energiatuotteisiin sovellettava valmisteverotuksen yhdenmukaistettu valvontajärjestelmä kattaa tuotteiden valmistuksen, varastoinnin ja siirrot jäsenvaltioiden välillä.

Suomessa veroa on kannettu sähköstä, maakaasusta ja kivihiilestä kansallisin perustein jo ennen kuin energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annettu neuvoston direktiivi 2003/96/EY, jäljempänä *energiaverodirektiivi*, tuli voimaan vuoden 2004 alusta lukien. Suomessa energiatuotteiden verotuksesta säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994), jäljempänä *polttoaineverolaki*, sekä laissa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta (1260/1996), jäljempänä *sähköverolaki*. Jaottelun perusteena on ollut muun muassa

nestemäisten polttoaineiden ominaisuuksien ja jakelujärjestelmien samankaltaisuus sekä se, että vuoden 2003 loppuun saakka ainoastaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverotus oli Euroopan unionissa yhdenmukaistettu.

Suomessa energiatuotteista kannettava valmistevero jakaantuu perusveroon ja lisäveroon. Perusvero on luonteeltaan fiskaalinen ja sitä kannetaan nestemäisistä polttoaineista kuten bensiinistä, dieselöljystä sekä kevyestä polttoöljystä. Lisävero määräytyy tuotteen hiilisisällön perusteella. Lisäveroa kannetaan edellä mainituista nestemäisistä polttoaineista, raskaasta polttoöljystä sekä kivihiilestä, maakaasusta ja sähköstä. Mäntyöljystä kannetaan pelkkää perusveroa.

Suomessa sovellettavat verotasot ovat energiaverodirektiivin vähimmäisverotasojen yläpuolella. Suomessa ajoneuvojen moottoripolttoaineilla on omat verotonsa. Tuotteiden käyttöön, jakeluun ja verovalvontaan liittyvistä syistä Suomessa on päädytty järjestelmään, jossa lämmityspolttoaineiden sekä työkoneiden ja kiinteissä moottoreissa käytetyn polttoaineen verotaso on sama. Tämä koskee käytännössä erityisesti kevyen polttoöljyn verotusta. Dieselöljyä lievemmin verotettu kevyt polttoöljy on valvonnallisista syistä värjätty.

Sähköveroa kannetaan kaikesta sähköstä sen tuotantotapaan katsomatta, eikä sähkön lisävero siten perustu sähkön tuottamisessa käytettyjen polttoaineiden hiilisisältöön. Sähkön vero on porrastettu yleiseen veroluokkaan I ja alempaan veroluokkaan II, jota sovelletaan teollisuudessa ja kasvihuoneviljelyssä kulutettuun sähköön. Sähkön tuotannossa polttoaineet ovat verottomia, kun taas lämmöntuotannon polttoaineet ovat verollisia.

Verotasot vuonna 2007 ja verokertymä vuonna 2006

	Perusvero	Lisävero	Verokertymä, milj. euroa
Moottoribensiini snt/l	53,85	4,23	1 422
Dieselöljy snt/l	26,83	4,76	767
Kevyt polttoöljy snt/l	1,93	4,78	157
Raskas polttoöljy snt/kg	—	5,68	48
Yhteensä			2 394
Sähkö snt/kWh			
— veroluokka I		0,73	272
— veroluokka II		0,22	191
Yhteensä			463
Kivihiili euro/t		43,52	55
Maakaasu snt/nm ³		1,82	34
Mäntyöljy snt/kg	5,68		—
Yhteensä			89
Kaikki yhteensä			2 946

Nestemäisten polttoaineiden valmisteverotus

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua kannetaan nestemäisistä polttoaineista, joita ovat moottoribensiini, dieselöljy sekä kevyt ja raskas polttoöljy. Myös nestemäiseen polttoaineeseen lisättävästä apuaineesta on suoritettava valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua. Valmisteveron ja valmisteverojärjestelmän alaisia ovat edellä mainittujen nestemäisten polttoaineiden lisäksi kaikki muutkin mineraaliöljyt, jotka on tarkoitettu käytettäväksi moottori- tai lämmityspolttoaineina.

Moottoribensiinillä tarkoitetaan tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa bensiiniä, jonka oktaaniluku on 75 RON tai enemmän määriteltynä ASTM D 2699 -menetelmällä. Dieselöljyllä tarkoitetaan nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä. Lisäksi niin sanotun korvaavuusperiaatteen mukaan mineraaliöljyt ja kaikki muutkin tuotteet kuten vesi tai biopolttoaineet, jotka luovutetaan käytettäväksi polttoaineena ottomoottoreissa, rinnastetaan moottoribensiiniin ja verotetaan sen mukaisesti. Vastaavasti kaikki tuotteet, jotka luovutetaan käytettäväksi polttoaineena dieselmoottoreissa, katsotaan dieselöljyksi ja verotetaan dieselöljynä.

Suomessa on käytössä ympäristöperusteen valmisteveron alennus rikittömälle dieselöljylle ja moottoribensiinille edellyttäen, että tuotteen rikkipitoisuus on enintään 10 milligrammaa kiloa kohden. Veroporrastuksen määrä on 2,65 senttiä litralta. Moottoribensiinin osalta veronalennuksen edellytyksenä on rikittömyyden lisäksi se, että bensiinin happipitoisuus on vähintään 2 painoprosenttia, mutta enintään 2,7 painoprosenttia. Vähimmäishappipitoisuutta koskevalla vaatimuksella vähennetään iäkkäämpien, eikä katalysaattoriautojen häkä- ja hiilivetypäästöjä.

Kevyellä polttoöljyllä tarkoitetaan dieselöljyä, joka on tehty tunnistettavaksi. Kevyellä polttoöljyllä tarkoitetaan myös kaikkia mineraaliöljyjä, jotka luovutetaan käytettäväksi lämmitykseen ja jotka on tehty tunnistettaviksi. Tunnistettavaksi tekeminen tapahtuu lisäämällä polttoaineeseen sekä merkkiainetta että punaista väriainetta. Yksityiskohtaisemmat määräykset tunnistettavaksi tekemisestä ovat asetuksessa nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta (1547/1994). Tunnistettavaksi tekemisen tarkoituksena on, että lievemmin verotetun polttoaineen laillista käyttöä voidaan valvoa. Kevyttä polttoöljyä saa käyttää lämmityksessä, teollisissa prosesseissa, kiinteissä moottoreissa, tietyin edelly-

tyksin traktoreissa ja erilaisissa työkoneissa sekä dieselmootoreilla varustetuissa huvive-neissä. Tieliikenteessä henkilö-, kuorma- ja linja-autojen polttoaineena on sitä vastoin käytettävä korkeammin verotettua värjäämätöntä dieselöljyä.

Raskaalla polttoöljyllä tarkoitetaan tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvia lämmitykseen tarkoitettuja öljyjä ja öljyvalmisteita, joista ASTM D 86 -menetelmän mukaan 250 celsiusasteeseen tislattaessa tislautuu häviöt mukaan luettuina vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia tai joista tällä menetelmällä ei 250 celsiusasteen lämpötilassa voida määrittää tilavuusprosenttia. Korvaavuussäännöksen mukaan raskaana polttoöljynä pidetään moottoribensiiniä, dieselöljyä ja kevyttä polttoöljyä lukuun ottamatta myös muita mineraaliöljyjä ja hiilivetyjä, jotka luovutetaan käytettäväksi lämmitykseen.

Polttoaineverolakia ei sovelleta kivihiileen, ruskohiileen, turpeeseen, ligniittiin eikä muihin kiinteisiin hiilivetyihin eikä maakaasuun, sillä kyseisten tuotteiden verotuksesta säädetään sähköverolaissa. Energiaverodirektiiviin liittyvän poikkeuksen perusteella veronalaisena polttoaineena ei pidetä eikä polttoaine-vero siten kanneta metaanista, nestekaasusta, lentoliikenteessä käytettävästä lentobensiinistä ja lentopetrolista eikä veneilyssä käytettäväksi tarkoitettua moottoripetrolista. Lisäksi jäteöljyä, jota käytetään uudelleen polttoaineena joko välittömästi talteenottamisen jälkeen tai jäteöljyjen kierrätysprosessin jälkeen, ei pidetä veronalaisena tuotteena.

Polttoaineverolaissa lämmityksellä tarkoitetaan mineraaliöljyjen ja hiilivetyjen käyttöä polttotarkoituksiin eli lämmön tuottamista mineraaliöljyjä ja hiilivetyjä polttamalla. Jos teollisuus käyttää lämmitykseen tuotantoprosessissa syntyviä, hiilivedyiksi luokiteltavia tuotteita, ne ovat verotettavia polttoaineita.

Lähtökohtana nestemäisten polttoaineiden verotuksessa on, että polttoaineita käsittelevät toimijat ovat rekisteröityneet ja saaneet tullilta luvan toimia valmisteverovelvollisina. Valmisteveron alaisiin tuotteisiin liittyvän veroriskin vuoksi yrityksen, joka valmistaa valmisteveron alaisia tuotteita tai muuten harjoittaa toimintaa väliaikaisesti valmisteverottomilla tuotteilla, on asetettava vakuus sekä veron suorittamista että tuotteiden siirtä-

mistä varten. Tyypillinen nestemäisten polttoaineiden verovelvollinen on valtuutettu varastonpitäjä, jolla on oikeus valmistaa ja varastoida polttoaineita väliaikaisesti valmisteverottomina. Valmistevero tulee suoritettavaksi, kun tuote luovutetaan verottomasta varastosta kulutukseen. Jos tuote siirretään toiselle verottoman varaston luvan haltijalle joko Suomessa tai toisessa jäsenvaltiossa, tätä siirtoa ei pidetä kulutukseen luovuttamisena, eikä tuotteen lähettävän varastonpitäjän tarvitse suorittaa siitä veroa. Käytännössä järjestely tarkoittaa sitä, että polttonesteistä vero suoritetaan siinä vaiheessa, kun polttoaine luovutetaan edellä mainitusta verottomasta varastosta eli käytännössä öljy-yhtiön tukkuvarastosta kulutukseen eli huoltoasemille, teollisuuteen tai energialaitoksille. Muiden valmisteverojen tapaan energiatuotteiden vähittäismyyjät tai kuluttajat eivät ole tekemisissä valmisteverotuksen kanssa, vaan valmisteverot sisältyvät tuotteiden hankintahintaan. Järjestelmän etuna on se, että vero tulee suoritettavaksi vasta siinä vaiheessa, kun tuote luovutetaan kulukseen, eikä veroa siten tarvitse suorittaa etukäteen. Valmisteverotuslain mukaan verovelvollisia ovat myös ne, jotka ovat hankkineet polttoaineita verotta eikä tuotteita ole käytetty verottomaan tarkoitukseen. Lisäksi polttoaineverolain 3 §:ssä on säädetty eräistä yleistä valmisteverovelvollisuutta täydentävistä verovelvollisuuksista. Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan se, joka luovuttaa moottoribensiiniä, dieselöljyä sekä kevyttä ja raskasta polttoöljyä korvaavia tuotteita moottori- tai lämmityspolttaineeksi, on verovelvollinen. Tähän verovelvolliseen sovelletaan rekisteröityä elinkeinon harjoittajaa koskevia säännöksiä eli veroilmoitus annetaan kuukausittain moottori- tai lämmityspolttaineiksi luovutetuista tuotteista. Tämä säännös tulee sovellettavaksi muun muassa silloin, kun biopolttaineita kuten esimerkiksi rypsiöljyä on luovutettu satunnaisesti ja siitä valmistettua biodieseliä polttaineeksi.

Polttoaineverolain 9 §:ssä on säädetty verottomiksi eräitä polttoaineiden käyttökohteita tai luovutuksia. Verottomia ovat polttoaineet, jotka luovutetaan valtion varmuusvarastoon, käytetään sähkön tuotantoon tai käytetään energialähteenä öljynjalostusprosessissa.

Myös teollisessa tuotannossa raaka- ja apuaineena käytettävät polttoaineet samoin kuin tuotteiden valmistusprosessissa välittömästi ensikäytössä käytettävät polttoaineet ovat verottomia. Tämän säännöksen tarkoituksena on vapauttaa energiatuotteiden käyttö veroista silloin, kun niitä käytetään raaka-aineena tai kemiallisen prosessin osana.

Verottomia ovat myös polttoaineet, jotka käytetään alusliikenteen polttoaineena muutoin kuin yksityisellä huvialuksella toisin sanoen polttoaineet, jotka käytetään kaupallisessa toiminnassa. Yksityisellä huvialuksella tarkoitetaan alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen suorituksiin. Verotonta polttoainetta voidaan käyttää niin merialueilla kuin sisävesillä kauppa-aluksilla, yhteysveneillä, lautoilla ja kalastusaluksilla. Ammattiliikenteessä käytetty polttoaine voidaan hankkia suoraan verottomana tai ammattimaisen alusliikenteen harjoittajalle voidaan palauttaa hakemuksesta kaupallisessa toiminnassa käytetystä polttoaineesta suoritettu vero. Bensiinimoottorilla varustetuissa veneissä tämä tarkoittaa moottoribensiinin valmisteveroa. Dieselmoottorilla varustettujen veneiden osalta veronpalautuksen määrä on rajoitettu valvonnallisista syistä kevyen polttoöljyn veron määrään. Pienin palautettava määrä on muulle kuin kalastusalukselle 330 euroa. Suomella on ollut poikkeuslupa vuoden 2006 loppuun saakka käyttää yksityisissä huviveneissä lievemmin verotettua polttoainetta. Tämä on toteutettu siten, että bensiinikäyttöisissä huviveneissä käytetään moottoribensiininä verotettua bensiiniä, kun taas dieselkäyttöisissä veneissä on saanut käyttää dieselöljyä lievemmin verotettua kevyttä polttoöljyä.

Nestemäisten polttoaineiden valmisteverotomuudesta säädetään polttoaineverolain 9 §:ssä ja huoltovarmuusmaksuttomuudesta 10 §:ssä. Pääosin nämä säännökset vastaavat toisiaan siten, että polttoaine, joka on valmisteverotonta on samalla myös huoltovarmuusmaksutonta. Tietyiltä osin verottomuus ja

huoltovarmuusmaksuttomuus kuitenkin poikkeavat toisistaan. Lain 9 §:n 3 kohdan mukaan nestemäisestä polttoaineesta, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa, on suorittava huoltovarmuusmaksu, mutta ei valmisteveroa. Polttoaineverolain 10 §:n 2 kohdan mukaan taas polttoaine, joka käytetään vientitavaran valmistamiseen, korjaamiseen, kunnostamiseen tai päällystämiseen on huoltovarmuusmaksutonta, mutta ei valmisteverotonta.

Sähkön, maakaasun, kivihiilen ja mäntööljyn valmisteverotus

Sähköverolain mukaan valmisteveroa kannetaan sähköstä, kivihielestä, maakaasusta ja mäntööljystä.

Sähköveroa kannetaan kaikesta sähköstä sen tuotantotapaan katsomatta, eikä vero siten perustu sähkön tuottamiseen käytettyjen polttoaineiden hiilisisältöön. Sitä vastoin käytettäessä veronalaisia polttoaineita lämmöntuotantoon on niistä suoritettava valmisteveroa. Yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa verotetaan vain hyötylämmön tuottamiseen käytettyjä veronalaisia polttoaineita.

Sähkön valmistevero on porrastettu alempaan (II) ja korkeampaan (I) veroluokkaan. Teollisuudessa ja ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä käytettyä sähköstä suoritetaan alemman veroluokan mukainen vero. Veroluokan I veroa suoritetaan sähköstä, joka käytetään esimerkiksi yksityistaloudessa, maa- ja metsätaloudessa, rakentamisessa, tukku- ja vähittäiskaupassa, majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä yleensäkin palvelutoiminnassa. Sähköstä vero suoritetaan siinä vaiheessa, kun se luovutetaan sähköverkosta loppukuluttajalle.

Tiettyjen sähkön tuotantomuotojen ja käyttökohteiden osalta on otettu käyttöön veron palautusjärjestelmä. Tämä energiaverotukseen sähköveroporrastuksen lisäksi sisältyvä tukijärjestelmä muodostuu tietyistä sähkön tuotannon tuista ja energiaintensiivisen teollisuuden osittaisesta veronpalautuksesta.

Sähköntuotannon tukijärjestelmä muodostuu tuulivoiman, pienvesivoiman, metsähäkkeen, kierrätyspolttoaineen ja biokaasun tuis-

ta. Tuen perusmäärä on 0,42 senttiä kilowattitunnilta. Tuulivoiman ja metsähakkeen kilpailukyvyyn turvaamiseksi ja parantamiseksi tuulivoimalla ja metsähakkeella tuotetulla sähköllä on korotettu tuki 0,69 senttiä kilowattitunnilta. Kierrätyspolttoaineella tuotetun sähkön tuki on 0,25 senttiä kilowattitunnilta, koska kierrätyspoltoaine ei ole kokonaisuudessaan bioenergiaa.

Paljon energiaa käyttävät yritykset saavat maksamistaan energiaveroista osittaisen palautuksen. Energiaintensiivinen yritys voi saada veronpalautusta siltä osin kuin sen maksamien valmisteverojen määrä on enemmän kuin 3,7 prosenttia yrityksen jalostusarvosta. Tältä osin yrityksellä on oikeus saada palautuksena energiaveroa 85 prosenttia. Näin lasketusta palautuksesta maksetaan kuitenkin vain 50 000 euroa ylittävä osuus.

Kivihiilestä suoritettavasta valmisteverosta on pääsääntöisesti verovelvollinen valtuutettu varastonpitäjä. Useimmilla kivihiiltä käytävillä laitoksilla on verottoman varaston lupa ja kivihiilen hankinta sekä varastointi ovat näissä tapauksissa verottomia. Varastonpitäjä suorittaa veron kivihiilestä, joka luovutetaan verolliseen käyttöön eli käytännössä lämmöntuotantoon. Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua ei kanneta kivihiilestä, joka käytetään sähköntuotannossa tai teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömässä ensikäytössä tavarantoiminnan valmistuksessa.

Jos kivihiiltä, josta on vero suoritettu, luovutetaan verottomaan käyttötarkoitukseen muulle kuin valtuutetulle varastonpitäjälle, on käyttäjällä oikeus saada liikaa suoritettu vero palautuksena takaisin. Palautusta on haettava kolmen kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kivihiili on käytetty.

Maakaasua tuodaan Suomeen ainoastaan EU:n ulkopuolelta Venäjältä. Maakaasuverkkoa pitkin kaasu jaetaan ympäri Suomea eri käyttöpaikoille, joista tärkeimpiä ovat sähkön ja lämmöntuotanto energiayhtiöissä ja teollisuudessa, jossa sitä käytetään myös prosessipolttaineena. Maakaasun verotus tapahtuu muusta valmisteverotuksesta poiketen pääosin tullauksen yhteydessä. Maakaasun veron peruste on normaalikuutiometri ja veron määrä on 1,82 senttiä. Lisäksi siitä kannetaan

huoltovarmuusmaksua 0,084 senttiä normaalikuutiometriltä. Veroa on velvollinen suorittamaan se, joka tuo kaasua yhteisön ulkopuolelta Suomeen. Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on maakaasu, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömässä ensikäytössä tavarantoiminnan valmistuksessa. Lisäksi verotonta on maakaasu, joka käytetään sähköntuotannossa tai energianlähteenä öljynjalostusprosessissa. Verollisena maahantuoto kaasu luovutetaan yleensä käyttäjille valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun sisältävään hintaan. Jos kaasua käytetään verottomaan tarkoitukseen, on käyttäjällä oikeus hakea veronpalautusta tullipiiriltä kolmen kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona maakaasua on käytetty. Verottomaan käyttöön tulluttua maakaasua siirretään myös valmisteverottomana käyttäjille. Tällöin maakaasun käyttäjästä tulee verovelvollinen, mikäli kaasua ei käytetä kokonaisuudessaan verottomaan tarkoitukseen.

Lisäksi teollisen tuotantotoiminnan harjoittaja on velvollinen suorittamaan lämmitykseen käyttämästään mäntyöljystä valmisteveroa raskaan polttoöljyn veroa vastaavan määrän. Verotuksen tarkoituksena on ohjata mäntyöljy energiakäytöstä jatkojalostukseen kemianteollisuuden raaka-aineeksi.

1.2 Yhteisön lainsäädäntö

Energiatuotteet

Mineraaliöljyjen valmisteverotus on yhdenmukaistettu jo sisämarkkinoiden alusta, vuodesta 1993 lähtien kivennäisöljyjen valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetulla neuvoston direktiivillä 92/81/ETY. Sen mukaan jäsenvaltioiden on kannettava direktiivissä tarkoitetuista mineraaliöljyistä valmisteveroa, jonka on täytettävä kivennäisöljyjen valmisteverojen määrien lähentämisestä annetussa neuvoston direktiivissä 92/82/ETY säädetty vähimmäismäärä, jonka jäsenvaltiot voivat halutessaan ylittää. Nykyisin energiatuotteiden valmisteverotuksesta säädetään energiaverodirektiivissä. Mineraaliöljyjä koskevat säännökset liitettiin energiaverotusta koskevaan yhteisölainsäädäntöön lähes sellaisenaan.

Energiaverodirektiivin 2 artiklassa on määriteltä energiatuotteet, säädetty energiatuotteita korvaavien tuotteiden verotuksesta sekä direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä polttoaineista ja energiatuotteiden käyttökohdeista. Energiaverodirektiiviä ja siten myös valmisteverotusta koskevia säännöksiä sovelletaan energiatuotteisiin ja sähköön, jotka on määritelty yksityiskohtaisesti yhdistetyn nimikkeistön koodeilla. Energiaverodirektiiviä sovellettaessa käytetään tariffi- ja tilastonimikkeistöä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 6 päivänä elokuuta 2001 annettua komission asetusta (EY) N:o 2031/2001.

Energiaverodirektiivissä tarkoitettuja energiatuotteita ovat moottoribensiini, dieselöljy, kevyt ja raskas polttoöljy, maakaasu, neste-kaasu, metaani sekä muut nestemäiset, kiinteät ja kaasumaiset hiilivedyt. Keskeisimpiä energiaverodirektiivin soveltamisalaan kuuluvia uusia energiatuotteita ovat erilaiset eläinrasvat ja kasviöljyt, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina. Esimerkkeinä niistä voidaan mainita rypsi-, rapsi- ja palmuöljy. Myös edellä mainittujen rasvojen ja alkoholien seokset eli esterit ovat veronalaisia tuotteita. Näitä ovat esimerkiksi tyypilliset biodieselpolttoaineet, kuten RME eli rypsimetyylieetteri. Perinteisimpiä energiaverodirektiivin soveltamisalaan kuuluvia tuotteita ovat sähkö, maakaasu, kivihiili, ruskohiili ja koksi.

Myös niistä direktiivissä määritellyistä energiatuotteista, joille ei ole direktiivissä säädetty vähimmäisverotaso, on suoritettava käyttötarkoituksen mukaan vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen vero. Tämän lisäksi niin sanotun korvaavuusperiaatteen mukaisesti kaikkia tuotteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi tai joita käytetään tai myydään moottoripolttoaineina tai moottoripolttoaineiden lisäaineina tai moottoripolttoaineiden tilavuutta lisäävinä aineina, on verotettava vastaavan moottoripolttoaineen verokannan mukaisesti. Turvetta lukuun ottamatta myös kaikkia muita hiilivetyjä, joita myydään, käytetään tai on tarkoitettu käytettäväksi lämmittämiseen, on verotettava vastaavan energiatuotteen verokannan mukaisesti. Direktiivin mukaan esimerkiksi moottoriben-

siiniin lisättävästä alkoholista on suoritettava bensiinin valmistevero ja dieselöljyyn lisättävästä kasviöljystä dieselöljyn valmistevero. Samoin hiilivetyjä sisältävät kaasut silloin, kun niitä käytetään moottori- tai lämmityspolttoaineena, on verotettava vastaavan käyttötarkoituksen mukaan. Vastaavasti myös polttonesteeseen lisätystä apu- ja lisäaineesta on suoritettava valmistevero. Näiltä osin ei ole tapahtunut muutosta aikaisempaan sääntelyyn nähden.

Energiaverodirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle on haluttu jättää tiettyjä energiamuotoja ja energian käyttötilanteita. Direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle 2 artiklan mukaan jäivät muun muassa lämmön, puun ja turpeen verottaminen. Koska direktiivin lähtökohdana on energiatuotteiden verottaminen moottori- ja lämmityspolttoaineena, käyttö muihin tarkoituksiin on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaisia energiatuotteiden käyttökohdeita on esimerkiksi teollisuuden prosesseissa, joissa tapahtuvaa lämmityskäyttöä ja raaka-ainekäyttöä on vaikea erottaa toisistaan. Näissä tapauksissa on annettu jäsenvaltioille liikkumavaraa itse päättää energiatuotteiden verottamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että kyseisiä tuotteita verotettaessa tai jätettäessä verotuksen ulkopuolelle voitaisiin menetellä täysin vapaasti, vaan kyseisiä tilanteita on arvioitava perustamissopimuksen verosyrjintää sekä valtiontukea koskevien määräysten perusteella. Lisäksi, vaikka kyseiset tuotteet ovat verotusmielessä direktiivin soveltamisalan ulkopuolella, käytettyihin energiatuotteisiin joudutaan soveltamaan valmisteverotuksen valvontaa ja tuotteiden siirtämistä koskevia säännöksiä.

Energiaverodirektiivissä käytetyt yhdistetyn nimikkeistön koodit päivitettiin vuonna 2001 voimassa olleiden koodien mukaisiksi. Koodien ajantasaistamisesta voidaan tehdä päätös määränemmistöllä valmisteverokomiteassa. Uuden järjestelyn tarkoituksena ei ole muuttaa veronalaisia tuotteita ja soveltamisalaa vaan edistää sisämarkkinoiden toimintaa ja verotuksen valvontaa siten, että eri yhteyksissä käytettävät nimikkeet vastaisivat toisiaan ja että energiaverodirektiivin nimikkeiden ajantasaistaminen voitaisiin tehdä ilman direktiivin varsinaista muutosta, joka

edellyttää jäsenvaltioiden yksimielistä päätöstä.

Valvontajärjestelmän soveltaminen energia-tuotteisiin

Valmisteverotusta koskevat yhtenäiset, EU:n jäsenvaltioita velvoittavat säännökset sisältyvät valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta annettuun neuvoston direktiiviin 92/12/ETY, jäljempänä *järjestelmädirektiivi*.

Energiatuotteisiin sovellettava valmisteverotuksen yhdenmukaistettu valvontajärjestelmä kattaa tuotteiden valmistuksen, varastoinnin ja siirrot jäsenvaltioiden välillä. Läh- tökohtana on energiatuotteiden verottaminen valmistus- tai tukkuportaassa. Valvontajärjestelmän keskeinen piirre on, että tuotteiden valmistus ja varastointi edellyttävät viran- omaislupaa, toimijan on asetettava siirtoja koskeva vakuus ja tuotteiden siirroissa on käytettävä siirtoasiakirjoja. Yhteisön valmis- teverotusjärjestelmän mukaan tuotteet siirty- vät pääsääntöisesti väliaikaisesti valmisteve- rottomina jäsenvaltiosta toiseen, ja ne verote- taan siinä valtiossa, jossa ne lopullisesti kulu- tetaan. Jäsenvaltioiden välillä liikkuviin tuote- teisiin ei voida kohdistaa normaalisti rajalla tapahtuvaa valvontaa. Näiden syiden vuoksi on luotu väliaikainen valmisteverottomuuden järjestelmä, jossa tuotteita voidaan verotto- masti valmistaa, jalostaa, varastoida sekä myös siirtää verottomana jäsenvaltioiden vä- lillä tai jäsenvaltion alueella.

Valmisteverotuksen valvonta- ja liikkumis- säännöksiä ei sovelleta kaikkiin energiavero- direktiivin 2 artiklassa määriteltyihin ener- giatuotteisiin vaan energiavero- direktiivin 20 artiklassa on säädetty ne energiatuotteet, joi- hin katsotaan liittyvän suurimmat väärinkäy- töksien riskit ja siten myös tarve soveltaa valvontasäännöksiä. Tällaisia tuotteita ovat muun muassa nestemäisten polttoaineiden ja eräiden muiden hiilivetyjen lisäksi biopoltto- aineet ja nestekaasu. Toisaalta valmistevero- tuksen valvontajärjestelmää ei sovelleta maakaasuun, kivihiiileen eikä sähköön.

Verotasot

Energiavero- direktiivin mukaan jäsenvalti- oiden on kannettava direktiivissä tarkoitetuista tuotteista vero, joka täyttää kyseiselle tuote- lle säädetyn vähimmäisveromäärän. Aino- astaan osalle direktiivin soveltamisalaan kuu- luvista energiatuotteista on säädetty verotau- lukossa käyttötarkoituksenmukainen vähim- mäisverotaso, mutta korvaavuusperiaatteen mukaan myös korvaaviin tuotteisiin sovelle- taan samoja verotaulukoita. Energiavero- direktiivissä noudatettu jaottelu vastaa aikai- sempaa käytössä ollutta jaottelua. Vähim- mäisverotaso on säädetty liikenteen mootto- ripolttoaineille kuten bensiinille, dieselöljyl- le, lentobensiinille ja -petrolille sekä neste- kaasulle ja maakaasulle.

Teollisuus- ja ammattitarkoituksissa käyte- tyille moottoripolttoaineille kuten kevyelle polttoöljylle, lentopetrolille, nestekaasulle ja maakaasulle on säädetty omat verotasons. Teollisuus- ja ammattikäytöllä tarkoitetaan maataloutta, puutarhaviljelyä, kalanviljelyä ja metsänhoitoa; kiinteästi asennettuja moot- toreita; rakennusteollisuudessa, maa- ja vesi- rakentamisessa sekä julkisissa rakennusura- koissa käytettävien koneiden ja laitteiden polttoainetta; ajoneuvoja, jotka on tarkoitettu käytettäväksi muussa kuin tieliikenteessä tai joiden käyttö pääasiassa tieliikenteessä ei ole sallittua. Tyypillisiä käyttökohteita ovat eri- laiset traktorit ja työkoneet.

Lisäksi lämmityspolttoaineille kuten kevy- elle ja raskaalle polttoöljylle, lentopetrolille, nestekaasulle, maakaasulle, hiilelle ja koksil- le sekä sähkölle on omat vähimmäisvero- tasons.

Esimerkiksi energiavero- direktiivin mukai- nen vähimmäisverotaso 1 000 litralta on lyi- jypitoiselle bensiinille 421 euroa, lyijyttö- mälle bensiinille 359 euroa, dieselöljylle 302 euroa, lentopetrolille 302 euroa, kevyelle polttoöljylle 21 euroa ja raskaalle polttoöljyl- le 15 euroa. Nestekaasun vähimmäisverotaso lämmityskäytössä on nolla. Moottoripolttoai- neena nestekaasulle on säädetty positiivinen vähimmäisverotaso, mutta erityissäännöksen perusteella nestekaasun verotaso moottori- käytössä voi myös olla nolla.

Verovapaudet

Kullakin energiatuotteella voi olla lähtökohtaisesti vain yksi direktiivissä määritellyn käyttötarkoituksen mukainen verotaso. Energiaverodirektiiviin sisältyy eräitä mahdollisuuksia soveltaa tietyissä tilanteissa alennettua verokantaa tai täyttä verottomuutta. Osa verovapauksista jäsenvaltion on pakko toteuttaa ja osa jää jäsenvaltion harkintaan. Poikkeamisen normaalista verokannasta on kuitenkin tapahduttava verovalvonnassa ja yhteisön oikeuden mukaisesti, mikä tarkoittaa muun muassa sitä, että jäsenvaltion on noudatettava syrjivien verojen kieltoa ja yhteisön valtioneuvoston sääntöjä.

Jäsenvaltion on vapautettava verosta muut kuin yksityisen huvi-ilmailun polttoaineet. Vesiliikenteen osalta jäsenvaltion on vapautettava verosta yhteisön aluevesillä liikuvien muiden kuin yksityisen huvialuksen kuluttamat polttoaineet. Energiaverodirektiivin mukaan jäsenvaltio voi vapauttaa myös vastaavasti sisävesillä kaupallisissa tarkoituksissa käytetyn vesialuksen polttoaineen. Lisäksi energiaverodirektiivin mukaan myös sähköntuotannon polttoaineet on vapautettava valmisteverosta.

Energiaverodirektiivissä annetaan eräissä tapauksissa jäsenvaltioille mahdollisuus itse tietyin edellytyksin päättää veronalennuksista energiatuotteen käyttötarkoituksen tai laadun mukaan. Veron porrastaminen on mahdollista esimerkiksi tuotteen laadun perusteella. Tätä perustetta on käytetty veronalennuksen myöntämiseen liikennepolttoaineille, jotka ovat ympäristöominaisuuksiltaan parempia kuin markkinoilla muutoin laatuvaatimuksiltaan sallitut tuotteet. Porrastuksen myöntämisen edellytyksenä on myös, että alennukseen oikeutetun tuotteen laatua valvotaan niin, että veroviranomainen voi varmistua veroporrastuksen edellytysten täyttymisestä. Näissä tapauksissa edellytetään lisäksi energiaverodirektiivissä säädettyjen vähimmäisverotasojen noudattamista. Veronalennukset voidaan toteuttaa veronalennuksina tai veronpalautuksina.

Jäsenvaltio voi erityisistä politiikkaan liittyvistä syistä hakea lupaa ottaa käyttöön muita vapauksia tai veronalennuksia. Poikkeusten saaminen on yhteisöoikeuden mukaan

mahdollista vain, jos komissio, tutkittuaan jäsenvaltion perustellun hakemuksen, päätyy antamaan myönteisen ehdotuksen ministerineuvostolle päätettäväksi. Poikkeuksen hyväksyminen vaatii ministerineuvoston yksimielisen päätöksen. Osalle jäsenvaltioita on myönnetty siirtymäkaudeksi mahdollisuus erityisistä syistä olla osittain tai kokonaan verottamatta direktiivin mukaisesti energiatuotteita. Energiaverodirektiiviä yksimielisesti hyväksyttäessä päätettiin, että poikkeuksissa tarkoitettujen polttoaineiden tai niiden käyttökohdeiden ovat veronalaisia kaikissa jäsenvaltioissa viimeistään siirtymäkauden jälkeen. Poikkeukset perustuivat aikaisempaan yhteisölainsäädäntöön, josta ne on siirretty vuoden 2004 alusta voimaan tulleeseen energiaverodirektiiviin sellaisenaan. Poikkeukset päättyivät vuoden 2006 lopussa niin Suomen kuin muidenkin 15 niin sanotun vanhan jäsenvaltion osalta. Suomen saamat energiaverodirektiivin liitteessä II luetellut veropoikkeukset ovat seuraavat: polttoaineena käytettävä maakaasu, kaikkiin tarkoituksiin käytettävän metaanin ja nestekaasun vapautus valmisteverosta, moottoribensiinin, dieselpolttoaineen ja kevyen polttoöljyn valmisteverokannan alentaminen edellyttäen, että alennettu valmisteverokanta on energiaverodirektiivissä säädettyjen vähimmäisverotasojen mukainen, huvi-ilmailussa ja huviveneilyssä käytetty polttoaine sekä jäteöljyt, jotka käytetään uudelleen polttoaineena joko välittömästi talteenoton jälkeen tai jäteöljyjen kierrätysprosessin jälkeen ja joiden uusiokäyttö on veronalaista.

Valtioneuvosto

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräykset rajoittavat valtion tukien käyttöä talouspolitiikan välineenä. Sopimuksen 87 artiklassa todetaan, että jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannon alaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Esimerkiksi veron porrastaminen tai verovapauden myöntäminen jollekin tuotteelle tai käyttäjäryhmälle täyttää valtioneuvoston tunnusmerkistön ja edellyttää siten komission hyväksyntää. Ko-

missio on kuitenkin useissa tapauksissa myöntänyt lupia tukien käyttöön erityisesti, jos tukijärjestelyä voidaan perustella esimerkiksi ympäristösyillä.

Biopolttoaineiden valmisteverotus

Energiaverodirektiivin pakottavan säännöksen mukaan sähköntuotannossa sekä fossiiliset että biopolttoaineet ovat verottomia. Vero kannetaan lopputuotteesta eli sähköstä. Sitä vastoin käytettäessä energiaverodirektiivissä määriteltyjä energiatuotteita kuten alkoholeja ja kasvi- ja eläinrasvoja lämmöntuotantoon on niistä suoritettava valmisteveroa. Puu, turve sekä tuotetun lämmön verottaminen ovat energiaverodirektiivin soveltamisalan ulkopuolella. Korvaavuusperiaatteen mukaan verollisia ovat kuitenkin kaikki lämmön tuottamiseen käytettävät hiilivedyt. Siten lämmöntuotannossa ei veroteta puuta tai muuta biomassaa, koska ne eivät ole hiilivetyjä. Puu- pelto- tai eläinbiomassasta tuotetut hiilivedyt, kuten esimerkiksi biokaasu, tulevat korvaavuusperiaatteen mukaisesti verotettaviksi käyttötarkoituksen mukaisesti joko moottori- tai lämmityspolttoaineena.

Valmisteveroa on kannettava myös bioperäisistä polttoaineista, joita käytetään moottoripolttoaineena. Veroa on tällöin kannettava fossiilista polttoainetta korvaavasta tuotteesta samalla tavalla kuin sellaisesta energiatuotteesta, jolle on säädetty direktiivissä vähimmäisverotaso. Siten esimerkiksi moottoribensiiniin lisättävästä alkoholista on suoritettava bensiinin valmistevero ja dieselöljyyn lisättävästä kasviöljystä dieselöljyn valmistevero. Bioperäisestä polttoaineesta ei voi kantaa alempaa veroa esimerkiksi sillä perusteella, että sen energiasisältö on mineraaliperäistä polttoainetta alempi.

Energiaverodirektiivin soveltamisalaan kuuluvat maakaasu, nestekaasu ja muut kaasumaiset hiilivedyt kuten metaani. Näin ollen myös bioperäiset metaanista koostuvat kaasut ovat verotettavia tuotteita sekä moottori- että lämmityspolttoaineena. Energiaverodirektiivi mahdollistaa kuitenkin biomassasta peräisin olevien kaasujen vapauttamisen verosta. Lisäksi energiaverodirektiivin mukaan moottoripolttoaineena käytettävä maakaasu ja nes-

tekaasu voidaan vapauttaa verosta. Tämän säännöksen on katsottu soveltuvan myös biokaasuun.

Energiaverodirektiiviin sisältyy aikaisempaa laajempi säännös jäsenvaltion mahdollisuudesta myöntää verottomuus tai veronalennus bioperäisille polttoaineille silloin, kun niitä käytetään moottoripolttoaineena tai lämmön tuottamiseen. Direktiivin mukaan jäsenvaltio voi soveltaa verovapautta tai alennettua verokantaa erilaisiin eläin- ja kasvirasvoihin sekä muihin biomassasta peräisin oleviin tuotteisiin. Tällaisia tuotteita voivat olla esimerkiksi bioetanoli, biodiesel ja biokaasu. Direktiivissä säädetään bioperäisten polttoaineiden veronalennukselle tietyt puitteet. Veronalennus voi koskea vain sitä osaa polttoaineesta tai polttoaineseoksesta, joka on kokonaan bioperäistä. Bioperäistä tuotetta sisältävän polttoaineen verotaso voi myös alittaa energiaverodirektiivissä moottoribensiinille tai dieselöljylle säädetyn vähimmäisverotason. Jos kysymyksessä on polttoaineseos, joka muodostuu biokomponentista ja mineraaliöljystä, mineraaliöljyn osalta on suoritettava normaali bensiiniin tai dieselöljyn vero. Veronalennus voidaan myöntää vain ajallisesti rajattuna siten, että alennuksen enimmäiskesto on kerrallaan kuusi vuotta. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus veronalennusohjelman käyttöönottamiseen vuosina 2004–2012. Energiaverodirektiivissä säädetty mahdollisuus veronalennuksiin päättyy, mikäli jäsenvaltioiden on yhteisöoikeuden perusteella noudatettava oikeudellisesti sitovia velvoitteita siten, että niiden on tuotava markkinoille vähimmäisosuus biopolttoaineita. Veronalennusta rajoittaa ylikorvauskielto. Ylisuuren tuen välttämiseksi jäsenvaltioiden tulee mukauttaa biopolttoaineen verotuen määrä esimerkiksi raaka-öljyn ja biopolttoaineen hinnanvaihtelujen mukaan. Biopolttoaineiden veronalennusohjelmiin tulevat myös sovellettaviksi yhteisön verosyrjintää ja valtiontukia koskevat säännökset. Veronalennuksen perusteena ei voi olla, että tarvittava biopolttoainemäärä tuotettaisiin kotimaassa tai valmistettaisiin kotimaisista raaka-aineista tai että se kohdistuisi valikoivasti kotimaisiin yrityksiin vaan samaa alennusta on sovellettava yhtäläisin perustein tuontituotteisiin. Li-

säksi komissiolle on vuosittain raportoitava sovellettavista veronalennusohjelmista.

1.3 Nykytilan arviointi

Energiaverodirektiivin edellyttämät muutokset

Energiaverodirektiivi laajensi yhteisötasolla valmisteveron alaisten energiatuotteiden piiriä merkittävästi aikaisempaan sääntelyyn verrattuna. Suomen osalta muutos ei ollut kovin merkittävä, sillä muun muassa sähkö, maakaasu ja kivihiili olivat jo ennen energiaverodirektiivin voimaantuloa kansallisesti verotettuja tuotteita. Energiaverodirektiivin voimaansaattaminen edellyttää kuitenkin lainsäädäntöön joitakin teknisluonteisia muutoksia ja vähäisiä laajennuksia valmisteveron alaisten energiatuotteiden piiriin. Nimiketarjennusten yhteydessä on tarpeen täsmentää vanhoja ja myös lisätä eräitä uusia määritelmiä energiaverolainsäädäntöön. Käytännössä merkittävin energiaverodirektiivin edellyttämä muutos on biopolttoaineiden, kuten biodieselin määrittäminen veronalaiseksi energiatuotteeksi, kun sitä käytetään lämmitystai moottoripolttoaineena. Aikaisemmin biopolttoaineiden veronalaisuus perustui siihen, että biopolttoaineita käytettiin korvaamaan fossiilisia polttoaineita. Biopolttoaineen valmistajaan ei ole käytännössä sovellettu täysimääräisesti valmisteverotuksen valvontajärjestelmää. Maatilakohtaisessa pientuotannossa verotus on tapahtunut siten, että veroilmoitus on annettu niiltä kuukausilta, milloin biopolttoainetta on valmistettu. Biopolttoaineiden määrittäminen valmisteveron alaisiksi tuotteiksi energiaverodirektiivin edellyttämällä tavalla tarkoittaa biopolttoaineen veronalaisuuden lisäksi sitä, että biopolttoaineisiin on sovellettava valmisteverotuslainsäädännön mukaista valvontajärjestelmää, jonka keskeisinä vaatimuksina on valmisteveroluvan hankkiminen tullilta, tuotteen valmistukseen, käyttöön ja siirtoihin liittyvä kirjanpito-velvollisuus sekä velvollisuus antaa kuukausittain veroilmoitus tullille.

Energiaverodirektiivissä on Suomelle myönnetty määräaikaiset poikkeukset soveltaa alennettuja verotasoja tai täyttä verottomuutta eräisiin energiatuotteisiin. Valtaosa

edellä kohdassa 1.2 luetelluista ja päättyneistä poikkeuksista on luonteeltaan sellaisia, ettei niitä enää tarvita, koska ne sisältyvät energiaverodirektiivin pysyviin säännöksiin, jotka mahdollistavat käytännössä energiaverodirektiivin liitteessä II mainittujen Suomen poikkeuksien verotuskäytännön jatkamisen nykyisellään. Tällaisia ovat esimerkiksi ympäristöperusteiset, polttoaineen laatuun perustuvat veronporrastukset sekä kaasuille myönnetty verovapaudet tai -alennukset. Esimerkiksi maakaasun ja biokaasun osalta voidaan jatkaa nykyistä käytäntöä, jossa maakaasua ei ole verotettu korkeammalla moottoripolttoaineen verolla ja biokaasu on verotonta. Nestekaasun osalta poikkeuksen päättymisen ja energiaverodirektiivin soveltamisen merkitsevät sitä, että nestekaasuun on sovellettava valmisteverotuksen valvontajärjestelmää eli nestekaasua esimerkiksi toisesta jäsenvaltiosta hankkivan toimijan on haettava tullilta valmisteverolupa sekä noudatettava tuotteiden siirtoa koskevia valmisteveromenettelyjä. Nestekaasun verottomuuden muutoksella ei ole vaikutusta, sillä energiaverodirektiivin säännökset mahdollistavat nestekaasun verottomuuden säilyttämisen eri käyttökohteissa.

Huviveneilyssä tai -ilmailussa käytettävän polttoaineen sekä jäteöljyjen verottomuudelle ei ole energiaverodirektiivissä säännöksiä. Suomi haki komissiolta 20 päivänä marraskuuta 2006 päivätyllä hakemuksella lupaa olla edelleen verottamatta huvi-ilmailun polttoaineita sekä mahdollisuutta käyttää kevyttä polttoöljyä huviveneilyn polttoaineena. Komissio antoi 15 päivänä maaliskuuta 2007 tiedonannon, COM(2007) 107 final, jossa se ilmoitti, ettei se tule antamaan ehdotusta ministerineuvostolle näiden poikkeuksien jatkamiseksi.

Energiaverodirektiivin velvoittavan säännöksen mukaan kaupallisen vesiliikenteen kuten kalastuksen, yhteysaluksien sekä kauppa- ja rahtiliikenteen polttoaine on vapautettava verosta, kun taas huviveneiden polttoaine on verotettava tieliikenteen polttoaineiden verokannan mukaan. Suomessa huviveneiden polttoaineen verottomuus on toteutettu siten, että huviveneissä käytetty bensiini on ollut normaalisti moottoribensiininä verotettua. Dieselmoottorilla varustetuissa aluksissa on

taas käytetty niin sanottua moottoripolttoöljyä, joka on värjättyä dieselöljyä ja verotetaan siten kevyenä polttoöljynä. Ammattiveneilyn ja bensiniikäyttöisten huviveneiden polttoaineverotukseen ei tule muutoksia poikkeuksen päättymisen johdosta. Poikkeuksen päättymisen tarkoittaa, että dieselveneilijöiden huviveneilyssä käyttämä polttoaine muuttuu dieselöljynä verotettavaksi. Muutoksen toteuttaminen edellyttää lainsäädäntöön lievemmin verotetun polttoaineen käyttökieltoa huviveneissä sekä valvontaa ja sanktiota niitä tilanteita varten, joissa kiellon vastaisesti on käytetty huviveneen polttoaineena esimerkiksi kevyttä polttoöljyä.

Energiaverodirektiivin velvoittavan säännöksen mukaan kaupallisen lentoliikenteen polttoaineet ovat verottomia, kun taas huvi-ilmailun polttoaineet ovat verotettavia. Energiaverodirektiiviin sisältyneen määräaikaisen poikkeuksen perusteella harrasteilmailun polttoaine oli verotonta. Harrasteilmailussa kulutettavan verottoman polttoaineen käyttöoikeuden päättymisen edellyttää huvi-ilmailun polttoaineiden verottamista. Tältä osin järjestelmä muistuttaa veneilyssä noudatettua, missä kaupallisen alusliikenteen polttoaineet ovat verottomia.

Ilmailussa käytetään pääsääntöisesti kahta polttoainelaatua. Suihku- ja potkuriturbiinikoneissa käytetään lentopetrolia ja mäntämoottoreilla varustetuissa koneissa käytetään lentobensiiniä. Ei-kaupallisessa lentotoiminnassa käytettävissä koneissa käytetään muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta polttoaineena lentobensiiniä. Joissakin lentokoneissa on mahdollista käyttää autoissa käytettäviä polttoaineita kuten moottoribensiiniä tai dieselöljyä. Autojen polttoaineiden käyttämiseen ilmailussa liittyy kuitenkin polttoaineen laatuominaisuuksista johtuvia turvallisuusriskejä. Käytännössä suurimman ongelman muodostaa se, että ei-kaupalliseen ryhmään luokiteltuja koneita käytetään huvi-ilmailun lisäksi erilaisissa valvonta-, koulutus- ja partiointitehtävissä, jotka ovat luonteeltaan pääasiassa kaupallista toimintaa ja siten oikeutettuja verottomaan polttoaineeseen.

Suomessa käytetään voiteluaineita vuodessa noin 80 000 tonnia. Vuotuisesta jäteöljykertymästä noin 40 000 tonnia on kerättävissä talteen. Tästä määrästä noin 20 000 tonnia

hyödynnetään aineena tai energiana jätteen syntypaikalla, lähinnä teollisuuslaitoksilla. Loppuosa eli noin 20 000 tonnia ohjautuu Ekokem Oy Ab:lle (tammikuun 1 päivä alkaen Ekovoima Oy). Tästä määrästä Ekokem Oy käyttää vajaat 5 000 tonnia teräketjuöljynjalostuksessa ja noin 15 000 tonnia puhdistettua jäteöljyä myydään Ekokem Oy:n ulkopuolelle energiantuotantoon. Ekokem Oy käyttää jäteöljyä tukipolttoaineina omissa prosesseissaan 4 000—8 000 tonnia. Tähän lukuun sisältyvät myös vedensekaiset laivoöljyt, jotka sisältävät öljyä noin 4 000 tonnia. Energiaverodirektiivin mukaan kevyt ja raskas polttoöljy ja niitä korvaavat hiilivedyt kuten esimerkiksi jäteöljyt ovat verollisia polttoaineita lämmöntuotannossa. Sähkön tuotannon polttoaineet on taas direktiivin säännösten mukaan vapautettava verosta. Eräissä teollisuuden prosesseissa käytetyt polttoaineet on energiaverodirektiivin mukaan mahdollista vapauttaa verosta. Suomessa energiaverolainsäädännössä on menetelty energiaverodirektiivin mahdollistamalla tavalla. Näin ollen myös jäteöljyt, jotka käytetään uudelleen polttoaineena joko välittömästi talteenoton tai jäteöljyjen kierrätysprosessin jälkeen, ovat veronalaisia energiatuotteita lämmöntuotannossa, mutta verottomia sähköntuotannossa ja teollisuuden prosesseissa.

Tekniset muutostarpeet

Energiaverolainsäädännöstä puuttuvat yhtenäiset menettelysäännökset siitä, miten polttoaineiden verottomuus toteutetaan silloin kun tuotteita on hankittu veron sisältävään hintaan, mutta ne on käytetty verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen. Kaupalliseen alusliikenteeseen toimitettujen polttoaineiden osalta nestemäisten polttoaineiden valmisteverolakiin sisältyvät säännökset tuotteiden verottomista toimituksista sekä veron palauttamisesta alusliikenteen harjoittajille. Sen sijaan muihin verottomiin tarkoituksiin käytettyjen nestemäisten polttoaineiden verottomuuden toteuttamismenettelystä ei ole säädetty. Selkeiden säännösten puuttumisesta huolimatta eräissä tapauksissa on katsottu mahdolliseksi luovuttaa polttoaineet kokonaan tai osittain valmisteverotta verottomaksi säädettyä käyttöä varten. Käytännössä taval-

lisinta on kuitenkin ollut se, että nestemäiset polttoaineet on hankittu valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun sisältävään hintaan myös silloin kun ne on tarkoitettu verottomiin käyttötarkoituksiin. Verottomuus on näissä tilanteissa toteutettu jälkikäteen oikaisemalla hakemuksesta valmisteverotuslain 44 §:n mukaisesti tuotteet kulutukseen luovuttaneen valtuutetun varastonpitäjän eli käytännössä öljy-yhtiön verotusta. Oikaisumenettely on kuitenkin tarkoitettu esivaiheen muutoksenhauksi verotuksessa tapahtuneiden virheiden korjaamiseksi, eikä oikaisumenettely siten sovellu hyvin verottomuuden säännönmukaiseksi toteuttamistavaksi. Polttoaineiden valmisteverottomuuden toteuttamiseen verotuksen oikaisumenettelyllä on todettu myös käytännön ongelmia. Verovelvollisella eli käytännössä öljy-yhtiöllä ei ole oikaisuhakijana tarkkoja tietoja polttoaineen verottomasta käytöstä. Tällöin polttoaineen loppukäyttäjää, esimerkiksi voimalaitos tai teollisuuslaitos joutuu oikaisuhakemuksen laatimiseksi usein luovuttamaan verovelvolliselle toiminnastaan tietoja, jotka olisivat liikesalaisuuksia. Verotuksen oikaisun johdosta palautus maksetaan lähtökohtaisesti verovelvolliselle eli öljy-yhtiölle, vaikka verosta johdettu kustannus on todellisuudessa siirtynyt polttoaineen ostohinnassa loppukäyttäjälle. Loppukäyttäjää on voinut hakea oikaistavan veron maksamista suoraan itselleen vain esittämällä öljy-yhtiön antaman asiaa koskevan valtakirjan. Oikaisujen yhteydessä valtakirjojen esittämistä koskevat vaatimukset ovat kuitenkin aiheuttaneet epäselvyyksiä.

Sähköverolakiin sisältyy eräitä säännöksiä kivihiilestä ja maakaasusta suoritetun valmisteveron palauttamisesta polttoaineen käyttäjälle. Säännökset eivät kuitenkaan ole vastanneet täysin käytännön tarpeita. Määräaika palautuksen hakemiselle on useissa tapauksissa osoittautunut liian lyhyeksi, sillä oikeus palautukseen on saatettu havaita vasta useita vuosia polttoaineen käytön jälkeen tehdyssä verotarkastuksessa. Tämän johdosta myös kivihiilen ja maakaasun osalta verottomuuden toteuttamiseen on eräissä tapauksissa käytetty valmisteverotuslain tai tullikoodeksin mukaista oikaisumenettelyä.

Siitä, että verottomuus ja huoltovarmuusmaksuttomuussäännökset eivät täysin vastaa

toisiaan, on aiheutunut ongelmia ja epäselvyyttä käytännön verotuksessa. Lisäksi on todettu vaikeaksi määrittää se, milloin polttoaine on käytetty polttoaineverolain 10 §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla vientitavaran valmistuksessa. Asia on tältä osin verotuskäytännössä yhä vakiintumaton. Tyypillisesti kuitenkin polttoaine, joka on kulutettu polttoaineverolain 10 §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla vientitavaran valmistuksessa, täyttää myös polttoaineverolain 9 §:n 3 kohdassa tarkoitettua välittömän ensikäytön edellytykset tai on kulunut teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena. Tältä osin kyseiset säännökset ovat siis pitkälti päällekkäisiä erilaisesta sanamuodostaan huolimatta.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Hallituksen veropoliittisilla toimenpiteillä tavoitellaan työllisyyden ja tuottavuuden lisäämistä sekä vakaata talouskasvua ja siten pyritään osaltaan turvaamaan julkisen talouden pitkän ajan tasapainoinen kehitys. Veropoliittikan yhtenä painopisteenä on ympäristökäytön huomioon ottaminen. Ehdotettavilla energiaverojen korotuksilla toteutetaan hallitusohjelmassa mainittu energia- ja ympäristöverojen korottaminen. Energiaverojen korotuksen tarkoituksena on ilmastomuutoksen hillitseminen. Veronkorotuksen ajoituksella suhdannehuipulle edistetään talouden vakaata kasvua. Lisäksi verojen korotuksella tavoitellaan energian säästön tehostamista ja energiatehokkuuden parantamista. Liikenne- ja energiaverojen korotuksilla lisätään ja tehostetaan ajoneuvon käyttöön perustuvaa verotusta. Lisäksi esitetyillä veronkorotusten painopisteiden kohdistamisilla kevyeen polttoöljyn ja veroluokan I sähköön tavoitellaan uusia energian käytön edistämistä.

Esityksen tavoitteena on myös toteuttaa energiaverodirektiivin edellyttämät lähinnä teknisluontoiset muutokset kansalliseen energiaverolainsäädäntöön. Energiaverodirektiivin täytäntöönpano ei edellytä verotasojen nostamista. Esityksellä pyritään lisäksi selkiyttämään biopolttoaineisiin liittyvää valmisteverosäädäntelyä energiaverodirektiivin

mukaiseksi. Tarkoituksena on täsmentää energiatuotteiden määritelmiä sekä kehittää verottomaan käyttöön liittyviä menettelyjä yksinkertaisemmiksi ja hallinnollisesti toimivimmiksi. Lisäksi esityksellä toteutetaan huviveneiden ja -ilmailun sekä jäteöljyjen verottaminen, joiden verottomuutta koskeva poikkeus päättyi 31 päivänä joulukuuta 2006.

2.2 Ehdotukset

Energiaverojen korotusta ehdotetaan kaikille energiatuotteille veronkorotusten painopisteen ollessa päästökaupan ulkopuolisilla sektoreilla. Energiaveroja on korotettu viimeksi vuonna 2003. Kohdistamalla veronkorotus

kaikkiin energiatuotteisiin pyritään säilyttämään energiaverotuksen reaalinen taso ja teho. Veronkorotus lisäisi valtion verotuottoja vuoden 2008 kulutuksella laskettuna noin 295 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaisi energiaverojen korottamista keskimäärin 9,8 prosentilla. Veron korotus ehdotetaan toteutettavaksi siten, että lisäveron laskentaperusteena olevaa hiilidioksidiverotaso nostettaisiin noin 13 prosentilla hiilidioksiditonnilta. Energiaverotuksen rakenne ja ehdotetut veronkorotukset edellyttävät kuitenkin joidenkin energiatuotteiden osalta myös perusveron muuttamista. Verotasot muuttuisivat seuraavasti:

Tuote	Tuote-ryhmä	Verotaulukko 2007			Verotaulukko 2008			
		Perus-vero	Lisä-vero	Huoltovarmuusmaksu	Perus-vero	Lisä-vero	Huoltovarmuusmaksu	Muutos-%
Moottoribensiini snt/l								
— reformuloitu rikitön	11	53,85	4,23	0,68	57,24	4,78	0,68	6,7
— muu laatu	21	56,50	4,23	0,68	59,89	4,78	0,68	6,4
Dieselöljy snt/l								
— rikitön	31	26,83	4,76	0,35	30,67	5,38	0,35	14,0
— muu laatu	41	29,48	4,76	0,35	33,32	5,38	0,35	12,9
Kevyt polttoöljy snt/l	51	1,93	4,78	0,35	2,94	5,41	0,35	23,2
Raskas polttoöljy snt/kg	61	—	5,68	0,28	—	6,42	0,28	12,4
Lentopetroli snt/l	71	—	—	—	33,32	5,38	0,35	—
Lentobensiini snt/l	81	—	—	—	37,54	4,78	0,68	—

Tuote	Tuote-ryhmä	Verotaulukko 2007			Verotaulukko 2008			
		Perus-vero	Lisä-vero	Huoltovarmuusmaksu	Perus-vero	Lisä-vero	Huoltovarmuusmaksu	Muutos-%
Sähkö snt/kWh								
— veroluokka I	1	—	0,73	0,013	—	0,87	0,013	18,8
— veroluokka II	2	—	0,22	0,013	—	0,25	0,013	12,9
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	3	—	43,52	1,18	—	49,32	1,18	13,0
Maakaasu, kaasumainen euroa/MWh	5	—	1,820	0,084	—	2,016	0,084	10,3
Mäntyöljy snt/kg	6	5,68	—	—	6,70	—	—	18,0

Kokonaisuutena tarkastellen energiaverojen korotuksissa painopiste on päästökaupan ulkopuolisissa sektoreissa ja niiden käyttämissä energiatuotteissa kuten veroluokan I sähkössä, kevyessä polttoöljyssä sekä bensiinissä ja dieselöljyssä. Kaikilta osin korotuksia ei voida kohdistaa pelkästään päästökaupan ulkopuolisille sektoreille johtuen verotuksen summaarisesta luonteesta ja verotus-

teknisistä rajoitteista. Liikennesektorilla käytettävistä olevista taloudellisista ohjauskeinoista polttonesteistä kannettavan valmisteveron voidaan katsoa parhaiten liittyvän ajoneuvon käyttöön, mihin suuntaan liikenteen verotusta on yleisesti ehdotettu siirrettäväksi. Liikenteen polttoaineiden veroja esitetään korotettavaksi senttimääräisesti lähes yhtä paljon, johtuen siitä, että bensiinin ja diesel-

öljyn veroero on kasvanut 27 senttiin litralta aikaisempina vuosina tehtyjen veromuutosten perusteella. Esityksen tarkoituksena on rajoittaa liikennesuoritteita ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Valittu ratkaisu on myös ehdotettujen EU-linjausten mukainen, sillä komissio on esittänyt dieselöljyn ja moottoribensiinin vähimmäisverotasojen yhdenmuikaistamista. Komission esityksen tavoitteena on jäsenvaltioiden erilaisista dieselöljyn verotasoista johtuvan verokilpailun vähentäminen ja toisaalta dieselöljyn verotason korottaminen bensiinin tasolle, koska bensiinin ja dieselöljyn veroerolle ei ole polttoaineiden hiilidioksidi- tai muista päästöistä johtuvaa ympäristöperustetta.

Sähköverolain verotaulukossa maakaasun veroperuste esitetään muutettavaksi euroksi megawattitunnilta. Muutos ei vaikuttaisi käytännössä kannettavan veron määrään.

Eräänä keinona kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi on biopolttoaineiden käytön lisääminen. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi ja koska lämmitykseen ja työkonekäyttöön tarkoitettujen polttoaineiden osalta ei ole käytössä polttoöljyn jakelijoita koskevaa velvoitetta toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus biopolttoöljyä niin kuin tieliikenteen polttoaineiden osalta, ehdotetaan biopolttoöljyn käytön edistämiseksi otettavaksi käyttöön biopolttoöljyn verottomuus. Jos biopolttoöljyn käyttöä myöhemmin päädyttäisiin edistämään liikennepolttoaineiden tavoin polttoainejakelijoita koskevalla velvoitteella, tulisi biopolttoöljyn verottomuuden päättyä samalla, kun velvoite astuisi voimaan. Energiaverodirektiivin mukaisesti tarkoituksena olisi estää päällekkäisten ohjaus- ja edistämistoimenpiteiden käyttäminen ja osaltaan muutoinkin varmistaa verottomuuden yhteisöläinsäädännön mukaisuus.

Biopolttoöljyn verottomuus koskisi niin maataloilla tapahtuvaa biopolttoöljyn tuotantoa kuin myös öljy-yhtiöiden toimittamaa biopolttoöljyä. Veronalennuksen toteuttaminen edellyttää, että toimenpiteen on oltava yhteisön energiavero- ja valtiotukilainsäädännön mukaista. Tämä tarkoittaa muun muassa syrjimättömyyttä, ylikompensaatiokieltä ja komission hyväksyntää valtioneuvostokäsittelyssä. Ehdotettavaa verottomuutta ei olisi rajattu mihinkään tiettyyn bioraaka-aineeseen

tai biopolttoaineeseen, vaan erityyppiset tuotteet voisivat saada alennuksen. Alkuvaiheessa todennäköisesti tyypillisin biopolttoöljy olisi rypsiöljypohjaista.

Rypsin hinta on kohonnut viimeaikoina voimakkaasti, ja siten myös rypsiä saatavan öljyn hinta noussut. Biopolttoöljyn hintaan vaikuttavat maailmanlaajuisen kysynnän lisäksi muun muassa sadon määrä ja tuotannon laajuus. Siksi yksiselitteisen hinnan määrittäminen biopolttoöljylle on erittäin hankalaa. Tämä koskee myös muita kuin rypsiä pohjaisia tuotteita. Yleisesti biopolttoöljyn verottomaksi litrahinnaksi arvioidaan 60–75 senttiä, kun taas kevyen polttoöljyn veroton hinta on vaihdellut viime vuosina 40–50 sentin tasolla litralta. Biopolttoöljyn verottomuus tarkoittaisi vajaan yhdeksän sentin alennusta verrattuna mineraaliöljypohjaiseen kevyeen polttoöljyyn.

Valmisteverojärjestelmän soveltaminen biopolttoaineiden valmistukseen lisäisi erityisesti pientuotannon hallinnollista työtä. Maatilojen ja tulliviranomaisten hallinnollisen työn vähentämiseksi ehdotetaan biopolttoöljyn pientuotantoa koskevaa yksinkertaistettua valvontajärjestelmää, jota voitaisiin soveltaa, mikäli tuotetta käytetään työkone- ja lämmityspolttoaineena eli vastaavasti kuten kevyttä polttoöljyä. Lisäedellytyksenä olisi, että tuotetun biopolttoöljyn määrä olisi enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa. Muutos ei koskisi tieliikenteen polttoaineina käytettäviä biopolttoaineita. Mikäli tuote olisi tarkoitettu käytettäväksi tai käytettäisiin dieselöljynä, vaatimuksena olisi normaalin valmisteverotukseen liittyvän valtuutetun varastonpitäjän luvan hankkiminen ja vakuuden asettaminen. Biopolttoöljyn verottomuus yhdessä maataloille ehdotetun yksinkertaistetun valvontajärjestelmän kanssa toteuttaisi hallitusohjelmassa mainitun tavoitteen paikallisen ja tilakohtaisen biopolttoöljyn käytön edistämistä. Ehdotetun biopolttoöljyn verottomuuden käyttöönotto edellyttää lisäksi komissiolta myönteistä valtioneuvoston päätöstä.

Esityksessä ehdotetaan, että dieselmoottorilla varustetuissa huvialuksissa olisi käytettävä dieselöljynä verotettua polttoainetta. Veron määrä olisi sama kuin tieliikenteessä käytetyllä polttoaineella. Huvialusten siirtymisen dieselpolttoaineen käyttöön edellyttäisi

uuden sanktio- ja valvontajärjestelmän luomista. Asiasta esitetään annettavaksi laki yksityisten huviveneiden polttoainemaksusta. Sen keskeisenä sisältönä olisi kevyen polttoöljyn käyttökielto huviveneilyssä. Kiellon rikkomisesta seuraisi sanktio, jonka perusteista ja määrästä olisi säädetty laissa. Maksuvelvollisia olisivat pääsääntöisesti veneen omistaja tai haltija. Koska erikokoisten ja -tyyppisten veneiden polttoaineen kulutus vaihtelee huomattavasti, maksun määrä perustuisi veneen moottorin tehoon, joka korreloi polttoaineen kulutuksen kanssa. Moottorin teho olisi tietona suhteellisen helposti ja luotettavasti selvitettävissä ja siten käytettävissä verotuksen perusteena. Maksun määrä olisi enintään 50 kilowatin moottoreilla varustetuille huviveneille 750 euroa ja yli 200 kilowatin tehoisille veneille 4 000 euroa. Dieselöljyyn siirtyminen olisi tarkoitus toteuttaa joustavasti siten, ettei huoltoaseman pitäjien tai veneilijöiden tarvitsisi vaihtaa säiliöissään olevia polttoaineita. Jakeluteknisesti muutos toteutuu siten, että öljy-yhtiöt toimittavat veneasemille ainoastaan dieselöljynä verotettua ja värjäämätöntä polttoainetta. Käytännössä kuitenkin kestää jonkin aikaa ennen kuin kevyen polttoöljyn värjäyksessä käytetyt merkki- ja väriaineet häviävät huoltoasemien ja veneiden tankeista. Käytetty polttoaine saattaa värjäytyä näistä väriainejäämistä, vaikka polttoaine olisi jalostamolta lähtiessään ollut värjäämätöntä dieselöljyä. Bensiinimoottoreilla varustettujen huviveneiden polttoaineen verotuksessa ei tapahtuisi muutoksia. Ammattimaisen veneilyn polttoaineiden verottomuus säilyisi entisellään. Polttoainemaksua koskeva yleinen johto ja valvonta kuuluisi Tullihallitukselle. Polttoaineiden käyttöä valvoisivat tullin lisäksi poliisi- ja rajavartiolaitokset.

Huvi-ilmailun pääasiallinen polttoaine eli lentobensiini ehdotetaan säädettaväksi verolliseksi polttoaineeksi. Lentobensiinin valmisteverotasoksi ehdotetaan 42,32 senttiä litralta. Energiaverodirektiivin edellyttämä vähimmäisverotaso lentobensiinille on sama kuin lyijypitoisen bensiinin eli 42,1 senttiä litralta. Tämän lisäksi lentobensiinistä ehdotetaan kannettavaksi huoltovarmuusmaksua 0,68 senttiä litralta. Veron ja huoltovarmuusmaksun yhteismäärä olisi 43 senttiä lit-

ralta. Siten lentobensiiniä verotettaisiin 19,7 senttiä litralta lievemmin kuin ajoneuvoissa käytettävää moottoribensiiniä. Tämä on perusteltua, koska lentobensiini on tuotteena selvästi kalliimpaa kuin moottoribensiini. Lisäksi esitettyä verotasoa on pidettävä korkeana aikaisemmin täysin verottomalle polttoaineelle ja siten siitä aiheutuva kustannustason nousu on merkittävä lentobensiinin käyttäjille. Jos lentobensiiniä käytettäisiin kaupallisessa ilmailussa, siitä voitaisiin maksaa verot hakemuksesta takaisin puolivuositain taikka vuosittain.

Kaupallisen liikenteen polttoaine eli lentopetroli toimitettaisiin edelleenkin verottomana lentokentälle. Niissä poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa lentopetrolia käytettäisiin huvi-ilmailussa, joutuisi lentopetrolin käyttäjä tekemään veroilmoituksen ja maksamaan tullille verot huvi-ilmailussa käyttämästään polttoaineesta. Lentopetrolin verotusoksi ehdotetaan samaa kuin ajoneuvoissa käytettävän runsasrikkisen dieselöljyn eli 38,7 senttiä litralta. Myös lentopetrolista ehdotetaan kannettavaksi huoltovarmuusmaksua 0,35 senttiä litralta. Ilmailulaitoksen ylläpitämiä lento-toimintaa koskevia rekisteritietoja voitaisiin käyttää hyväksi huvi-ilmailun polttoaineverotuksessa.

Jäteöljyjen verottomuus ehdotetaan poistettavaksi, mikä tarkoittaisi, että jäteöljystä suoritettaisiin korvaavuusperiaatteen edellyttämällä tavalla yleensä raskaan polttoöljyn valmistevero. Jäteöljyä lämmityspolttaineena käyttäviin toimijoihin sovellettaisiin rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä. Tämä tarkoittaisi veroilmoituksen antamista niinä kuukausina, joina jäteöljyä käytettäisiin lämmityspolttaineena.

Nestekaasuun ehdotetaan sovellettavaksi valmisteverotuksen valvonta- ja siirtojärjestelmää. Nestekaasun käyttö ehdotetaan edelleen verottomaksi kaikissa käyttökohteissa. Lisäksi esitetään tehtäväksi energiaverodirektiivin mukaiset teknisluonteiset täsmennykset ja tarkennukset veronalaisten tuotteiden määritelmiin ja käytettyihin nimikkeisiin.

Lainsäädännön selkeyttämiseksi ja yksinkertaistamiseksi ehdotetaan polttoaineverolakia muutettavaksi siten, että polttoaineen verottomuutta ja huoltovarmuusmaksuttomuut-

ta koskevat säännökset olisivat samansisältöiset. Tämä toteutettaisiin kumoamalla polttoaineverolain 10 § ja muuttamalla 9 §:ää siten, että se laajennettaisiin koskemaan polttoaineiden verottomuuden lisäksi myös huoltovarmuusmaksuttomuutta. Tämä tarkoittaisi vientitavaran valmistukseen kuluneiden polttoaineiden erillisestä huoltovarmuusmaksuttomuudesta luopumista. Samalla jo nykyisin raaka-aineeksi, apuaineeksi tai teollisessa ensikäytössä käytetty veroton polttoaine tulisi myös huoltovarmuusmaksuttomaksi. Säännös vastaisi maakaasun ja kivihiilen nykyistä verotuskohtelua sähköverolaissa.

Polttoaineiden verottomuuden toteuttamismenettelyä ehdotetaan yhdenmukaistettavan siten, että kaikista verottomaan käyttöä tarkoitukseen käytetyistä polttoaineista vero palautettaisiin käyttäjälle hakemuksesta. Polttoaineet luovutettaisiin verolliseen hintaan kaikissa niissä tapauksissa, joissa käyttäjällä ei ole verottoman varaston lupaa, lukuun ottamatta niitä asetuksella tarkemmin säädettyjä tilanteita, joissa polttoaineiden veroton hankinta on erikseen mahdollistettu. Polttoaineen verolliseen kulutukseen luovutaneen valtuutetun varastonpitäjän eli öljy-yhtiön verotusta ei olisi enää tarvetta korjata oikaisumenettelyllä, vaikka polttoaineet käytettäisiin verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, sillä oikeus veronpalautukseen olisi tällöin siirtynyt tuotteiden loppukäyttäjälle. Oikaisumenettelyn käyttö rajoittuisi siten jatkossa verotuksessa tapahtuneiden virheiden korjaamiseen. Nestemäisten polttoaineiden, kivihiilen ja maakaasun veronpalautuksen hakemiselle ehdotetaan säädettyväksi samansisältöiset menettelysäännökset.

Polttoaineiden verottomasta luovuttamisesta kaupallisen ilmailun ja vesialusten käyttöön säädetäisiin tarkemmin asetuksella. Muissa tapauksissa polttoaineiden veroton hankinta olisi mahdollista ainoastaan nestemäisten polttoaineiden tai kivihiilen valtuutetuille varastonpitäjille. Nykyisen lupakäytännön mukaan verottoman varaston lupia ei ole myönnetty nestemäisten polttoaineiden loppukäyttäjille. Kivihiilen varastointiin on ollut mahdollista saada verottoman varaston lupa. Lupakäytäntöä voitaisiin muuttaa siten, että myös nestemäisten polttoaineiden loppukäyttäjille, jotka ovat sähköntuottajia tai jotka

harjoittavat yhdistettyä sähkön- ja lämmön tuotantoa, voitaisiin myöntää verottoman varaston lupa. Syynä tähän ratkaisuun olisi se, että sähköntuotannon polttoaineet ovat verottomia. Kun voimalaitosten olisi mahdollista saada verottoman varaston lupa, niiden ei tarvitsisi hakea polttoaineveroa takaisin veronpalautusmenettelyllä, vaan ne voisivat ostaa tarvitsemansa polttoaineen suoraan verottomana ja itse ilmoittaa veroilmoituksella lämmöntuotantoon kulutetun eli verollisen polttoaineen määrän. Sähköntuotantoon tai muuhun verottomaan tarkoitukseen käytetty polttoaine ilmoitettaisiin verottomana kulutuksena. Koska lupakäytännön muutos olisi mahdollista toteuttaa voimassaolevien valmisteveloitussääntöjen perusteella, energiaverolainsäädäntöön ei ole tältä osin tarpeen esittää muutoksia.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotettavien veromuutosten seurauksena valtion verotulojen ennustetaan kasvavan noin 295 miljoonaa euroa. Esityksen seurauksena bensiiniauton keskimääräiset vuosikustannukset kasvaisivat noin 57 eurolla ja dieselauton noin 52 eurolla. Tavarakujiin kohdistuva verorasitus kasvaisi noin 80 miljoonaa euroa. Ehdotettavat muutokset korottaisivat asumiskustannuksia kerrostalossa keskimäärin noin kolmella eurolla, sähkölämmitteisessä omakotitalossa vajaalla 30 eurolla ja öljylämmitteisessä omakotitalossa noin 34 eurolla vuodessa.

Valtion verotulot kasvaisivat noin neljä miljoonaa euroa sen seurauksena, että veneissä siirryttäisiin käyttämään kevyen polttoöljyn sijaan dieselöljyä. Verorasitus kohdistuisi Suomen noin 740 000 pienveneestä niihin noin 25 000 veneeseen, jotka käyttävät polttoaineenaan moottoripolttoöljyä ja olisi keskimäärin noin 160 euroa vuodessa. Veneylyn kokonaiskustannukset huomioon ottaen vaikutus olisi vähäinen.

Huvi-ilmailun polttoaineiden verottaminen lisäisi valtion verotuloja nettomääräisesti noin 300 000 euroa ja veromuutoksen vuoksi vastaavan suuruinen taloudellinen rasitus kohdistuisi harrasteilmailuun.

Jäteöljyn verottomuudesta luopuminen lisäisi valtion verotuloja bruttomääräisesti noin 600 000 euroa. Samanaikaisesti on kuitenkin oletettavaa, että muutos lisäisi jossain määrin valtion jäteöljyn keräilystä ja käsittelystä aiheutuvia menoja.

Biopolttoöljyn verottomuus vähentäisi verotuloja noin 10 miljoonaa euroa, olettaen, että Suomessa kulutettavasta kevyestä polttoöljystä (2,4 miljardia litraa) korvattaisiin viisi prosenttia verottomalla biopolttoöljyllä.

Vientitavaran valmistuksen huoltovarmuusmaksuttomuuden ulkopuolelle jäisi arviolta 10 edun nykyisin saavaa yritystä, joiden kustannukset lisääntyisivät vuositasolla yhteensä noin 400 000 eurolla. Toisaalta huoltovarmuusmaksuttomuuden ulottaminen nestemäisiin polttoaineisiin, jotka kuluvat raaka- tai apuaineeksi taikka välittömään ensikäyttöön, vähentäisi näihin tarkoituksiin polttoainetta käyttävien yritysten suorittamia huoltovarmuusmaksuja yhteensä noin 650 000 euroa vuodessa.

Verottomuuden toteuttamismenettelyssä ehdotettava muutos siirtymisestä hakemukseen perustuvaan palautusmenettelyyn vähentäisi valtion maksamien oikaisukorkojen määrää. Valmisteverotuslain perusteella veronoikaisun yhteydessä maksetaan palautettavalle valmisteverolle korkoa. Koska oikaisukorkoa koskevaa säännöstä ei sovelleta veron palauttamiseen loppukäyttäjille, olisivat nämä veronpalautukset korottomia. Asian taloudellinen merkitys olisi tältä osin kuitenkin vähäinen, sillä oikaisupäätöksille maksettava vuosikorko on nykyisin yksi prosentti.

3.2 Ympäristövaikutukset

Ympäristön kannalta ilmastomuutoksen hillitseminen on erittäin tärkeää. Energiaverojen korotuksella oletetaan vaikutettavan energian säästön tehostamiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen. Liikennepolttoaineiden veromuutoksella lisätään ja tehostetaan ajoneuvon käyttöön perustuvaa verotusta. Lisäksi esitetyillä veronkorotuksen painopisteillä ja biopolttoöljyn verottomuudella tavoitellaan uusiutuvan energian käytön edistämistä, joka on eräs keino kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Veromuutoksella oletetaan voitavan ehkäistä liikenne- ja energia-

sektorin hiilidioksidipäästöjen ja muiden päästöjen kasvua.

Kokonaisuutena tarkastellen harrasteilmailussa ja huviveneilyssä kulutettujen polttoaineiden hiilidioksidi- tai muilla päästöillä ei ole kovin suurta merkitystä verrattuna muun liikenteen aiheuttamiin päästöihin. Veron käyttöönotto vähentäisi kuitenkin lentopolttoaineiden ja huviveneiden polttoaineiden käyttöä jonkin verran, mikä sinänsä olisi ympäristön kannalta positiivista.

Jäteöljyjen verottomuuden päättymisellä ei arvioida olevan juurikaan ympäristövaikutuksia, koska Ekokem Oy ottaa jäteöljyt vastaan ilmaiseksi ja toiminta rahoitetaan yhteiskunnan toimesta.

Biopolttoöljyn käytöllä saavutettaisiin jossain määrin hiilidioksidipäästöjen vähentämistä. Sitä, kuinka suureksi päästöjen väheneminen muodostuisi, on vaikea arvioida, sillä alan toimijat eivät tässä vaiheessa osaa varmasti arvioida, kuinka laajaksi biopolttoöljyn käyttö muodostuu. Lisäksi hiilidioksidipäästöjen vähenemiseen vaikuttaa merkittävästi biopolttoaineen elinkaaren aikainen hiilidioksiditase, mikä vaihtelee huomattavasti bioraaka-aineen ja sen tuotantoketjun perusteella.

3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Huvi-ilmailun polttoaineiden muuttuminen verolliseksi sekä tähän liittyvä veronpalautushakemusten käsittely lisäisi tulliviranomaisten työmäärää jonkin verran. Uudet tehtävät voitaisiin tältä osin hoitaa nykyisin henkilöresurssein. Myöskään huvi-ilmailun ja -veneilyn valvonta ei vaatisi lisää henkilöresursseja vaan tehtävä voitaisiin hoitaa nykyisin resurssein.

Ehdotettu palautusmenettely yksinkertaistaisi ja tehostaisi asioiden käsittelyä nykyiseen oikaisumenettelyyn verrattuna. Samalla hakemukset jakautuisivat polttoaineiden käyttöpaikkojen mukaan nykyistä tasaisemmin eri tullipiireihin ympäri maata, mikä saattaisi jouduttaa näiden hakemusten käsittelyä ja mahdollistaisi yhtä käyttökohdetta koskevien asioiden käsittelyn keskitetyksi samassa tullipiirissä.

Huoltovarmuusmaksua koskevien muutosten vuoksi Huoltovarmuuskeskuksen hallinnoiman huolto-varmuusrahaston tuloja muutos vähentäisi noin 250 000 euroa vuodessa, mikä on kokonaisuudessaan noin 0,5 prosenttia tullin huoltovarmuuskeskukselle tilittämistä tuloista.

3.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Ehdotettava energiaverojen korotus kohdistuu jossain määrin voimakkaammin henkilöihin tai kotitalouksiin, jotka asuvat omakotitalossa ja käyttävät henkilöautoa liikkumiseen. Vuositasolla veronkorotuksen vaikutus jäänee näissäkkin kotitalouksissa noin 90 euroon. Ottaen huomioon ennustettu ansiotason nousu sekä ne verotusta ja sosiaaliturvaa koskevat ehdotukset, jotka ehdotetaan tulemaan voimaan samanaikaisesti ehdotettavan veronkorotuksen kanssa, ei korotuksen vaikutusta voida pitää kohtuuttomana.

Kuljetus- ja logistiikka-alan mukaan energiaverojen korotus on monissa tapauksissa siirrettävissä kuljetus- ja logistiikkapalvelujen ostajille ja loppukuluttajille, eivätkä ne siten täysimääräisesti rasita alaa.

Suomessa veneiden valmistuksessa, korjaustoiminnassa, vuokrauksessa sekä tukku- ja vähittäiskaupassa toimii noin 600 yritystä. Nämä työllistävät suoraan noin 2 700 henkeä ja välillisesti lähes saman verran. Venealan viennin arvo on noin 200 miljoonaa euroa ja kotimaan myynnin noin 100 miljoonaa euroa. Ottaen huomioon veneiden myynnin lisäksi myös edellä mainitut muut palvelut, toiminnan arvo on noin 500 miljoonaa euroa. Matkaveneilijöiden arvioidaan viettävän noin 100 000 yötä maksullisissa vierasvenesatamissa, joissa toimivalle vähittäiskaupalle, polttoainejakelulle ja ravitsemustoiminnalle tästä tulee viiden miljoonan euron tulovirta. Lisäksi päivittäiskävijöiden arvioidaan tuovan rahaa kuntiin ainakin saman verran. Näillä tuloilla on merkitystä niille rannikon, saaristomeren ja sisävesien kunnille, joihin matkaveneily kohdistuu voimakkaimmin.

Dieselöljynä verotettuun polttoaineeseen siirtymisestä aiheutuvien kielteisten vaikutusten venealalle, palveluille tai kuntataloudelle arvioidaan olevan vähäisiä.

Harrasteilmailun kustannukset nousisivat veron seurauksena. Kustannusten nousu saataisi vähentää jossain määrin harrasteilmailua ja siihen liittyvää toimintaa kuten lento- ja laskuvarjohyppytoimintaa sekä ilma-alusten huolto- ja varaosapalvelujen kysyntää. Vaikutusten arvioidaan kuitenkin olevan vähäisiä.

Verottomuuden poistaminen jäteöljyltä tekisi toistensa kanssa kilpailevien tuotteiden eli jäteöljyn ja raskaan polttoöljyn verotuksen yhdenmukaiseksi, joten sillä olisi kilpailun kannalta positiivisia vaikutuksia.

Biopolttoöljyn verottomuus yhdessä pien-tuotannon yksinkertaistetun verotusmenettelyn kanssa edistäisi bioenergian tuotantoa ja käyttöä lähellä bioenergian tuotantoalueita. Tällä oletetaan olevan kyseisille alueille positiivinen vaikutus.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullihallituksen kanssa. Lisäksi esityksen valmistelun yhteydessä eri osakokonaisuuksiin seuraavat tahot ovat antaneet lausunnon tai niille on varattu mahdollisuus tulla kuuluksi tai niiden asiantunteudesta on muutoin käytetty hyväksi: Elinkeinoelämän keskusliitto ry, Energiateollisuus ry, Venealan Keskusliitto Finnboat ry, Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto ry, Suomen Veneliitto, Ekokem Oy, Ilmailulaitos, Suomen Ilmailuliitto ry, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, kauppa- ja teollisuusministeriö, ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta

1 §. Pykälässä säädetään nestemäisistä polttoaineista ja niihin lisätyistä apuaineista valtiolle kannettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta. Valmistevero kannetaan perus- ja lisäverona. Voimassa olevan polttoaineverolain 2 §:ään ja energiaverodirektiiviin sisältyvän niin sanotun korvaavuusperiaatteen mukaan nestemäisiä polttoaineita korvaavista tuotteista on suoritettava vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen vero. Pykälän 1—3 momentteihin esitetään tehtäväksi täsmennys, jonka perusteella myös tässä laissa tarkoitettujen nestemäisiä polttoaineita korvaavat tuotteet kuuluvat polttoaineista kannettavan valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun piiriin.

2 §. Pykälä sisältää valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun alaisten tuotteiden määritelmät sekä eräiden muiden laissa tarkoitettujen käsitteiden määritelmät.

Pykälän 1 kohdassa määritellään aikaisemman lainsäädännön ja energiaverodirektiivin mukaisesti tullinimikkeitä käyttäen lain soveltamisalaan kuuluvat nestemäiset polttoaineet. Aikaisemmasta poiketen esimerkiksi kasvi- ja eläinrasvat, edellä mainittujen rasvojen ja alkoholin seokset eli esterit sekä eräät alkoholittomat moottori- tai lämmityspolttoaineina on määritelty nestemäisiksi polttoaineiksi ja veronalaisiksi tuotteiksi.

Pykälän 2 kohdassa säädetään siitä, että nestemäisten polttoaineiden verotuksessa tullitariffin nimikkeellä tarkoitetaan tullitariffin nimikkeitä, jotka on määritelty tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 6 päivänä elokuuta 2001 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2031/2001. Säännöksen tarkoituksena on estää energiaverotuksen soveltamisalan muuttuminen pelkästään EU:n tariffi- ja tilastonimikkeistöä muuttamalla.

Pykälän kohdissa 3—6 käytetyt moottoribensiinin, reformuloidun rikittömän moottoribensiinin, dieselöljyn ja rikittömän dieselöljyn määritelmät säilyvät ennallaan, mutta kohtiin sisältyvät korvaavien tuotteiden mää-

rittämistä koskevat säännökset esitetään siirrettäviksi 2 a §:ään.

Pykälän 7 kohdassa määriteltäisiin lentobensiini tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaksi lentokoneen ottomoottorissa käytettäväksi tarkoitetuksi polttoaineeksi. Vastavasti pykälän 8 kohdassa lentopetroli määriteltäisiin tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaksi lentokoneiden turbiini- tai dieselmoottoreissa käytettäväksi tarkoitetuksi polttoaineeksi. Lentobensiinin tai -petrolin ominaisuuksien määrittämiseen käytettäisiin kansainvälistä ASTM D-, DEF STAN-, GOST- tai NATO code -menetelmää. Lentopolttoaineet ovat olleet kaikilta osin verottomia eivätkä ne ole kuuluneet lainkaan polttoaineverotuksen soveltamisalaan. Koska harrasteilmailun polttoaineiden verottomuus päättyi vuoden 2006 lopulla, on tarpeen määritellä lentoliikenteen polttoaineet.

Pykälän 9 kohdassa olevaa kevyen polttoöljyn määritelmää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että määritelmästä ilmenisi myös kevyen polttoöljyn käyttötarkoitus ja määrittämisessä käytettävät menetelmät. Kevyttä polttoöljyä käytetään kiinteistöjen lämmityksessä ja erilaisissa teollisuuden prosesseissa lämmöntuottamiseen tai tukipolttoaineena. Lisäksi sitä käytetään erilaisissa kiinteästi asennetuissa moottoreissa kuten myös traktoreiden, kaivinkoneiden ja muiden työkoneiden polttoaineena. Muilta osin kevyen polttoöljyn määritelmä säilyisi ennallaan eikä sitä saisi käyttää ajoneuvojen tai huviveneiden polttoaineena. Pykälän 9 kohdassa ehdotetaan lisäksi otettavaksi viittaus lainsäädäntöön, jossa kielletään kevyen polttoöljyn käyttö ajoneuvojen ja vesikulkuneuvojen polttoaineena. Kevyttä polttoöljyä korvaavien tuotteiden määrittämistä koskevat säännökset esitetään siirrettäviksi 2 a §:ään.

Pykälän 10 kohdassa olevaa raskaan polttoöljyn määritelmää esitetään muutettavaksi siten, että tuotteen ominaisuuksien määrittämiseen voitaisiin soveltaa ASTM D 86 -menetelmän lisäksi EN ISO 3405 -menetelmää. Korvaavien tuotteiden määrittämistä koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäviksi 2 a §:ään.

Pykälän 11 kohdassa määriteltäisiin biopolttoöljy, jolla tarkoitettaisiin biomassasta peräisin olevaa polttoainetta, jota käytettäisiin kuten kevyttä polttoöljyä lämmityksessä, kiinteissä dieselmootoreissa tai erilaisissa dieselmootorilla varustetuissa työkoneissa. Biomassalla tarkoitettaisiin maataloudesta, kasvi- ja eläinaineet mukaan lukien, metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja jäte tuotteiden biohajoavaa osaa sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa. Biopolttoöljyä olisi esimerkiksi rypsiöljy tai esteröity rypsiöljy eli rypsimetyyliesteri (RME). Myös muita bioperäisiä, kevyttä polttoöljyä korvaavia polttoaineita pidettäisiin biopolttoöljynä.

Pykälän 12 kohdassa määriteltäisiin neste-kaasu tullitariffin nimikkeisiin 2711 12 ja 2711 13 kuuluvaksi propanista, butaanista tai niiden seoksesta muodostuvaksi nestemäisessä olomuodossa olevaksi kaasuksi.

Pykälän 13 kohdassa määriteltäisiin hiilivety, jolla tarkoitettaisiin orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia. Hiilivedyt palavat hyvin ja niitä käytetään energianlähteinä sekä kemianteollisuuden raaka-aineina. Fossiiliset polttoaineet kuten öljy, bensiini, maakaasu ja kivihiili koostuvat pääasiassa hiilivedyistä. Hiilivedyn määritelmä on tarpeen, koska korvaavuusperiaatteen mukaan lämmöntuotantoon käytetyt hiilivedyt on verotettava.

Pykälän 14 kohdassa täsmennettäisiin lämmityksen määritelmä polttoaineiden käytöksi polttotarkoituksiin.

Pykälän 15 kohdassa määritellään huvi-ilmailu, jolla tarkoitetaan ilma-aluksen käyttöä luonnollisen tai oikeushenkilön toimesta sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan tai julkisen viranomaisen tarkoituksiin tapahtuviin henkilöiden tai tavaroiden kuljetuksiin taikka palvelujen tarjoamiseen. Määritelmä perustuu energiaverodirektiiviin ja vastaa sisällöltään jo käytössä olevaa yksityisen huvialuksen määritelmää. Käytännössä säännöstä joudutaan soveltamaan tilanteissa, joissa verollista lentobensiiniä käyttävää lentokonetta

käytetään sekä huvi-ilmailuun että kaupalliseen toimintaan. Apuna sen selvittämisessä, milloin ilma-alusta on käytetty kaupallisessa toiminnassa voidaan saada ilmailuhallinnon ylläpitämistä rekistereistä ja luokituksista. Ilmailualan rekisterit ja luokitukset on laadittu muita tarkoituksia kuin lentopolttoaineiden verottamista varten, eikä niitä siten voida suoraan käyttää verottamisen perusteena. Siltä osin kuin lentokonetta käytetään kaupalliseen toimintaan, ehdotetaan polttoaineeseen sisältyvän veron palauttamista kaupallisen toiminnan harjoittajalle. Ilmailulain (1242/2005) 67 §:n 5 kohdassa kaupalliseksi ilmakuljetukseksi on määritelty ilma-aluksen käyttäminen matkustajien, rahdin tai postin kuljetukseen maksua tai muuta korvausta vastaan. Tämän lisäksi polttoaine voidaan pääsääntöisesti katsoa verottomaksi silloin kun ilma-alusta käytetään ilmailulain 67 §:n 6 kohdassa tarkoitettussa lentotyössä, kuten maa- ja metsätalouteen ja rakennustoimintaan liittyviin lentoihin, ilmakeuh- ja kartoituslentoihin, tutkimuslentoihin, voimajohdojen tarkastus- ja raivauslentoihin taikka osallistumiseen pelastuspalveluun, ilma-aluksesta tapahtuvaan liikennevalvontaan, metsäpalovartiointiin tai metsäpalojen sammuttamiseen. Myös korvausta vastaan tapahtuvat ilma-alusten tai muiden esineiden hinauslennot, laskuvarjohyppylennot tai koulutuslennot voidaan katsoa kuuluvan verottoman käytön piiriin.

Pykälän 16–18 kohdissa tarkoitettua yksityisen huvialuksen, ammattimaisen kalastuksen ja yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon määritelmät säilyisivät ennallaan.

2 a §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi energiaverodirektiivin mukaisesta korvaavuusperiaatteesta. Säännös vastaisi aikaisempaa sääntelyä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, että myös niistä lain 2 §:ssä määritellyistä nestemäisistä polttoaineista, joille ei ole lain liitteessä olevassa verotaulukossa säädetty verotaso, olisi suoritettava vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen vero. Esimerkiksi niin sanottu biodiesel on määritelty nestemäiseksi polttoaineeksi, mutta sille ei ole verotaulukossa säädetty omaa verotaso. Pykälän 1 momentin mukaan siitä olisi kuitenkin suoritettava käyttötarkoituksen mukainen

vero. Eli milloin sitä käytettäisiin moottoripolttoaineena, olisi siitä suoritettava dieselöljyn vero ja milloin sitä käytettäisiin lämmitys- tai työkoneiden polttoaineena, suoritettaisiin siitä kevyen polttoöljyn vero.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin moottoripolttoaineisiin sovellettavasta korvaavuusperiaatteesta. Säännöksen mukaan myös kaikista muista tuotteista kuin nestemäisistä polttoaineista on suoritettava vastaavan moottoripolttoaineen vero. Esimerkkinä tällaisesta tuotteesta on bioetanol, jota ei ole määritelty energiaverodirektiivissä energia- tuotteeksi eikä kansallisessa lainsäädännössä nestemäiseksi polttoaineeksi. Koska bioetanol korvaa moottoribensiiniä, on siitä suoritettava 2 momentin perusteella moottoribensiinin vero.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin lämmitykseen käytettäviin hiilivetyihin sovellettavasta korvaavuusperiaatteesta. Sen mukaan myös kaikista muista hiilivedyistä kuin niistä, jotka on määritelty nestemäisiksi polttoaineiksi on suoritettava vastaavan lämmityspolttoaineen vero. Säännöstä ei kuitenkaan sovelleta turpeeseen. Momenttia sovellettaisiin hiilivetyihin, jotka on määritelty lain 2 §:n 13 kohdassa. Säännös voi tulla sovellettavaksi esimerkiksi erilaisiin teollisuuden nestemäisiin jätteisiin ja jäteliemiin, jotka ovat hiilivetyjä. Tuotetta pidettäisiin nestemäisenä myös niissä tapauksissa, joissa tuote on esimerkiksi huoneenlämmössä kiinteässä tai jähmeässä olomuodossa, mutta tuote on ennen moottori- tai lämmityskäyttöä varten esilämmitettävä juoksevaan olomuotoon. Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi bitumi sekä raskas- ja erikoisraskaspolttoöljy.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin selvytyden vuoksi siitä, että tämän lain korvaavuussäännöksiä ei sovelleta kaasumaisiin ja kiinteisiin polttoaineisiin, joiden valmisteveronalaisuudesta säädetään sähköverolaissa. Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi maakaasu, metaani ja biokaasu. Siitä, milloin nestemäisistä polttoaineista ja niitä tämän pykälän mukaisesti korvaavista tuotteista ei ole suoritettava valmisteveroa, säädetään erikseen valmisteverotuslaissa sekä tämän lain 9 §:ssä.

2 b §. Pykälässä säädettäisiin yksityiskohtaisesti niistä tuotteista, joihin on sovellettava valmisteverotuslain 1 ja 12 luvun mukaista

valvonta- ja siirtojärjestelmää, jonka keskeisenä piirteenä on luvan hakeminen tullilta valmisteverovolliseksi rekisteröitymistä varten, vakuuden asettaminen veroriskin kattamiseksi sekä valmisteveronalaisten tuotteiden muissa kuin Suomen sisäisissä siirroissa käytettäväksi tuleva hallinnollinen saateasiakirja. Aikaisemmin käytännössä tärkeimmät nestemäiset polttoaineet kuten moottoribensiini, dieselöljy sekä kevyt ja raskas polttoöljy ovat olleet lupa- ja valvontajärjestelmän piirissä, eikä niiden osalta tapahdu muutosta. Uusia tuotteita, jotka tulisivat tuotteiden valvontajärjestelmän piiriin ovat kasvi- ja eläinrasvat, milloin ne on tarkoitettu moottori- tai lämmityspolttoaineeksi ja nestekaasu. Näidenkin tuotteiden kansallisissa siirroissa ei tarvitse käyttää hallinnollista saateasiakirjaa. Lisäksi jäljempänä 11 a §:ssä ehdotetaan säädettäväksi biopolttoöljyn pienvalmistajille yksinkertaistetusta valmisteveromenettelystä.

Energiaverodirektiivin 20 artiklan 2 kohtaan sisältyy säännös menettelystä, jolla tuotteita voidaan lisätä direktiivin valvontasäännösten alaisuuteen, jos havaitaan tiettyjen tuotteiden aiheuttavan veropetoksia, veron kiertämistä tai väärinkäytöksiä. Kansallisessa lainsäädännössä vastaava mahdollisuus lisätä tuotteita valvonta- ja siirtosäännösten alaisuuteen ehdotetaan toteutettavaksi 2 b §:n 2 momentissa valtioneuvostolle annettavalla asetuksenantovaltuudella. Lisäksi 2 momenttiin sisältyisi nykyistä sääntelyä vastaava mahdollisuus säätää asetuksella tuotteista, joihin ei tarvitsisi soveltaa valmisteverotuslain 12 luvun mukaista siirtomenettelyä. Tuotteiden vapauttaminen siirtomenettelystä olisi mahdollista, jos jäsenvaltiot ovat näin kahdenkeskisellä sopimuksella sopineet.

2 c §. Pykälässä säädetään mahdollisuudesta valtioneuvoston asetuksella ajantasaistaa tässä laissa käytetyt tullitariffin nimikkeet. Energiaverodirektiivissä on säädetty menettelystä, jolla energiatuotteiden nimikkeet voidaan ajantasaistaa direktiiviä muuttamatta. Kyse on tällöin ainoastaan teknisestä päivittämisestä, joka ei saa johtaa minkäänlaisiin muutoksiin direktiivissä sovellettavissa vähimmäisverokannoissa tai minkään energiatuotteen lisäämiseen tai poistamiseen. Jotta tämä tekninen nimikkeistöpäivitys voitaisiin toteuttaa joustavasti kansallisessa lain-

säädännössä, ehdotetaan lakiin lisättäväksi tätä koskeva asetuksenantovaltuus. Asetuksella toteutettavat nimikemuutokset eivät kuitenkaan voisi lisätä tai poistaa veronalaisia tuotteita eivätkä muuttaa tuotteista kannettavan veron määrää.

3 §. Pykälässä säädetään nestemäisten polttoaineiden verotukseen liittyvistä erityisistä verovelvollisuuksista. Pykälän 1 momentin 2 kohta ehdotetaan täsmennettäväksi käytettyjen määritelmien osalta samansisältöiseksi 1 momentin 1 kohdan kanssa. Pykälän 1 momentin 3 kohta ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan muuttunutta lain kokonaisrakennetta. Sisällöllisesti 3 kohta vastaisi aikaisemmin säädettyä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin aikaisempaa sääntelyä vastaavasti, että 1 momentin perusteella lähinnä satunnaiseen verovelvolliseen sovelletaan soveltuvin osin rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä. Käytännössä tämä tarkoittaa lähinnä velvollisuutta pitää kirjanpitoa valmisteveronalaisista tuotteista sekä antaa veroilmoitus niiltä kuukausilta, joilta veronalaista tuotetta on käytetty tai luovutettu kulutukseen. Aikaisemmasta poiketen kuitenkin 2 momenttia ei sovellettaisi 2 b §:ssä tarkoitetuista tuotteista verovelvollisiin henkilöihin, koska 2 b §:ssä mainittuihin tuotteisiin on sovellettava valmisteverotusjärjestelmän valvonta- ja siirtojärjestelmää. Tämä tarkoittaa muun muassa luvan hakemista saada toimia valmisteverovelvollisena, vakuuden asettamista verosaa-tavien katteeksi ja säännönmukaista veroilmoituksen antamista esimerkiksi biopolttoaineiden valmistajille. Jäljempänä 11 a §:ssä esitetään säädettäväksi biopolttoöljyn pienvalmistajille yksinkertaistettua valmisteveromenettelyä.

7 §. Pykälässä säädetään kevyen polttoöljyn tunnistettavaksi tekemisestä. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vaatimus moottoripetrolin tunnistettavaksi tekemisestä poistettaisiin tarpeettomana, koska kaikki venemoottoreissa käytettävät polttoaineet verotettaisiin normaalisti vastaavan liikennepolttoaineen verokannan mukaisesti.

9 §. Pykälässä säädetään polttoaineiden verottomuudesta ja 10 §:ssä niiden huoltovarmuusmaksuttomuudesta. Se seikka, että ve-

rottomuus ja huoltovarmuusmaksuttomuussäännökset eivät täysin vastaa toisiaan on aiheuttanut ongelmia ja epäselvyyttä käytännön verotuksessa. Lisäksi on todettu vaikeaksi määrittää se, milloin polttoaine on käytetty lain 10 §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla vientitavaran valmistuksessa, ja asia on tältä osin verotuskäytännössä yhä vakiintumaton. Tyypillisesti kuitenkin polttoaine, joka on kulutettu lain 10 §:n 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla vientitavaran valmistuksessa täyttää myös 9 §:n 3 kohdassa tarkoitettujen välittömän ensikäytön edellytykset tai on kulunut teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena. Tältä osin kyseiset säännökset ovat siis pitkälti päällekkäisiä erilaisesta sanamuodostaan huolimatta. Pykälässä ehdotetaan, että polttoaineet olisivat huoltovarmuusmaksuttomia samoilla perusteilla kuin ne ovat valmisteverottomia. Muutos toteutettaisiin säätämällä verottomuudesta ja huoltovarmuusmaksuttomuudesta 9 §:ssä. Samassa yhteydessä 10 §:ssä olevat huoltovarmuusmaksuttomuutta koskevat säännökset kumottaisiin tarpeettomina.

Pykälän kohdissa 1—5 säädetyt verottomudet säilyisivät ennallaan. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uudet 6—8 kohdat.

Kohdassa 6 ehdotetaan säädettäväksi kaupallisen lentoliikenteen polttoaineet verottomiksi. Se mitä tarkoitetaan yksityisellä huvilmailulla on määritelty 2 §:n 15 kohdassa. Siitä, kuinka kaupallisen lentoliikenteen polttoaineen verottomuus käytännössä toteutetaan, säädetään uudessa 9 a §:ssä.

Kohdassa 7 ehdotetaan säädettäväksi verottomaksi 2 §:n 11 kohdassa määritelty biopolttoöljy. Biopolttoaineen verottomuus ei vaikuttaisi esimerkiksi mäntyöljyyn, jonka veronalaisuudesta säädetään sähköverolaissa.

Milloin biopolttoöljyä sekoitettaisiin perinteiseen mineraaliöljypohjaiseen kevyeen polttoöljyyn, näiden sekoituksessa vain biomassaperäinen osuus olisi biopolttoöljyä ja siten oikeutettu verottomuuteen. Mineraaliöljypohjaisesta osasta suoritettaisiin normaali kevyen polttoöljyn vero. Verottomuus ei koskisi tilannetta, milloin biopolttoainetta käytetään ajoneuvojen kuten kuorma-autojen, linja-autojen, pakettiautojen tai henkilöautojen polttoaineena. Tällöin tuotteesta tulee suorittaa dieselöljyn vero.

Kohdassa 8 ehdotetaan säädettäväksi verottomaksi nestekaasu. Energiaverodirektiivin mukaan nestekaasuun on sovellettava valmisteverotuksen valvonta- ja siirtojärjestelmää. Tämän johdosta nestekaasu on otettava polttoaineverolain soveltamisalan piiriin. Energiaverodirektiivi mahdollistaa nestekaasun verottomuuden jatkamisen eri käyttökohteissa. Vaikka nestekaasulle ei ehdoteta säädettäväksi verotaulukossa veroa, tulisi nestekaasu verotettavaksi 2 a §:ssä tarkoitettua korvaavuussäännön perusteella. Tästä syystä nestekaasu on tarpeen säätää verottomaksi pykälän 8 kohdassa.

9 a §. Uudessa 9 a §:ssä säädettäisiin yhteiset säännökset nestemäisten polttoaineiden valmisteveron palauttamisesta silloin, kun verollisena hankittuja polttoaineita on käytetty 9 §:n mukaisesti verottomaan tarkoitukseen. Polttoaineverotuksessa siirryttäisiin veron palauttamiseen hakemuksesta suoraan tuotteiden loppukäyttäjälle. Palautus koskisi niitä polttoaineiden käyttäjiä, jotka hankkivat tuotteet verolliseen hintaan, eivätkä siten ole verovelvollisia polttoaineista, mutta joutuvat viimekädessä maksamaan veron tuotteen ostohinnassa. Veronpalautusmenettelyä ei sen sijaan tarvitsisi niissä tapauksissa, joissa valtuutettu varastonpitäjä itse käyttää polttoaineen verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, sillä tuolloin verottomuus voitaisiin toteuttaa ilmoittamalla veroilmoituksella polttoaineet kulutetuiksi verottomissa käyttökohteissa. Vastaavasti biopolttoöljyn 11 a §:ssä tarkoitettu pientuottaja voisi veroilmoituksella ilmoittaa tuottamansa biopolttoöljyn verottomaksi.

Pykälän 1 momentti koskisi nestemäisiä polttoaineita, jotka on käytetty energianlähteenä öljynjalostusprosessissa, teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömässä ensikäytössä tavarantekemisessä sekä polttoaineita, jotka on käytetty sähkötuotannossa. Palautuksen hakijana olisi näissä tapauksissa polttoainetta käyttävä sähkötuottaja taikka teollisen tuotantotoiminnan harjoittaja. Sen sijaan valtuutettu varastonpitäjä, esimerkiksi öljy-yhtiö, ei voisi hakea verotuksensa oikaisua, milloin tämä on luovuttanut polttoainetta verolliseen hintaan, mutta tuotteet on myöhemmin käytetty verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, sillä oike-

us palautukseen olisi näissä tilanteissa polttoaineen loppukäyttäjällä. Vain niissä tilanteissa, joissa on suoritettu virheen tai erehdyksen vuoksi tuotteista liikaa valmisteveroa, korjattaisiin varastonpitäjän eli öljy-yhtiön verotusta oikaisumenettelyllä. Polttoaineen käyttäjän tulisi hakea palautusta tuotteiden käyttöpaikan tullipiiriltä.

Pykälän 2 momentti koskisi alusliikenteen ja kalastusalusten polttoaineita. Palautusta ei voisi saada yksityisten huvialusten käyttämistä polttoaineista. Alusliikenteen veronpalautusmenettely vastaisi pääosin nykyisiä säännöksiä. Palautushakemus tulisi tehdä aluksen kotipaikan tullipiirille. Kuten nykyisinkin asetuksella voitaisiin erikseen säätää polttoaineiden toimittamisesta suoraan verottomana valtuutettua varastonpitäjän verottomasta varastosta tietyille alustyypeille taikka tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävälle aluksille. Palautusmenettely koskisi siis käytännössä niitä aluksia, jotka eivät voi hankkia polttoaineita suoraan valmisteverottomina. Palautushakemus jätettäisiin aluksen kotipaikan tulliviranomaiselle.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin veron palauttamisesta ilma-alusten käyttämistä polttoaineista. Palautusta ei kuitenkaan voisi saada yksityiseen huvi-ilmailuun kulutetusta polttoaineesta. Käytännössä useilla huvi-ilmailuun pääasiassa käytettävillä ilma-aluksilla harjoitetaan myös kaupallista toimintaa sekä viranomaisten toimeksiannosta suoritettavia lentoja. Näissä tapauksissa toiminnan harjoittajalla olisi oikeus saada veronpalautusta siltä osin kuin ilma-aluksen polttoaineen käyttö kohdistuu muuhun kuin yksityiseen huvi-ilmailuun. Asetuksella voitaisiin säätää, että tietty polttoainelaatu voitaisiin luovuttaa verottomasti valtuutettua varastonpitäjän verottomasta varastosta ilmailukäyttöön. Samoin asetuksella voitaisiin säätää, että tietty ilma-alustyyppi ja -alusryhmä, taikka tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävä ilma-alus voisi hankkia polttoainetta suoraan verottomasti. Asetuksella olisi siten mahdollista järjestää polttoaineiden hankinta niin, että suurin osa ammattimaisesta ilmailuliikenteestä voisi yhä ostaa polttoaineen suoraan verottomasti eikä palautusmenettelyyn tältä osin olisi tarvetta.

Pykälän 4 momentti sisältäisi kaikille edellä mainituille tilanteille yhteiset menettelysäännökset palautuksen hakemisesta ja maksamisesta. Menettelysäännökset vastaisivat pääosin nykyisiä säännöksiä veron palauttamisesta ammattimaiseen alusliikenteeseen ja kasvihuoneviljelyyn kulutetuista polttoaineista. Palautusta haettaisiin joko puolivuositain tammi-kesäkuulta ja heinä-joulukuulta taikka kerralla koko kalenterivuodelta. Palautushakemus tulisi jättää tullipiirille kolmen vuoden kuluessa palautusjakson päättymisestä. Pitkä hakemusaika mahdollistaisi palautuksen maksamisen myös niissä tilanteissa, joissa oikeus palautukseen todetaan vasta jälkikäteen tehtävässä verotarkastuksessa. Hallinnollisista syistä esitetään, että palautusta ei maksettaisi, jos palautettava määrä olisi alle 330 euroa muilla kuin kalastusaluksilla. Palautuksen hakijan tulisi esittää tulliviranomaisille luotettava selvitys polttoaineen käytöstä verottomaan tarkoitukseen. Palautusta laskettaessa polttoaine-erät katsottaisiin käytetyiksi siinä järjestyksessä kuin ne on hankittu.

10 §. Pykälässä säädettäisiin siitä, että ammattimaiseen kalastukseen käytettävän polttoaineen osalta 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettujen rekisteröintimerkintöjen on oltava voimassa polttoainetta hankittaessa ja käytettäessä. Säännös vastaisi aikaisempaa sääntelyä.

11 a §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi yksinkertaistetusta valmisteveromenettelystä, milloin biopolttoöljyn valmistusmäärä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa. Yksinkertaistettu menettely tarkoittaisi, että biopolttoöljyn pienvalmistajan ei tarvitsisi hakea tullilta verottoman varaston lupaa eikä asettaa vakuutta toimintaan liittyvien veroriskien varalta. Yksinkertaistettua menettelyä ei voitaisi soveltaa, mikäli biopolttoaineita siirrettäisiin Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan välillä. Vaikka biopolttoöljy olisi verotonta 9 §:n 7 kohdan perusteella, pienvalmistajan tulisi rekisteröityä energiaverodirektiivin mukaisesti valvonnallisista syistä verovelvolliseksi kotipaikkansa tullipiirille tehtävällä kirjallisella ilmoituksella. Pienvalmistajaan sovellettaisiin valmisteverotuslaissa tarkoitettuun rekisteröityyn elinkeinoharjoittajaan liittyviä säännöksiä. Tämä tarkoittaisi muun muassa

kirjanpitovelvollisuutta valmisteveronalaisen tuotteiden valmistuksesta, käytöstä ja muusta verotukseen ja sen valvontaan liittyvästä toiminnasta. Verovelvollisen on annettava veroilmoitus kalenterikuukausittain kotipaikkansa tullipiirille. Valmisteverotuslain mukaan Tullihallitus voi hakemuksesta erityisistä syistä määrätä veroilmoituksen annettavaksi myös muuna ajankohtana. Tällaisena syynä voi olla esimerkiksi toiminnan satunnainen luonne tai se, että toimintaan ei liity veroriskiä. Toimijan on annettava viranomaiselle verotuksen toimittamista ja valvontaa varten tarpeelliset tiedot. Lisäksi tulliviranomaisella on oikeus tarkastaa muun muassa toiminnanharjoittajan kirjanpito ja tilat, missä toimintaa harjoitetaan.

12 a §. Pykälässä säädettäisiin tulliviranomaisen oikeudesta saada Ilmailulaitokselta tietoja lentopolttoaineiden verotusta ja valvontaa varten. Säännös oikeuttaisi tietojensaantiin esimerkiksi käsiteltäessä ilma-alusten veronpalautushakemuksia tai tarkastettaessa palautuspäätösten oikeellisuutta.

Liitteenä oleva verotaulukko. Polttoaineverolain verotaulukkoon esitetään lisättäväksi uusina tuotteina lentobensiini ja -petroli. Lentobensiinistä veroa ja huoltovarmuusmaksua esitetään kannettavaksi 43 senttiä litralta ja lentopetrolista 39,05 senttiä litralta.

2 Laki sähkö- ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta

1 §. Pykälässä säädettäisiin sähköstä, kivihiilestä, maakaasusta ja mäntyöljystä valtiolle kannettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta. Valmisteveroa kannetaan perusverona ja lisäverona. Energiaverodirektiiviin sisältyvän niin sanotun korvaavuusperiaatteen mukaan edellä mainittuja tuotteita korvaavista tuotteista on suoritettava vastaavan polttoaineen vero. Pykälän 1 ja 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi täsmennys, jonka perusteella myös tässä laissa tarkoitettut korvaavat tuotteet kuuluvat valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun piiriin. Koska biokaasusta ei ole tarkoitus kantaa veroa moottori- tai lämmityspolttoaineena, ehdotetaan pykälään lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka perusteella lakia sovellettaisiin biokaasuun vain

maksettaessa biokaasulla tuotetulle sähkölle lain 8 §:ssä tarkoitettua tukea.

2 §. Pykälä sisältää valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun alaisten tuotteiden määritelmät sekä eräiden muiden laissa tarkoitettujen käsitteiden määritelmät.

Pykälän 1 ja 2 kohdassa määriteltäisiin energiaverodirektiivin mukaisesti tullinimikkeitä käyttäen lain soveltamisalaan kuuluvat energiatuotteet ja sähkö. Energiaverodirektiivi edellyttää aikaisempaa hieman laajempaa valmisteveron alaisten tuotteiden määrittämistä. Veronalaisia tuotteita olisivat edelleen sähkö, kivihiihi, maakaasu ja mäntyöljy. Uusia valmisteveron alaisia tuotteita olisivat läheisesti kivihiihen kaltaiset energiatuotteet kuten ruskohiili ja kooksi, jotka pykälän 2 kohdan a-alakohdassa ehdotetaan rinnastettaviksi kivihiihen. Lisäksi 2 kohdan b-alakohdassa veronalaisiksi energiatuotteiksi säädettäisiin tullitariffin nimikkeeseen 2705 kuuluvat kivihiihikaasu, vesikaasu, generaattorikaasu ja niiden kaltaiset kaasut.

Pykälän 3 kohdassa säädettäisiin siitä, että energiatuotteiden ja sähkön verotuksessa tullitariffin nimikkeellä tarkoitetaan tullitariffin nimikkeitä, jotka on määritelty tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 6 päivänä elokuuta 2001 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2031/2001. Säännöksen tarkoituksena on estää energiaverotuksen soveltamisalan muuttaminen pelkästään EU:n tariffi- ja tilastonimikkeistöä muuttamalla.

Pykälän 4—15 kohdissa tarkoitettujen sähköverkon, verkonhaltijan, teollisuuden, yrityksen, tilikauden, jalostusarvon, yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon, omakäyttölaitteiden, voimalaitoksen, kierrätyspolttoaineen, biokaasun ja metsähakkeen määritelmät vastaisivat aikaisemmin voimassa ollutta.

Pykälän 16 kohdassa määriteltäisiin hiilivety, jolla tarkoitettaisiin orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia. Määritelmä olisi sama kuin polttoaineverolain 2 §:n 13 kohdassa.

2 a §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi energiaverodirektiivin mukaisesta lämmityspolttoaineena käytettyihin hiilivetyihin sovellettavasta korvaavuusperiaatteesta. Sen mu-

kaan myös kaikista muista hiilivedyistä kuin niistä, jotka on määritelty energiatuotteiksi olisi suoritettava vastaavan lämmityspolttoaineen vero. Säännöstä ei kuitenkaan sovellettaisi turpeeseen, joka on energiaverodirektiivin soveltamisalan ulkopuolella ja joka ei ole enää kansallisestikaan valmisteveron alainen tuote. Pykälää sovellettaisiin vain hiilivetyihin, jotka on määritelty ehdotettavan lain 2 §:n 16 kohdassa. Säännös voi tulla sovellettavaksi esimerkiksi erilaisiin teollisuuden prosesseissa syntyviin kaasumaisiin polttoaineseoksiin, jotka ovat hiilivetyjä. Terästeollisuudessa käytettävät masuunikaasu, koksikaasu sekä konverttikaasu jäävät verotuksen ulkopuolelle, koska ne eivät ole hiilivetyjä.

2 b §. Pykälässä säädetään mahdollisuudesta valtioneuvoston asetuksella ajantasaistaa tässä laissa käytetyt tullitariffin nimikkeet. Energiaverodirektiivissä on säädetty menettelystä, jolla energiatuotteiden nimikkeet voidaan ajantasaistaa direktiiviä muuttamatta. Kyse on tällöin ainoastaan teknisestä päivittämisestä, joka ei saa johtaa minkäänlaisiin muutoksiin direktiivissä sovellettavissa vähimmäisverokannoissa tai minkään energiatuotteen lisäämiseen tai poistamiseen. Jotta tämä tekninen nimikkeistöpäivitys voitaisiin toteuttaa joustavasti kansallisessa lainsäädännössä, esitetään lakiin lisättäväksi tätä koskeva asetuksenantovelvollisuus. Asetuksella toteutettavat nimikemuutokset eivät kuitenkaan voisi lisätä tai poistaa veronalaisia tuotteita eivätkä muuttaa tuotteista kannettavan veron määrää.

7 §. Pykälässä säädettäisiin sähkön verotomista luovutuksista. Pykälän 6 kohdan mukaan verotonta on sähkö, jonka verkon haltija luovuttaa sähköntuottajalle. Käytännössä sähkön verottomissa siirroissa esiintyneiden ongelmien ratkaisemiseksi ehdotetaan, että pykälän 6 kohtaan lisättäisiin myös sähköntuottajan mahdollisuus luovuttaa verotta sähköä toiselle sähköntuottajalle.

13 §. Pykälässä säädettäisiin valtuutetun varastonpitäjän mahdollisuudesta vähentää kivihiilestä aikaisemmin suoritettu valmistevero niissä poikkeustilanteissa, joissa aikaisemmin suoritettu vero jäisi perusteettomasti rasittamaan varastonpitäjän käyttämää tai edelleen luovuttamaa kivihiihtä. Pykälä ehdo-

tetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska sitä ei ole käytännössä sovellettu useisiin vuosiin. Jos kuitenkin tarvetta olisi, asia voitaisiin hoitaa huojennuksin.

14 §. Pykälää muutettaisiin siten, että verottomaan käyttötarkoitukseen kulutetulle kivihille tulisi vastaava valmisteveronpalautusmenettely kuin nestemäisille polttoaineille on esitetty. Kivihiihiin verotonta, jos se käytetään sähköntuotannossa tai teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömässä ensikäytössä tavarain valmistuksessa. Tällaisiin tarkoituksiin kivihiihiltä käytävällä olisi oikeus hakemuksesta saada takaisin kivihiihen ostohintaan sisältynyt valmistevero. Sen sijaan veronpalautusmenettely ei koskisi niitä kivihiihen käyttäjiä, joilla olisi lupa toimia kivihiihen valtuutettuina varastonpitäjinä. Näissä tapauksissa valtuutettu varastonpitäjä voisi ilmoittaa suoraan veroilmoituksella kullutaneensa kivihiihen verottamaan tarkoitukseen, eikä veroa tulisi tältä osin suoritettavaksi.

Verollisena hankitusta kivihiihlestä olisi tehtävä hakemus valmisteveron palauttamiseksi käyttöpaikan tullipiirille. Palautusta voisi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä kivihiihlestä. Määräaika palautushakemuksen jättämiseksi olisi kolme vuotta hakemusjakson päättymisestä.

15 §:n edellä oleva väliotsikko. Otsikosta esitetään poistettavaksi sana turve, koska sähköverolakia ei enää sovelleta turpeeseen.

20 §. Pykälässä säädetään velvollisuudesta suorittaa maakaasusta valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua. Pykälästä poistettaisiin 2 kohta tarpeettomana, koska maakaasun käytön verottomuus esitetään 22 §:n mukaisesti toteutettavaksi kaikissa tilanteissa palautusmenettelyllä eikä maakaasua siten enää ole mahdollisuus hankkia verottomana.

22 §. Pykälässä säädetään veron palauttamisesta verottomaan käyttötarkoitukseen käytetystä maakaasusta. Pykälää muutettaisiin siten, että maakaasulle tulisi vastaava valmisteveronpalautusmenettely kuin kivihiihille ja nestemäisille polttoaineille. Maakaasu on verotonta, jos se käytetään sähköntuotannossa taikka teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömässä ensikäytössä tavarain valmistuksessa. Koska kaikesta maa-

hantuotavasta maakaasusta suoritettaisiin valmistevero tullauksen yhteydessä, olisi kaasua edellä mainittuihin tarkoituksiin käytävällä oikeus hakemuksesta saada takaisin kaasun ostohintaan sisältynyt valmistevero. Tällöin maakaasun maahantuojan tullausta ei olisi enää tarvetta oikaista.

Hakemus valmisteveron palauttamiseksi maakaasusta olisi tehtävä käyttöpaikan tullipiirille. Palautusta voisi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Määräaika palautushakemuksen jättämiseksi olisi kolme vuotta hakemusjakson päättymisestä.

24 §. Voimassa olevan pykälän 2 momentissa säädetään, että maakaasusta verovelvolliseen tai maakaasusta suoritettavaan veronpalautukseen sovelletaan valmisteverotuslain säännöksiä. Pykälän 2 momentti esitetään kumottavaksi tarpeettomana, koska maakaasun verottamiseen ja veronpalautukseen liittyvät valmisteverotuslain soveltamista koskevat säännökset sisältyisivät lain 22 §:ään.

Liitteenä oleva verotaulukko. Sähköverolain verotaulukossa maakaasun veroperuste esitetään muutettavaksi euroksi megawattitunnilta jotta verotuksessa ja kaupallisessa toiminnassa käytettävät yksiköt vastaisivat toisiaan. Tällä muutoksella ei olisi vaikutusta kannettavan veron määrään.

3 Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta

1 §. *Lain soveltamisala.* Pykälässä säädetäisiin polttoainemaksun perimisestä valtiolle, jos yksityisessä huvialuksessa käytetään moottoribensiiniä tai dieselöljyä lievemmin verotettua tai kokonaan verotonta polttoainetta. Pykälässä kuvataan polttoainemaksun luonnetta seuraamuksena muun kuin verotuksellisesti huvialuskäyttöön tarkoitettujen polttoaineiden käytöstä. Säädetävän seuraamisen nimeksi ehdotetaan polttoainemaksua. Tieliikenteessä käytettyjä ajoneuvoja koskevassa polttoainemaksulaissa (1280/2003) on säädetty vastaavasti.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädetettäväksi, että polttoainemaksun maksuvelvollisuuden aiheuttavan polttoaineen käyttö yk-

sityisessä huvialuksessa on kielletty. Vastava säännös sisältyy tieliikennettä koskevan polttoainemaksulain 3 §:ään. Lakiin tulee sisällyttää kielto käyttää maksuvelvollisuuden aiheuttavia polttoaineita. Tielikenteen osalta Euroopan yhteisön tuomioistuimen tätä tarkoittava tuomio annettiin 27 päivänä marraskuuta 2003 (C-185/00), ja siinä todettiin puutteena se, ettei Suomen lainsäädännössä ole mainitunlaista kieltoa. Samoja perusteita, joita sovelletaan tieliikenteen polttoaineiden käyttökieltoon, ehdotetaan sovellettaviksi myös huviveneitä koskevaan polttoainemaksuun.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että polttoainemaksua kannetaan yksityisestä huvialuksesta, jonka omistajana olevan luonnollisen henkilön tai yhteisön kotipaikka on Suomessa tai muussa maassa, jos alusta käytetään Suomessa. Jäljempänä käsiteltävän 6 §:n mukaan aluksen saapuessa maahan polttoainesäiliössä olevasta polttoaineesta ei kanneta polttoainemaksua, ellei polttoaine ole tehty tunnistettavaksi siten kuin Suomen lainsäädännössä edellytetään kevyen polttoöljyn tunnistettavaksi tekemisestä.

2 §. Muiden lakien soveltaminen. Pykälässä säädettäisiin muiden lakien ja niiden nojalla annettujen alemman asteisten säännösten soveltamisesta polttoainemaksuun tai sen kantoon. Tässä pykälässä mainittujen säännösten soveltaminen on tarkoitettu toissijaiseksi, joten ehdotetussa polttoainemaksulaissa voitaisiin tarvittaessa antaa näistä laeista poikkeavia säännöksiä. Polttoaineiden määrittelyyn sovellettaisiin nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994) säädettyjä perusteita.

Myös veronkannossa noudatettaisiin mahdollisimman pitkälle samoja menettelytapoja, joita sovelletaan muussakin verotuksessa. Niinpä polttoainemaksun kanton sovellettaisiin soveltuvin osin, mitä veronkantolaissa (609/2005) tai sen nojalla säädetään, mitä laissa veronlisäyksestä ja viivekorosta (1556/1995) säädetään sekä mitä laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Tämä tarkoittaa muun muassa, että polttoainemaksun maksupaikat ovat samat kuin muiden verojen maksupaikat.

3 §. Yksityinen huvialus. Pykälässä määriteltäisiin yksityinen huvialus. Tämä määritelmä vastaa energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27 päivänä lokakuuta 2003 annetun direktiivin 2003/96/EY 14 artiklan 1-kohdan c-alakohdan määritelmää. Yksityisellä huvialuksella tarkoitettaisiin tässä laissa alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen suorituksiin.

4 §. Polttoainemaksu. Verollisiksi vertailukohdiksi katsotut polttoaineet ovat dieselöljy ja moottoribensiini. Näiden polttoaineiden määritelmät sisältyvät nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:ään. Dieselöljyksi katsotaan kaikki tuotteet, jotka luovutetaan käytettäväksi polttoaineena dieselmootoreissa ja moottoribensiiniksi vastaavasti kaikki ottomootoreissa eli kipinäsytytteisissä moottoreissa käytettäväksi luovutetut polttoaineet. Tämä rakenne, jossa periaatteessa kaikki joko dieselmootorin tai kipinäsytytteisen moottorin polttoaine verotetaan dieselöljynä taikka moottoribensiininä riippumatta polttoaineen koostumuksesta, vastaa yhteisöläisä sääntöä polttoaineveroa koskevia direktiivejä.

Polttoainemaksu kannettaisiin myös, jos aluksessa käytetään osaksikin polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta. Säännös vastaa tieliikenteessä jo pitkään noudatettua käytäntöä.

5 §. Maksuvelvollinen. Polttoainemaksu määrätään sen maksettavaksi, joka lievemmin verotettua tai verotonta polttoainetta käytettäessä on aluksen omistaja. Jos alus on toisen hallinnassa, polttoainemaksu määrätään haltijan maksettavaksi. Jos rikoksella haltuun otetussa aluksessa on haltuunoton aikana käytetty polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, määrätään polttoainemaksu rikoksella aluksen haltuunsa saaneen henkilön maksettavaksi. Tarkoituksena on, että polttoainemaksu kaikissa tilanteissa kohdistuu samalla tavalla siihen, joka ryhtyy käyttämään alusta väärällä polttoaineella. Ei ole katsotta-

va olevan perusteita sille, että rikoksella aluksen haltuunsa ottanut olisi tässä suhteessa paremmassa asemassa kuin ajoneuvon laillinen omistaja tai haltija.

Sen toteamiseen, kuka on aluksen omistaja tai haltija, ehdotetaan käytettäväksi apuna vesikulkuneuvorekisteristä annetussa laissa (976/2006) tarkoitetun rekisterin tietoja. Kun tosiasiallinen omistajana oleminen olisi maksumuvelvollisuuden perusteena, rekisteritietojen ohella voitaisiin käyttää muutakin näyttöä. Asian luonteesta johtuen haltijuus perustunee yleensä aina rekisterin tietoihin.

Jos aluksen omistajaa tai haltijaa ei voida selvittää, polttoainemaksu määrätään kuljettajan maksettavaksi. Pykälä vastaa tieliikenteessä sovellettavaa polttoainemaksua koskevaa maksuvelvollisuutta koskevaa säännöstä.

6 §. Polttoaineen käytön toteaminen. Pykälässä säädettäisiin eri polttoainelajien käytön toteamisesta. Kyse on sekä vaadittavasta näytöstä että siitä, mikä on riittävä kynnyksen seuraamusten maksuunpanolle. Nykyisen tieliikennettä koskevan polttoainemaksulain mukaan polttoainemaksu kannetaan ajoneuvoista heti, jos ajoneuvon polttoainejärjestelmässä on vähänkin polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta. Suhteellisen pienetkin pitoisuudet aiheuttavat käytännössä maksuunpanon. Tahallisuutta tai ajoneuvon käyttäjän tietoisuutta polttoaineista ei ole tarvinnut näyttää. Vastaavat säännökset ehdotetaan otettaviksi uuteen lakiin asiallisesti samansäältöisinä kuin ne ovat tieliikennettä koskevassa lainsäädännössä. Polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttöön katsottaisiin ryhdytyn, milloin aluksen polttoainejärjestelmään kuuluvassa säiliössä on polttoainenäytteen tai muun näytön perusteella todettu olevan tällaista polttoainetta.

Polttoainemaksu olisi esityksen mukaan suoritettava riippumatta siitä, miten ja missä alusta käytetään. Tämä tarkoittaa, että jos polttoainejärjestelmässä havaitaan väärää polttoainetta, maksun määräämiseksi aluksen käyttöä ei tarvitse erikseen muulla tavalla selvittää.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että Suomen aluevesille tultaessa aluksessa voi olla polttoainetta, josta on kannettu vähemmän veroa kuin mitä Suomessa kannetaan valmisteverona dieselöljystä tai moottoriben-

siinistä. Aluksessa voi olla jonkin muun maan veroperusteiden mukaan verotettua dieselöljyä tai moottoribensiiniä taikka lämmityspolttoainetta, joita mahdollisesti on toisen maan säännösten mukaan laillisesti tankattu aluksen säiliöön. Jos käytetään esimerkiksi lämmityspolttoainetta, joka on sellaiseksi tunnistettavissa, mutta jota ei ole merkitty siten kuin Suomessa tehdään, polttoainemaksua ei kannettaisi. Polttoainemaksua ei myöskään kannettaisi silloin, jos aluksessa on sellaisen maan dieselöljyä, jonka vero on alhaisempi kuin Suomen dieselöljyn vero. Niin sanottu Istanbulin konventio sekä yhteisön sisämarkkinaperiaatteet edellyttävät näiden polttoaineiden käytön sallimista. Erityisesti polttoöljyjen käytön valvonta ja sanktiointi on sen maan asia, jossa alusta tankataan.

Esityksessä ehdotetaan, että aluksen polttoainesäiliössä maahan tuotava polttoaine ei aiheuttaisi polttoainemaksun kantamista. Muualta peräisin olevien polttoaineiden ehdotettu kohtelu tarkoittaisi vain aluksen tavanomaisessa polttoainesäiliössä olevia polttoaineita. Jos aluksen polttoainesäiliössä maahan tuotaessa oleva polttoaine on tehty tunnistettavaksi siten kuin nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa säädetään, polttoainemaksu kuitenkin kannettaisiin, koska ei voida päätellä sitä, mistä maasta kevyt polttoöljy on peräisin. Ehdotetut säännökset noudattavat pääosin samoja perusteita, joita vastaavassa tieliikennettä koskevassa lainsäädännössä sovelletaan.

7 §. Polttoainemaksun määrä. Vaikka polttoainemaksun määrä ei riipu siitä, kuinka paljon polttoainetta aluksessa on tosiasiallisesti käytetty, on kuitenkin tarkoituksenmukaista, että maksun taso noudattelee jollakin tavoin sitä etua, joka väärän polttoaineen käytöstä olisi potentiaalisesti saatavilla. Myös tieliikenteen polttoainemaksut on porrastettu vastaavasti ajoneuvolajin perusteella. Väärän polttoaineen käyttöä voidaan pitää sitä tuomittavampana, mitä suurempaa taloudellista etua tavoitellaan. Koska huvialukset ovat tarkoitettuja liikkumaan erilaisilla nopeuksilla ja kun polttoainekulutuksen voidaan arvioida riippuvan olennaisesti juuri tästä, moottorin teho olisi hyvä yksittäinen tekninen ominaisuus kuvastamaan aluksen poten-

tiaalista polttoaineen kulutusta. Polttoainemaksun määrä ehdotetaan porrastettavaksi aluksen moottoritehon mukaan siten, että 50 kilowatin tehoon saakka maksu olisi 750 euroa, josta se nousisi 750 eurolla jokaista 50 kilowatin konetehon lisäystä kohden. Yli 200 kilowatin tehoisten alusten polttoainemaksu olisi kaikilla tämän rajan ylittävillä konetehoilla 4 000 euroa.

Edellä sanottu tarkoittaisi jokaista havaittua käyttökertaa kohden kannettua polttoainemaksua. Käytännössä väärän polttoaineen käytöstä kiinni jääneen aluksen omistajan olisi välittömästi huolehdittava aluksen polttoaineen vaihdosta, koska muussa tapauksessa esimerkiksi seuraavana päivänä maksuvelvollisuus voi syntyä uudelleen. Tällaisessa tapauksessa voisi tulla sovellettavaksi säännökset polttoainemaksun korottamisesta.

8 §. Polttoainemaksun korottaminen. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi veronkorotusmenettelystä kuten muussakin verotuksessa. Ehdotetut säännökset vastaavat tieliikenteessä sovellettavan polttoainemaksun veronkorotussäännöksiä. Tavallisesti veron korottamiseen liittyy harkinnanvaraisia tekijöitä, jolloin voidaan ottaa huomioon veron välttämisen törkeysaste, taloudellisen hyödyn määrä ja muut tällaiset tapauskohtaiset piirteet. Yleisesti veronkorotusten enimmäismäärä on verolainsäädännössä korottaminen enintään 100 prosentilla.

Esityksen mukaan huvialusten polttoainemaksua voitaisiin korottaa enintään 50 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö toistuu vielä sen jälkeen, kun aluksessa on jo havaittu käytetyn tällaista polttoainetta. Korotus olisi enintään 100 prosenttia, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö on erityisen törkeää. Tätä arvioitaessa otettaisiin huomioon muun muassa toiminnan suunnitelmallisuus, erityisen suuren taloudellisen edun tavoittelemineen sekä toiminnan laajuus ja kesto. Harkinnanvaraisuuden lisääminen on tarkoitettu korostamaan järjestelmän sanktioluonnetta.

9 §. Polttoainemaksun määrääminen. Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan polttoainemaksu voidaan kantaa uudelleen, jos maksuvelvollisuuden aiheuttavaa polttoainetta käytetään vielä edellistä havaintoa seuraavana päivänä taikka sen jälkeen tai

jäljempänä 10 §:ssä tarkoitetun kuljetuksen päättymisen jälkeen. Viimeksi mainitussa tilanteessa voisi käydä niin, että polttoainemaksu voisi tulla määrätyksi samaltakin päivältä uudelleen, jos alus tavataan muusta liikenteestä kuin viranomaisen määräämästä siirrosta polttoaineen vaihtoa varten. Vastavaa käytäntöä sovelletaan myös tieliikenteen polttoainemaksussa.

On mahdollista, että tavalla tai toisella saadaan näyttöä siitä, että aluksessa on käytetty väärää polttoainetta jo aikaisemmin kuin polttoainenäytteen oton ajankohtana. Jos lakiin ei otettaisi säännöstä, miten pitkän ajan jälkeen maksuunpano vielä voidaan toimittaa, tähän voitaisiin soveltaa yleistä kymmenen vuoden vanhentumisaikaa. Tätä voitaneen pitää muussa verotuksessa sovellettuun verrattuna varsin pitkänä ajanjaksona. Ehdotuksena on, että polttoainemaksua voitaisiin määrätä enintään viideltä vuodelta luettuna siitä ajankohdasta, jona aluksen käyttö maksuvelvollisuuden aiheuttavalla polttoaineella on tullut veroviranomaisen tietoon. Polttoainemaksu kannettaisiin vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee.

Samalla ehdotetaan säädettäväksi määräaika myös polttoainemaksun maksuunpanolle, eli sille, minkä ajan kuluessa tulliviranomaisen on käytettävä saamia tietoja. Maksuunpano olisi toimitettava viimeistään kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö maksuvelvollisuuden aiheuttavalla polttoaineella on tullut tulliviranomaisen tietoon. Säännökset vastaavat tältä osin tieliikenteen polttoainemaksun kantamisessa sovellettavia aikarajoja koskevia säännöksiä.

10 §. Kuljetuksen jatkaminen. Pykälän tarkoituksena on, että väärän polttoaineen käytöstä seuraava maksu määrätään aina, kun tällaista polttoainetta todetaan käytetyn. Esityksessä ehdotetaan, että alus, jossa todetaan käytetyn polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, saadaan polttoainemaksun määräämisperusteiden toteamisen ja selvittämisen jälkeen kuljettaa samaa polttoainetta käyttäen lähimmälle valvovan viranomaisen määräämälle paikalle, jossa aluksen polttoaine voidaan vaihtaa.

11 §. Aluksen maastavientikielto. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että alusta, josta on kannettava polttoainemaksua, ei saa viedä maasta ennen polttoainemaksun maksamista. Tulliviranomainen voisi kuitenkin sallia aluksen maastaviennin, jos polttoainemaksun maksamisesta on asetettu hyväksyttävä vakuus. Pykälän tarkoitus on varmistaa, että polttoainemaksu on sanktiona tehokas myös silloin, kun on mahdollista, että maksun perimistä välteltäisiin siirtämällä alus ulkomaille. Houkutus tähän voisi olla suurikin, jos voitaisiin olettaa, että viranomaisilla olisi muutoinkin vaikeuksia esimerkiksi oikean maksuvelvollisen selvittämisessä tai joissakin muissa tämän kaltaisissa kysymyksissä. Toisaalta ei myöskään ole tarpeen ottaa käyttöön liian ankaria keinoja tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Aluksen maastavienti sallittaisiin, jos maksun kertyminen olisi varmistettu asetetun vakuuden avulla.

12 §. Polttoainemaksun suorittaminen. Pykälän 1 momentin mukaan polttoainemaksu on suoritettava 30 päivän kuluessa maksuunpanopäätöksen antamisesta. Ehdotus vastaa tieliikenteessä sovellettavan polttoainemaksun maksuaikaa.

Jos polttoainemaksua ei makseta 1 momentissa säädetyssä määräajassa, maksuvelvolliselta perittäisiin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädettyjen perusteiden mukaan laskettava viivekorko.

Pykälän 2 momentissa olisivat säännökset siitä, minne polttoainemaksu on maksettava. Tässä viitattaisiin veronkantolakiin ja sen nojalla annettaviin säännöksiin. Näin ollen myös maksaminen ilman palvelumaksuja veroja vastaanottaviin maksupaikkoihin tulisi mahdolliseksi sen mukaisesti kuin mainituissa säännöksissä erikseen säädetään.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi maksumuistutuksesta veronkannossa tavallisesti noudatettua käytäntöä vastaavasti. Säännös on luonteeltaan informatiivinen, koska maksumuistutuksen käyttö olisi mahdollinen myös lakiehdotuksen 2 §:ssä olevan veronkantolain soveltamista koskevan yleisviittauksen nojalla.

13 §. Viranomaiset. Polttoainemaksun maksuunpano ja kanto ehdotetaan annettavaksi tullin hoidettavaksi. Tulli on muutoinkin polttoaineverotuksesta ja siihen liittyvistä

valvontatehtävistä vastaava viranomainen. Polttoainemaksun maksuunpanisi tulliviranomainen, jonka alueella polttoainemaksun alaisen polttoaineen käyttö on tapahtunut, tai jonka alueella käyttö havaitaan. Jos alusta on käytetty useiden tulliviranomaisten alueella, ratkaisevaa olisi se, missä käyttö havaitaan. Polttoainemaksua koskeva yleinen johto ja valvonta kuuluisi Tullihallitukselle.

Polttoaineiden käyttöä valvoisivat esityksen mukaan tulli-, poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaiset, joille ehdotetaan annettavaksi oikeus suorittaa sellaisia polttoaineen ja aluksen tarkastuksia, jotka ovat tarpeen käytettävän polttoaineen lajin selvittämiseksi. Jos aluksessa havaitaan käytettävän polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, valvovan viranomaisen tulee ilmoittaa siitä toimivaltaiselle tulliviranomaiselle polttoainemaksun määräämistä varten.

Käytännössä lakia valvottaisiin pääasiassa ottamalla näytteitä alusten polttoainesäiliöistä. Mikäli polttoaineissa havaittaisiin kevyen polttoaineen väriainetta tai muiden seikkojen johdosta on epäiltävissä, että aluksessa käytetään maksun aiheuttavaa polttoainetta, lähettäisi valvova viranomainen polttoainenäytteen tullilaboratorioon tutkittavaksi. Tulliviranomainen tekisi tämän jälkeen maksuunpanopäätöksen tullilaboratorion antaman lausunnon perusteella. Vastaavaa käytäntöä sovelletaan nykyisin tieliikenteen polttoainemaksun valvonnassa.

14 §. Käyttökielto. Yleisenä periaatteena tieliikenneverotuksessa on se, että jos ajoneuvosta on veroa maksamatta, ajoneuvoa ei voida käyttää liikenteessä Suomessa. Samaa periaatetta ehdotetaan sovellettavaksi myös yksityisen huvialuksen osalta. Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu 12 §:ssä säädetyssä määräajassa, alusta ei saa käyttää. Tätä varten ei tarvita viranomaisen päätöstä, vaan käyttökielto aiheutuisi välittömästi maksun suorittamatta jättämisestä. Alusta ei saisi käyttää siinäkään tapauksessa, että sen omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin maksuvelvolliselle. Polttoainemaksun määrännyt viranomainen voisi pyytää poliisilta virka-apua aluksen käytön estämiseksi. Aluksen käyttö olisi sallittua, kun maksuvelvollinen tai muu kuin maksuvelvollinen on suorittanut polttoainemaksun.

Joissakin erityistilanteissa voi olla kohtuullista myöntää käyttökiellosta helpotusta. Tällaisia tilanteita on mahdotonta määritellä ennalta, ja tässä suhteessa asia muistuttaakin hyvin läheisesti veron huojentamista. Vaikka tämän kaltaiseen poikkeuksien myöntämiseen on suhtauduttava tietyllä pidättyvyydellä, myös ehdotetussa polttoainemaksulaissa tulisi olla säännös käyttökiellon peruuttamisesta. Siten polttoainemaksun määrännyt tulliviranomainen voisi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon. Hakemuksen voisi tehdä aluksenomistaja tai haltija taikka se, jonka maksettavaksi polttoainemaksu on määrätty.

15 §. *Oikeus tietojen saantiin vesikulkuneuvorekisteristä.* Polttoainemaksusta vastaavilla viranomaisilla olisi ehdotuksen mukaan oikeus salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovutusta koskevien rajoitusten estämättä saada verotusta ja sen valvontaa varten vesikulkuneuvorekisteriin merkityjä tietoja. Tiedot voitaisiin antaa teknisen käyttöliittymän avulla tai muutoin sähköisesti, kun tietoja vastaanottava viranomainen on antanut selvityksen tietojen asianmukaisesta suojauksesta.

16 §. *Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen.* Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ehdotetaan säädettäväksi mahdollisimman laajaksi. Vain eräät erityisperusteisia hakemusasioita koskevat tiedot olisivat salassa pidettäviä. Tämä vastaa tieliikenteessä sovellettavaa polttoainemaksua koskevaa käytäntöä ja eduskunnan valtiovarainvaliokunnan tuon lain säätämisen yhteydessä omaksumaa kantaa tämän kaltaisten tietojen julkisuuteen (VaVM 37/2003 vp.). Polttoainemaksua koskevista tiedoista ehdotetaan salassapidettäväksi ainoastaan polttoainemaksun huojennus- ja lykkäyshakemuksia sekä käyttökiellosta vapauttamista koskevat asiakirjat. Muilta osin polttoainemaksuun sovellettaisiin viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

Tulliviranomainen voisi antaa todistuksen siitä, ettei aluksesta ole suorittamatta polttoainemaksua. Tämä voi olla tarpeen esimerkiksi, jos aluksen myynnin yhteydessä halutaan varmistua siitä, ettei alus ole polttoai-

nemaksun takia käyttökiellossa. Annetuista tiedoista perittäisiin maksu valtion maksuperustelain mukaisesti.

17 §. *Ennakkoratkaisu.* Kuten verotuksessa yleensäkin, verovelvollisten oikeussuoja edellyttää, että tulkinnanvaraisissa tilanteissa asiaan voi saada sitovan ratkaisun jo ennalta. Oikeusvarmuuden vaatimus korostuu myös polttoainemaksun korkean tason vuoksi.

Tullihallitus voisi hakemuksesta antaa ennakkoratkaisun polttoainemaksua koskevien säännösten soveltamisesta. Ennakkoratkaisu annettaisiin määrääjäksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Ennakkotieto annettaisiin, jos asia on sen ennakkotiedon hakijalle erityisen tärkeä. Ennakkotiedon antamisesta perittäisiin eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetussa laissa säädetty maksu.

Ennakkoratkaisua koskeva asia olisi käsiteltävä Tullihallituksessa kiireellisenä. Muutoksenhausta ennakkoratkaisuun olisi voimassa, mitä laissa yleisesti muutoksenhausta säädetään. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua.

Ehdotetut säännökset ennakkoratkaisusta vastaavat muulla verotuksessa sovellettavaa yleistä käytäntöä.

18 §. *Oikaisu maksunsaajan hyväksi.* Pykälässä säädettäisiin, että jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuunpanematta polttoainemaksua tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän taikka maksua on palautettu aiheuttomasti tai liikaa, polttoainemaksua voidaan oikaista kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole valitukseen annettulla päätöksellä ratkaistu. Maksuvelvolliselle on varattava tilaisuus vastineen antamiseen asiassa.

19 §. *Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi.* Lakiehdotuksen säännökset oikaisuista ja muutoksenhausta on laadittu siten, että niissä on otettu huomioon valtiovarainministeriön 19 päivänä toukokuuta 2006 asettaman välillisen verotuksen muutoksenhakutyöryhmän ehdotuksia muutoksenhakua koskevien säännösten kehittämiseksi (Valtiovarainmi-

nisteriön työryhmämuistioita 4/2007, 30.3.2007).

Mainitun työryhmän ehdotuksia vastaavasti ehdotetaan säädettäväksi, että tulliviranomaisen todetessa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, tulliviranomaisen on oikaistava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu (*oikaisu maksuvelvollisen hyväksi*). Oikaisu voitaisiin tehdä kolmen vuoden kuluessa maksuunpanon tai maksunpalautuksen määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

20 §. Oikaisuvaatimus. Pykälän 1 momentin mukaan tulliviranomaisen polttoainemaksun maksuunpanoa tai maksun palauttamista koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta päätöksen tehneeltä viranomaiselta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu.

Pykälän 2 momentin mukaan valtion puolesta oikeus hakea muutosta tullipiiriin päätökseen olisi tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä. Tullihallituksen päätökseen voisi valtion puolesta hakea muutosta Tullihallituksessa oleva tulliasiamies.

Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevasta määräajasta säädettäisiin 3 momentissa. Määräaika olisi olennaisilta osin sama kuin jäljempänä 22 §:n 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi valituksen tekemiselle. Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle olisi siten kolme vuotta sen vuoden päättymisestä, jona maksun maksuunpano on tehty tai jota maksun palautuspäätös koskee. Määräaika olisi kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle olisi 30 päivää päätöksen tekemisestä. Oikaisuvaatimuksen johdosta tehty päätös ei itessään olisi maksuunpanoa tai palauttamista koskeva päätös, joten sen tekemisestä ei alkaisi uutta kolmen vuoden muutoksenhaku-aikaa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin oikaisuvaatimuksen toimittamisesta tulliviranomaiselle ja osapuolten kuulemisesta oikaisuvaatimusta käsiteltäessä.

21 §. Valitus hallinto-oikeuteen. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että hallinto-oikeu-

delta voisi hakea muutosta valittamalla oikaisuvaatimuksen johdosta tehdystä päätöksestä ja muusta kuin maksuunpanoa tai maksun palauttamista koskevasta päätöksestä. Hallinto-oikeuteen voitaisiin siten valittaa suoraan esimerkiksi 14 §:ssä tarkoitettua käyttökieltoa koskevasta päätöksestä ja 17 §:n mukaisesta ennakkoratkaisusta.

Toimivaltaiseksi tuomioistuimeksi ehdotetaan säädettäväksi maksuvelvollisen ja muun muutoksenhakuun oikeutetun asianosaisen henkilön kotikunnan tai yhteisön kotipaikan mukainen hallinto-oikeus. Kotikunta tai -paikka määräytyisi 21 §:n 1 momentissa tarkoitettuna tai muun päätöksen tekohetken mukaisesti. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyisi samalla perusteella myös tulliasiamiehen valittaessa. Kotikunnalla tarkoitetaan kotikuntalain mukaista kotikuntaa, ja yhteisön kotipaikalla sen kaupparekisteriin merkittyä kotipaikkaa. Jos muulla kuin luonnollisella henkilöllä, kuten avoimella tai kommandiittiyhtiöllä, ei ole rekisteriin merkittyä kotipaikkaa, kotipaikkana pidettäisiin kaupparekisteriin merkittyä kuntaa, josta toimintaa johdetaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valitusoikeudesta. Valitusoikeus olisi maksuvelvollisella tai muulla asianosaisella sekä valtion puolesta tullipiirissä tai Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä. Tässä yhteydessä muulla valittamaan oikeutetulla asianosaisella tarkoitettaisiin esimerkiksi sitä, jonka aluksen käyttömahdollisuuksiin polttoainemaksu saattaisi vaikuttaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin valitusajasta. Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen olisi kolme vuotta sen vuoden päättymisestä, jona maksun maksuunpano on tehty tai jona maksuunpano olisi ollut määrättävä taikka jota maksun palautuspäätös, taikka päätös maksusta vapauttamisesta, maksunhuojennuksesta tai maksunlykkäyksestä koskee. Valitusaika olisi kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Ehdotuksen mukaan muussa asiassa valitusaika olisi 30 päivää päätöksen tiedoksiannosta. Tulliasiamiehen valitusaika olisi aina 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Pykälän 4 momentin mukaan valituskirjelmä on toimitettava sille viranomaiselle, jonka

päätöksestä valitetaan. Veronkantoviranomaisen olisi varattava tulliasiamiehen tekemästä valituksesta maksuvelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä maksuvelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valituksesta tulliasiamiehelle tilaisuus vastineen ja muutoksenhakijalle tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Veronkantoviranomaisen olisi annettava valituksen johdosta lausunto, ja tilaisuus vastineen tai vastaselityksen antamiseen koskisi myös tätä lausuntoa. Valituskirjelmä vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat olisi viipymättä lähetettävä toimivaltaiselle hallinto-oikeudelle. Valitusasian käsittely seuraa tässäkin edellä mainitun valtiovarainministeriön työryhmän muistiossa esitettyjä perusteita.

Pykälän 5 momentin mukaan hallinto-oikeudelle osoitettu valitus, joka olisi pitänyt tehdä oikaisuvaatimuksena, käsiteltäisiin tulliviranomaisessa oikaisuvaatimuksena.

Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehtäisi päätöstä. Pykälän 6 momentin nojalla laissa tarkoitettuihin asioihin ei sovellettaisi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (/2007) säädettyä perustevalitusta. Perustevalitukseen ei sisälly pakollista oikaisukäsittelyä, eikä verovelvollisen oikeusturva edellytä rinnakkaisia muutoksenhakeinoja.

22 §. Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitusluvan myöntämisen perusteet olisivat samat, joita sovelletaan yleisesti kaikessa muussakin verotuksessa, eli oikeuskäytännön yhtenäisyys, asiassa tapahtunut ilmeinen virhe tai painava taloudellinen tai muu syy.

Valituslupa voitaisiin myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä. Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista.

23 §. Muutoksenhaun ja tulliviranomaisen tekemän oikaisun johdosta maksettava korko. Jos polttoainemaksu kumottaisiin muutoksenhaun tai tulliviranomaisen tekemän oikaisun johdosta tai polttoainemaksua alennettaisiin, asianomaiselle olisi maksettava takaisin

liikaa suoritettu määrä sekä sille vuotuista korkoa, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Korko laskettaisiin polttoainemaksun maksupäivästä takaisinmaksupäivään. Palautukselle maksettava korko ei olisi tuloverotuksessa veronalaista tuloa. Ehdotettu säännös vastaisi nykyisin muussakin verotuksessa noudatettavaa korkokäytäntöä.

Jos muutoksenhaun johdosta polttoainemaksua määrättäisiin suoritettavaksi tai sen määrää korotettaisiin, tulliviranomainen perisi polttoainemaksun ja sille veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetyn viivekoron.

24 §. Valtion puhevallan käyttäminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että tullipiirin käsiteltävänä olevassa asiassa valtion puhevaltaa käyttäisi tullipiirissä oleva tulliasiamies. Jos asia koskee Tullihallituksen päätöstä tai valittamista korkeimpaan hallinto-oikeuteen, valtion puhevaltaa käyttäisi Tullihallituksessa oleva tulliasiamies. Tulliasiamiestä kuultaisiin ja päätös annettaisiin hänelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varattaisiin tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

25 §. Äänestäminen hallinnollisissa tuomioistuimissa. Äänestäminen hallinnollisissa tuomioistuimissa veroasioissa poikkeaa jonkin verran tuomioistuimen yleisistä äänestys-säännöistä. Veroasioissa on yleensä käytäntönä, että verovelvollisen etu asetetaan veronsaajan edun edelle äänten mennessä tasan. Jos polttoainemaksua koskevaa muutoksenhakua ratkaistaessa ilmaantuu eri mielipiteitä, tulisi päätökseksi yleisen pääsäännön mukaisesti se mielipide, jota useimpien on katsottava kannattaneen. Äänten jakautuessa tasan päätökseksi tulisi se mielipide, joka on maksuvelvolliselle edullisempi, tai jollei tätä perustetta voida soveltaa, se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

26 §. Täytäntöönpano. Verotuksessa tavalliseen tapaan täytäntöönpanosta ehdotetaan säädettäväksi, että maksuvelvollinen olisi velvollinen maksamaan määrätyn polttoainemaksun siitä huolimatta, että polttoainemaksuun haetaan muutosta. Polttoainemaksu voitaisiin panna täytäntöön ilman tuomiota

tai päätöstä noudattaen, mitä verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annettussa laissa säädetään.

27 §. Aiheettomien suorituksen palauttaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi aiheettomasti suoritetuksi tulleen polttoainemaksun palauttamisesta samansisältöisesti kuin nykyisin tieliikenteen polttoainemaksusta säädetään. Joka osoittaa suorittaneensa erehdyksessä polttoainemaksun, olisi oikeutettu hakemaan suorittamansa määrän takaisin asianomaiselta tullipiiriltä. Erehdyksenä ei pidettäisi veron suorittamista siinä ilmeisessä tarkoituksessa, ettei aluksen käyttöä estettäisi tai olosuhteissa, joissa tätä tarkoitusta voitaisiin pitää ilmeisenä. Tämä tarkoittaisi muun muassa sitä tilannetta, jossa aluksen myöhempi omistaja maksaa aikaisemman omistajan ajalta olevan maksun saadakseen aluksen vapaaksi käyttökiellosta.

Jos kaksi tai useampi olisi suorittanut samasta aluksesta polttoainemaksua, liikaa maksettu polttoainemaksu palautettaisiin hakemuksesta sille, joka ei ole maksuvelvollinen.

Palautussäännöksillä pyritään estämään väärinkäytökset. Koska polttoainemaksun maksaminen olisi aluksen käyttämisen edellytys, maksua ei palautettaisi, jos se on maksettu siinä tarkoituksessa, että alusta voitaisiin polttoainemaksun maksuunpanosta huolimatta käyttää.

28 §. Polttoainemaksun huojentaminen ja maksunlykkäys. Kuten muussakin verolainsäädännössä, myös ehdotetussa laissa olisi säädettävä mahdollisuudesta veron taikka maksun huojentamiseen ja suorittamiselle myönnettävästä maksunlykkäyksestä. Esityksen mukaan Tullihallitus voisi hakemuksesta erityisistä syistä määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa polttoainemaksun ja viivekoron sekä lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron maksamisesta, jos näiden perimistä täysimääräisenä voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministe-

riö voisi ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Pykälän 2 momentin mukaan Tullihallitus voisi hakemuksesta myöntää erityisistä syistä lykkäystä polttoainemaksun suorittamiselle valtiovarainministeriön määräämin ehdoin. Nämä ehdot koskisivat muun muassa lykkäyskorkoa, vakuuksia ja mahdollisesti muitakin tämän kaltaisia seikkoja. Valtiovarainministeriö voisi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen, jolloin se itse määrittelee päätöksessään lykkäysehdot.

29 §. Rangaistussäännökset. Pykälässä säädettäisiin erääntyneen polttoainemaksun johdosta käyttökiellossa olevan aluksen kuljetamisesta samaan tapaan, jota sovelletaan tieliikenteen polttoainemaksun kohdalla. Joka kuljettaa alusta, josta on erääntynyttä polttoainemaksua suorittamatta, on tuomittava polttoainemaksurikkomuksesta sakkoon.

30 §. Voimaantulo. Voimaantulosäännöksen mukaan laki tulisi voimaan vuoden 2008 alusta. Sitä sovelletaan alukseen, jota käytetään voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

4 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotetun polttoaineverolain 9 a §:n 2 momentin nojalla annettaisiin valtioneuvoston asetus, jossa olisivat menettelysäännökset verottomuuksien käytännön toteuttamiseksi eräissä tapauksissa.

5 Voimaantulo

Ehdotetut lait tulisivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Biopolttoöljyn verottomuus edellyttää kuitenkin valtion tukea koskevan komission hyväksymisen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1472/1994) 1, 2, 2 a ja 3 §, 7 §:n 2 momentti, 9, 9 a ja 10 § sekä lain liitteenä oleva verotaulukko,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laeissa 901/1995, 1259/1996, 921/1997, 757/2001, 1169/2002 ja 394/2004, 2 a § mainitussa laissa 921/1997, 3 § mainitussa laissa 901/1995, 9 § mainituissa laeissa 1259/1996, 921/1997 ja 1169/2002, 9 a § mainitussa laissa 921/1997 ja laissa 918/2001, 10 § osaksi mainitussa laissa 1259/1996 ja verotaulukko laissa 394/2004, sekä

lisätään lakiin uusi 2 b, 2 c, 11 a ja 12 a § seuraavasti:

1 §

Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona perusveroa ja lisäveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuvien menojen rahoittamiseksi on nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Nestemäiseen polttoaineeseen ja 2 a §:ssä tarkoitettuun tuotteeseen lisätystä apuainesta on suoritettava valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua samojen perusteiden mukaan kuin siitä polttoaineesta, johon apuainetta on lisätty.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *nestemäisillä polttoaineilla*:

a) tullitariffin nimikkeisiin 1507—1518 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

b) tullitariffin nimikkeisiin 2706—2710, 2711 12 ja 2711 13 sekä 2712—2715 kuuluvia tuotteita;

c) tullitariffin nimikkeisiin 2901 ja 2902 kuuluvia tuotteita;

d) tullitariffin nimikkeisiin 2905 11 00 kuuluvia tuotteita, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

e) tullitariffin nimikkeeseen 3403 kuuluvia tuotteita;

f) tullitariffin nimikkeeseen 3811 kuuluvia tuotteita;

g) tullitariffin nimikkeeseen 3817 kuuluvia tuotteita;

h) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2) *tullitariffin nimikkeellä* tariffi- ja tilasonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 2031/2001 nimikkeistöä;

3) *moottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa bensiiniä, jonka oktaaniluku on 75 RON tai enemmän määriteltynä ASTM D 2699- tai EN 25164 -menetelmällä;

4) *reformuloidulla rikittömällä moottoribensiinillä* tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Happipitoisuus	2,0 ≤ O ₂ ≤ 2,7 paino-prosenttia
Rikkipitoisuus	Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden
Höyrynpaine: — tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.6.—31.8., sanotut päivät mukaan lukien	Enintään 70 kPa
— tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.9.—31.5., sanotut päivät mukaan lukien	Enintään 90 kPa

5) *dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä;

6) *rikittömällä dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä, jonka rikkipitoisuus on enintään 10 milligrammaa kiloa kohden;

7) *lentobensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden poltto-moottoreissa käytettäväksi soveltuvaa poltto-ainetta määriteltynä ASTM D 910-, ASTM D 6227- tai DEF STAN 91-90 -menetelmällä;

8) *lentopetrolilla* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden turbiini- tai dieselmoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 1655-, ASTM D 6615-, DEF STAN 91-91-, GOST 10227- tai NATO code F-35 -menetelmällä;

9) *kevyellä polttoöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmityksessä sekä työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettäväksi soveltuvaa dieselöljyä ja kaasuöljyä, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähintään 85 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 350 celsiusasteessa, ja joka on tehty tunnistettavaksi kuten nestemäisten polttoainoiden valmisteverosta annetussa asetuksessa on määrätty. Kevyen polttoöljyn käytöstä ajoneuvojen ja vesikulkuneuvojen polttoaineena säädetään polttoainemaksusta annettua laissa (1280/2003) sekä yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetussa laissa (/);

10) *raskaalla polttoöljyllä* dieselöljyä ja kevyttä polttoöljyä lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmitykseen tarkoitettua öljyä ja öljyvalmistetta,

josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 250 celsiusasteessa tai joista näillä menetelmillä ei 250 celsiusasteen lämpötilassa voida määrittää tilavuusprosenttia;

11) *biopolttoöljyllä* lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmoottoreissa ja dieselmoottorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka on valmistettu biomassasta; biomassalla tarkoitetaan maataloudesta, kasvi- ja eläinaineet mukaan lukien, metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja jätetuotteiden biohajoavaa osaa sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa;

12) *nestekaasulla* tullitariffin nimikkeisiin 2711 12 ja 2711 13 kuuluvia propaanista, butaanista tai niiden seoksista muodostuvia, nestemäisessä olomuodossa olevia kaasuja;

13) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia;

14) *lämmityksellä* polttoaineiden käyttöä polttotarkoituksiin;

15) *yksityisellä huvi-ilmailulla* ilma-aluksen käyttöä luonnollisen tai oikeushenkilön toimesta sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan tai julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin henkilöiden tai tavaroiden kuljetuksiin taikka palvelujen tarjoamiseen;

16) *yksityisellä huvialuksella* alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen tarjoamiseen;

17) *ammattimaisella kalastuksella* toimintaa, jossa sen harjoittaja saa kalastuksesta ja pyytämänsä saaliin jalostamisesta toimeentulonsa tai oleellisen osan siitä siten, että hänen mainitusta toiminnasta saamansa myyntitulot (*kalastuksen kokonaistulo*), ovat vähintään 30 prosenttia kalastajan saamien kaikkien elinkeinotoiminnan kokonaistulojen, palkka-

tulojen ja muiden hänen säännöllisesti saamiensa kokonaistulojen yhteismäärästä; yhtiön tai osuuskunnan osakkaana kalastusta harjoittavan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös yhtiön tai osuuskunnan kalastuksen kokonaistuloista hänelle kuuluva osuus; toisen palveluksessa olevan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös hänen kalastuksesta saamansa palkkatulot; kalastuksen harjoittajan tulee olla merkitty ammattikalastajarekisteriin ja ammattimaiseen kalastukseen käytettävän kalastusaluksen tulee olla merkitty kalastusalusrekisteriin, siten kuin Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994) tai sen nojalla säädetään tai määrätään;

18) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen.

2 a §

Niitä nestemäisiä polttoaineita, joille ei ole lain liitteenä olevassa verotaulukossa verotus, on verotettava käyttötarkoituksensa perusteella verotaulukossa säädetyn vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen nestemäisten polttoaineiden lisäksi kaikki muut hiilivedyt, turvetta lukuun ottamatta, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään moottoripolttoaineina tai moottoripolttoaineen apuaineena, lisäaineena tai moottoripolttoaineiden tilavuutta lisäävinä aineina, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan moottoripolttoaineen verotason mukaisesti.

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen nestemäisten polttoaineiden lisäksi kaikki muut hiilivedyt, turvetta lukuun ottamatta, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Tätä pykälää ei sovelleta kaasumaisiin ja kiinteisiin polttoaineisiin, joiden valmisteveronalaisuudesta säädetään sähkön ja eräiden

polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996).

2 b §

Valmisteverotuslain (1469/1994) 1 ja 12 luvussa säänneltyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan seuraaviin nestemäisiin polttoaineisiin:

1) tullitariffin nimikkeisiin 1507—1518 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys tai moottoripolttoaineina;

2) tullitariffin nimikkeisiin 2707 10, 2707 20, 2707 30 ja 2707 50 kuuluviin tuotteisiin;

3) tullitariffin nimikkeisiin 2710 11—2710 19 69 kuuluviin tuotteisiin; tullitariffin nimikkeisiin 2710 11 21, 2710 11 25 ja 2710 19 29 kuuluviin tuotteisiin kuitenkin vain, kun niitä siirretään pakkaamattomina tukkuerinä;

4) tullitariffin nimikkeeseen 2711 kuuluviin tuotteisiin lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeisiin 2711 11, 2711 21 ja 2711 29 kuuluvia tuotteita;

5) tullitariffin nimikkeeseen 2901 10 kuuluvat tuotteet;

6) tullitariffin nimikkeisiin 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 ja 2902 44 kuuluviin tuotteisiin;

7) tullitariffin nimikkeisiin 2905 11 00 kuuluviin tuotteisiin, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

8) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää valmisteverotuslain 1 ja 12 luvuissa säännellyn valvonta- ja siirtojärjestelmän soveltamisesta myös muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, ettei 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin lukuun ottamatta verotaulukossa mainittuja nestemäisiä polttoaineita sovelleta valmisteverotuslain 12 luvussa säädettyä tuotteiden siirtämistä koskevia säädöksiä, jos Suomi ja toinen Euroopan yhteisön jäsenvaltio ovat näin kahdenkeskisen sopimuksen perusteella sopineet.

2 c §

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tässä laissa mainittujen tullitariffin nimikkeiden päivittämisestä vastaamaan voimassa olevia nimikkeitä edellyttäen, että tämä ei johda minkään nestemäisen polttoaineen lisäämiseen tai poistamiseen tämän lain alaisuudesta, eikä veron määrän muutoksiin.

3 §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verovelvollisuudesta, valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan:

- 1) se, jolle polttoainetta on luovutettu valtion varmuusvarastosta;
- 2) polttoaineen kauppa harjoittava liike polttoaineeseen lisäämistään apuaineista;
- 3) se, joka luovuttaa tai käyttää 2 a §:ssä tarkoitettua korvaavaa polttoainetta mainituksa pykälässä säädettyihin tarkoituksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta, jollei 2 b §:stä muuta johdu.

7 §

Valopetroli on niin ikään tehtävä tunnistettavaksi siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

9 §

Valmisteverottomia ja huoltovarmuusmaksuttomia ovat, sen lisäksi mitä valmisteverotuslaissa säädetään:

- 1) polttoaineet, jotka myydään, luovutetaan tai maahantuodaan valtion varmuusvarastoon;
- 2) polttoaineet, jotka käytetään energianlähteenä öljynjalostusprosessissa;
- 3) polttoaineet, jotka käytetään teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;
- 4) polttoaineet, jotka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella; kalastusalusten polttoaineet ovat kuitenkin verottomia siltä osin kuin niitä

käytetään 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettuun ammattimaiseen kalastukseen;

5) sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä käytettävät polttoaineet, lukuun ottamatta polttoaineita, jotka käytetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 5 §:n 2 momentissa mainittuun tarkoitukseen;

6) polttoaineet, jotka käytetään lentoliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisessä huvi-ilmailussa;

7) biopolttoöljy; sekä

8) nestekaasu.

9 a §

Edellä 9 §:n 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta tuotteista suoritettu vero käyttäjälle, jos polttoaineen on käyttänyt verottomaan tarkoitukseen muu kuin valtuutettu varastonpitäjä. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä tuotteiden käyttöpaikan tulliviranomaiselle.

Edellä 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta alusliikenteen harjoittajalle aluksen sanottuun tarkoitukseen käyttämästä polttoaineesta suoritettu vero. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä aluksen kotipaikan tulliviranomaiselle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää niistä alustyypeistä, alusryhmistä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävistä aluksista, jotka voivat hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Edellä 9 §:n 6 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta lentoliikenteen harjoittajalle ilma-aluksen sanottuun tarkoitukseen käyttämästä polttoaineesta suoritettu vero. Jos ilma-aluksessa on käytetty lentobensiinin tai lentopetrolin sijasta muuta veronalaista polttoainetta, maksetaan palautus kuitenkin enintään lentobensiinin tai lentopetrolin veroa vastaavan määrän mukaan. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä ilma-aluksen kotipaikan tulliviranomaiselle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tietty polttoainelaatu

voidaan luovuttaa verottomasti valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta ilmailukäyttöön tai, että jokin ilma-alustyypin, ilma-alusryhmä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävä ilma-alus voi hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Palautusta haetaan kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoaineesta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa muilta kuin kalastusaluksilta. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta säädetään tai määrätään.

10 §

Ammattimaiseen kalastukseen käytettävän polttoaineen osalta 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettujen rekisteröintimerkintöjen on oltava

voimassa polttoainetta hankittaessa ja käytettäessä.

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovelleta valmisteverotuslain 8 ja 9 §:ää, jos valmistetun biopolttoöljyn määrä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa eikä biopolttoainetta siirretä Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan välillä.

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä kotipaikkansa tullipiirille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin soveltuvin osin valmisteverotuslain rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää Tullihallitus.

12 a §

Tulliviranomaisella on oikeus saada lentobensiinin ja -petrolin verotusta ja sen valvontaa varten tarpeellisia tietoja Ilmailulaitokselta.

— — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 9 §:n 7 kohdassa tarkoitettua biopolttoöljyn verottomuutta sovelletaan sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jona Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt veronalennuksen.

— — — —

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuote-ryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Moottoribensiini snt/l				
— reformuloitu rikitön	11	57,24	4,78	0,68
— muu laatu	21	59,89	4,78	0,68
Dieselöljy snt/l				
— rikitön	31	30,67	5,38	0,35
— muu laatu	41	33,32	5,38	0,35
Kevyt polttoöljy snt/l	51	2,94	5,41	0,35
Raskas polttoöljy snt/kg	61	—	6,42	0,28
Lentopetroli snt/l	71	33,32	5,38	0,35
Lentobensiini snt/l	81	37,54	4,78	0,68

2.

Laki**sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1260/1996) 13 § ja 24 §:n 2 momentti,

muutetaan 1 ja 2 §, 7 §:n 6 kohta, 14 §, 15 §:n edellä oleva väliotsikko, 20 ja 22 § ja lain liitteenä oleva verotaulukko,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laissa 447/2005, 2 § osaksi laeissa 510/1998 ja 1168/2022 sekä mainitussa laissa 447/2005, 7 §:n 6 kohta laissa 1058/2006 ja lain liitteenä oleva verotaulukko mainitussa laissa 1058/2006, sekä

lisätään lakiin uusi 2 a ja 2 b § seuraavasti:

1 §

Sähköstä, kivihielestä, maakaasusta, mäntyöljystä, eräistä energiatuotteista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona perusveroa ja lisäveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuvien menojen rahoittamiseksi on sähköstä, kivihielestä, maakaasusta, mäntyöljystä, eräistä energiatuotteista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan biokaasuun sähkön tuotannon tukien osalta.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sähköllä* tullitariffin nimikkeeseen 2716 kuuluvaa sähköenergiaa;

2) *energiatuotteella*:

a) tullitariffin nimikkeeseen 2701 kuuluvaa kivihieiltä; kivihieilellä tarkoitetaan myös tullitariffin nimikkeeseen 2702 kuuluvaa ruskohieiltä, tullitariffin nimikkeeseen 2704 kuuluvaa kivihielestä, ruskohielestä tai turpeesta saatua koksia;

b) tullitariffin nimikkeeseen 2705 kuuluvia tuotteita;

c) tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluvaa kaasumaista maakaasua;

d) tullitariffin nimikkeeseen 3803 00 10 kuuluvaa raakamäntyöljyä;

3) *tullitariffin nimikkeellä* viittauksia tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annettua komission asetusta (EY) N:o 2031/2001;

4) *sähköverkolla* sähkömarkkinalain (386/1995) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua sähköverkkoa, jolla on sähkömarkkinaviranomaisen lupa;

5) *verkonhaltijalla* sähkömarkkinalain 3 §:n 8 ja 9 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijaa;

6) *teollisuudella* mineraalien kaivuuta sekä tavaran valmistusta ja jalostusta teollisesti; teollisuuden rinnastetaan vähäinen teollisuuden kuulumattoman tukitoiminnan harjoittaminen, joka tapahtuu teollisuutta harjoittavan yrityksen tuotantopaikalla ja joka liittyy pääasiallisesti yrityksen omaan teolliseen tuotantoon; teollisuuden rinnastetaan myös ammattimainen kasvihuoneviljely;

7) *yrittäjä* teollisuudessa toimivaa elinkeinonharjoittajaa, joka harjoittaa elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaista liike- ja ammattitoimintaa;

8) *tilikaudella* kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua tilikautta;

9) *jalostusarvolla* yrityksen tilikaudelta vahvistetun tilinpäätöksen mukaista liikevoiton tai tappion, poistojen ja arvonalentumisten sekä henkilöstökulujen yhteismäärää ilman tässä laissa tarkoitettua veronpalautusta;

10) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen;

11) *omakäyttölaitteilla* niitä laitteita ja koneistoja, jotka laitoksessa tarvitaan sähkön tai sähkön ja lämmön tuottamiseen ja tuotantovalmiuden ylläpitämiseen ja jotka tarvitaan laitoksen aiheuttamien ympäristöhaittojen poistamiseen tai pienentämiseen; kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset niistä laitteistoista ja koneistoista, jotka luetaan omakäyttölaitteiksi;

12) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä;

13) *kierrätyspolttoaineella* yhdyskuntien ja yritysten polttokelpoisista, kuivista, kiinteistä ja syntyipaikoilla lajitelluista jätteistä mekaanisella käsittelyllä valmistettua polttoainetta, jonka ominaisuudet tunnetaan; kierrätyspolttoaineeseen rinnastetaan jätepolttoaineista termisessä kaasutusprosessissa valmistettu tuotekaasu;

14) *biokaasulla* biologisen mädätysprosessin tuloksena hiilipitoisista materiaaleista muodostuvaa energiapitoista kaasuseosta;

15) *metsähakkeella* metsässä hakkuiden yhteydessä syntyvistä puutähteistä, kuten latvuksista, oksista, neulasista, lehdistä, kannoista ja juurakoista syntyvää polttohaketta, joka valmistetaan metsässä, terminaalissa tai tehtaalla; sekä

16) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia.

2 a §

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen energiatuotteiden lisäksi, turvetta lukuun ottamatta, kaikki muut kaasumaiset ja kiinteät hiili-

vedyt, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verokannan mukaisesti.

2 b §

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tässä laissa mainittujen tullitariffin nimikkeiden päivittämisestä vastaamaan voimassa olevia nimikkeitä, edellyttäen että tämä ei johda energiatuotteen tai sähkön lisäämiseen tai poistamiseen tämän lain alaisuudesta, eikä veron määrän muutoksiin.

7 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on sähkö:

— — — — —
6) jonka verkonhaltija tai 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu sähköntuottaja luovuttaa toiselle sähköntuottajalle.

14 §

Jos muu kuin valtuutettu varastonpitäjä on käyttänyt kivihiiltä 12 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, toteutetaan verottomuus palauttamalla suoritettu vero hakemuksesta käyttäjälle. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä kivihiilen käyttöpaikan tulliviranomaiselle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä kivihiilestä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa käyttöajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Palautuksen maksuajan kohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

Mäntyöljy

15 §

— — — — —

20 §

Maakaasun valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan se, joka tuo Euroopan yhteisön ulkopuolelta maahan maakaasua.

22 §

Edellä 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero käyttäjälle.

Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä maakaasun käyttöpaikan tulliviranomaiselle. Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta on

haettava kolmen vuoden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

— — — — —

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuote-ryhmä	Perus-vero	Lisä-vero	Huolto-varmuus-maksu
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	—	0,87	0,013
— veroluokka II	2	—	0,25	0,013
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	3	—	49,32	1,18
Maakaasu, kaasumainen euroa/MWh	5	—	2,016	0,084
Mäntyöljy snt/kg	6	6,70	—	—

3.

Laki**yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Yksityisestä huvialuksesta, jossa käytetään moottoribensiiniä tai dieselöljyä lievemmin verotettua tai verotonta polttoainetta, suoritetaan valtiolle polttoainemaksua siten kuin tässä laissa säädetään.

Polttoainemaksu kannetaan maksuvelvollisuuden aiheuttavan polttoaineen käytön esittämisestä. Maksuvelvollisuuden aiheuttavan polttoaineen käyttö yksityisessä huvialuksessa on kielletty.

Tätä lakia sovelletaan yksityiseen huvialukseen, jonka omistajana olevan luonnollisen henkilön tai yhteisön kotipaikka on Suomessa sekä yksityiseen huvialukseen, jonka omistajan kotipaikka on muualla kuin Suomessa, jos alusta käytetään Suomessa.

2 §

Muiden lakien soveltaminen

Polttoaineiden määritelmiin sovelletaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994) säädettyjä perusteita.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksun kanton sovelletaan soveltuvin osin, mitä veronkantolaissa (609/2005) tai sen nojalla säädetään samoin kuin mitä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995) sekä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, polttoainemaksua koskevien tietojen käyttöön ja luovutukseen sovelletaan soveltuvin osin,

mitä vesikulkuneuvorekisteristä annetussa laissa (976/2006) säädetään.

3 §

Yksityinen huvialus

Yksityisellä huvialuksella tarkoitetaan alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen tarjoamisiin.

4 §

Polttoainemaksu

Polttoainemaksu pannaan maksuun, jos dieselmoottorilla varustetussa yksityisessä huvialuksessa havaitaan käytetyn kokonaan tai osittain dieselöljyä lievemmin verotettua tai verotonta polttoainetta tai jos bensiiniä käyttämään tarkoitettu yksityisessä huvialuksessa havaitaan käytetyn moottoribensiiniä lievemmin verotettua tai verotonta polttoainetta.

5 §

Maksuvelvollinen

Polttoainemaksu määrätään sen maksettavaksi, joka lievemmin verotettua tai verotonta polttoainetta käytettäessä on aluksen omistaja. Jos alus on muun kuin omistajansa hallinnassa, polttoainemaksu määrätään haltijan maksettavaksi. Jos rikoksella haltuun otetus-

sa aluksessa käytetään haltuunoton aikana polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, määrätään polttoainemaksu rikoksella aluksen haltuunsa saaneen maksettavaksi. Muun selvityksen puuttuessa aluksen omistajana tai haltijana pidetään sitä, joka on merkitty aluksen omistajaksi tai haltijaksi vesikulkuneuvorekisteristä annetussa laissa tarkoitettuun rekisteriin.

Jos aluksen omistajaa tai haltijaa ei voida selvittää, polttoainemaksu määrätään kuljetajan maksettavaksi.

6 §

Polttoaineen käytön toteaminen

Polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttöön katsotaan ryhdytyn, kun aluksen polttoainejärjestelmään kuuluvassa säiliössä todetaan olevan tällaista polttoainetta. Polttoainemaksu on suoritettava riippumatta siitä, miten ja missä alusta käytetään. Polttoaine katsotaan kuuluvaksi siihen polttoainelajiin, jonka mukaisesti se on verotettu tai olisi pitänyt verottaa polttoaineen käyttöön ryhdyttäessä.

Suomen alueelle saapuvan aluksen polttoainesäiliössä olevasta polttoaineesta ei kanneta polttoainemaksua. Polttoainemaksu kannetaan kuitenkin, jos polttoainesäiliössä oleva polttoaine on tehty tunnistettavaksi siten kuin nestemäisen polttoaineen valmisteverosta annetussa laissa tai sen nojalla säädetään kevyestä polttoöljystä.

7 §

Polttoainemaksun määrä

Polttoainemaksun määrä on valmistajan ilmoittaman konetehon mukaan:

Teho	Polttoainemaksu euroa
enintään 50 kw	750
yli 50 kw — 100 kw	1 500
yli 100 kw — 150 kw	2 250
yli 150 kw — 200 kw	3 000
yli 200 kw —	4 000

8 §

Polttoainemaksun korottaminen

Polttoainemaksua voidaan korottaa:

1) enintään 50 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö toistuu sen jälkeen, kun aluksessa on havaittu käytettävän tällaista polttoainetta; ja

2) enintään 100 prosentilla, jos polttoainemaksun aiheuttavan polttoaineen käyttö on erityisen törkeää.

9 §

Polttoainemaksun määrääminen

Jos aluksessa todetaan käytettävän polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta ja tämä aiheuttaa polttoainemaksun kantamisen, polttoainemaksu voidaan kantaa uudelleen, jos maksuvelvollisuuden aiheuttavaa polttoainetta käytetään vielä seuraavana päivänä tai sen jälkeen taikka jäljempänä 10 §:ssä tarkoitettua kuljetuksen päättymisen jälkeen.

Jos polttoainemaksua pannaan maksuun muun näytön kuin aluksessa havaitun polttoaineen perusteella, polttoainemaksu kannetaan vain kerran koko siltä vuodelta, jonka aikana tapahtunutta polttoaineen käyttöä näyttö koskee. Polttoainemaksu maksuunpannaan enintään viideltä vuodelta luettuna siitä ajankohdasta, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut tulliviranomaisen tietoon.

Polttoainemaksu on määrättävä kahden vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona aluksen käyttö polttoainemaksun aiheuttavalla polttoaineella on tullut tulliviranomaisen tietoon.

10 §

Kuljetuksen jatkaminen

Polttoainemaksun määräämisperusteiden toteamisen ja selvittämisen jälkeen aluksen saa kuljettaa samaa polttoainetta käyttäen lähimmälle valvovan viranomaisen määrää-

mälle paikalle, jossa polttoaine voidaan vaihtaa.

11 §

Aluksen maastavientikielto

Alusta, josta on kannettava polttoainemaksua, ei saa viedä maasta ennen kuin polttoainemaksu on maksettu. Tulliviranomainen voi kuitenkin sallia aluksen maastaviennin, jos polttoainemaksun maksamisesta on asetettu hyväksyttävä vakuus.

12 §

Polttoainemaksun suorittaminen

Polttoainemaksu on suoritettava 30 päivän kuluessa maksuunpanopäätöksen antamisesta. Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu määräajassa, maksuvelvolliselta peritään veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain mukaisesti laskettava viivekorko.

Polttoainemaksu on maksettava rahalaitokseen tai maksuja vastaanottavaan maksupaikkaan siten kuin veronkantolaissa tai sen nojalla säädetään. Polttoainemaksun maksamisen yhteydessä on ilmoitettava maksulipun viitenumero.

Tulliviranomainen voi lähettää eräänyneestä polttoainemaksusta maksuvelvolliselle maksumuistutuksen.

13 §

Viranomaiset

Polttoainemaksua koskeva yleinen johto ja valvonta kuuluu Tullihallitukselle. Polttoainemaksun panee maksuun se tulliviranomainen, jonka alueella polttoainemaksun alaisen polttoaineen käyttö on tapahtunut tai jonka alueella käyttö havaitaan.

Polttoaineiden käyttöä valvovat tulli-, poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaiset. Tulli-, poliisi- ja rajavartiolaitosviranomaisilla on oikeus suorittaa sellaisia polttoaineen ja aluksen tarkastuksia ja ottaa polttoaineesta näytteitä, jotka ovat tarpeen polttoainemaksun valvontaa ja sen maksuunpanoa varten. Jos aluksessa havaitaan käytettävän polttoainemaksun aiheuttavaa polttoainetta, valvojan viranomaisen tulee ilmoittaa siitä toimivaltaiselle tulliviranomaiselle.

14 §

Käyttökielto

Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu määräajassa, alusta ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Alusta ei saa käyttää siinäkään tapauksessa, että sen omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin maksuvelvolliselle. Polttoainemaksun määrännyt tulliviranomainen voi pyytää poliisilta virka-apua aluksen käytön estämiseksi. Aluksen käyttö sallitaan, kun maksuvelvollinen tai muu kuin maksuvelvollinen on suorittanut polttoainemaksun.

Polttoainemaksun määrännyt tulliviranomainen voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syystä määräajaksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon, jos käyttökielto on ilmeisen kohtuuton. Hakemuksen voi tehdä aluksen omistaja tai haltija taikka se, jonka maksettavaksi polttoainemaksu on määrätty.

15 §

Oikeus tietojen saantiin vesikulkuneuvorekisteristä

Polttoainemaksusta vastaavilla viranomaisilla on salassapitosäännösten ja tietojen luovutusta koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada verotusta ja sen valvontaa varten välttämättömät tiedot vesikulkuneuvorekisteristä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Ennen tietojen luovutusta käyttöyhteyden avulla polttoainemaksusta vastaavan viranomaisen on annettava selvitys

siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

16 §

Polttoainemaksua koskevien tietojen julkisuus ja tietojen antaminen

Asiakirjat, jotka koskevat polttoainemaksun huojennus- ja lykkäyshakemuksia sekä käyttökiellosta vapauttamista, ovat salassapiddettäviä.

Tulliviranomaisen on pyynnöstä annettava todistus siitä, ettei aluksesta ole suorittamatta polttoainemaksua. Todistuksesta peritään maksu valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti.

17 §

Ennakkoratkaisu

Tullihallitus voi antaa hakemuksesta ennakkoratkaisun tämän lain säännösten soveltamisesta, jos asia on hakijalle erityisen tärkeä. Ennakkoratkaisu annetaan määräajaksi, kuitenkin enintään sen antamista seuraavan kalenterivuoden loppuun. Lainvoiman saanutta ennakkoratkaisua noudatetaan ennakkoratkaisun saajan vaatimuksesta sitovina sinä aikana, jota ennakkoratkaisu koskee. Ennakkoratkaisun antamisesta peritään eräiden ennakkopäätösten maksuperusteista annetun lain (1209/2006) mukainen maksu.

Ennakkoratkaisua koskeva asia on käsiteltävä Tullihallituksessa kiireellisenä. Päätökseen, jolla on päätetty olla antamatta ennakkoratkaisua, ei saa hakea valittamalla muutosta.

18 §

Oikaisu maksunsaajan hyväksi

Jos maksuvelvolliselle on jäänyt maksuunpanematta polttoainemaksu tai polttoainemaksua on maksuunpantu liian vähän taikka maksua on palautettu aiheettomasti tai liikaa, tulliviranomainen voi oikaista polttoaine-

maksua koskevaa päätöstä kolmen vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona polttoainemaksun maksuunpano on tehty tai olisi pitänyt tehdä tai jona päätös polttoainemaksun palauttamisesta on tehty, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Ennen oikaisua maksunsaajan hyväksi on maksuvelvolliselle varattava tilaisuus vasti-
neen antamiseen asiassa.

19 §

Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

Jos tulliviranomainen toteaa, että polttoainemaksua on maksuunpantu liikaa tai palautettu liian vähän, tulliviranomaisen on oikaisutava antamaansa päätöstä ja maksettava maksuvelvolliselle tämän liikaa maksama tai palauttamatta jäänyt maksu, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksuunpanon tai maksunpalautuksen määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

20 §

Oikaisuvaatimus

Tulliviranomaisen polttoainemaksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta päätöksen tehneeltä tulliviranomaiselta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu.

Valtion puolesta oikeus hakea muutosta tullipiirin päätökseen on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Tullihallituksen päätökseen Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kolme vuotta sen vuoden päättymisestä, jona maksuunpano on tehty tai jota maksun palautuspäätös koskee, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajassa sille tulliviranomaiselle, jonka päätöstä oikaisuvaatimus koskee. Viranomaisen on

varattava maksuvelvollisen oikaisuvaatimuksesta tulliasiamiehelle ja tulliasiamiehen oikaisuvaatimuksesta maksuvelvolliselle tilaisuus vastineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijälle tarvittaessa myös vastaselityksen antamiseen. Asia voidaan ratkaista asianosaisia kuulematta siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentissa säädetään.

21 §

Valitus hallinto-oikeuteen

Oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen ja muuhun kuin maksuunpanoa ja maksun palauttamista koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä maksuvelvollisen tai muun muutoksenhakuun oikeutetun asianosaisen henkilön kotikunta tai yhteisön kotipaikka on ollut, kun 20 §:n 1 momentissa tarkoitettu tai muu päätös on tehty. Jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta edellä olevan perusteella, valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valtion puolesta valitusoikeus tullipiirin päätökseen on tullipiirissä olevalla tulliasiamiehellä ja Tullihallituksen päätökseen Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

Valitusaika oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen on kolme vuotta sen vuoden päättymisestä, jona maksuunpano on tehty tai jota maksun palautuspäätös koskee, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muussa asiassa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tulliasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Valituskirjelmä on toimitettava sille viranomaiselle, jonka päätöksestä valitetaan. Päätöksen tehneen viranomaisen on annettava valituksen johdosta lausunto. Viranomaisen on varattava valituksen ja lausunnon johdosta tulliasiamiehen tekemästä valituksesta maksuvelvolliselle ja muulle asianosaiselle sekä maksuvelvollisen ja muun asianosaisen tekemästä valituksesta tulliasiamiehelle tilaisuus vastineen antamiseen. Tarvittaessa muutoksenhakijalle on varattava tilaisuus myös vastaselityksen antamiseen. Valituskirjelmä

vastineineen, vastaselityksineen ja lausuntoineen sekä asian käsittelyssä syntyneet muut asiakirjat on viipymättä lähetettävä hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeudelle osoitettu valitus, joka olisi pitänyt tehdä oikaisuvaatimuksena, käsitellään tulliviranomaisessa oikaisuvaatimuksena. Valituksen tutkimatta jättämisestä ei tällöin tehdä päätöstä.

Tässä laissa tarkoitettuihin asioihin ei sovelleta verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain perustevalitusta koskevia säännöksiä.

22 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitusoikeus on niillä, jotka voivat 20 §:n nojalla hakea muutosta maksuunpanoon.

Valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valitusluvan myöntämiseen on painava taloudellinen tai muu syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitus on tehtävä 60 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle hallinto-oikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus on Tullihallituksessa olevalla tulliasiamiehellä.

23 §

Muutoksenhaun ja tulliviranomaisen tekemän oikaisun johdosta maksettava korko

Jos polttoainemaksu on muutoksenhaun tai tulliviranomaisen tekemän oikaisun johdosta kumottu tai polttoainemaksua on alennettu, asianomaiselle on maksettava takaisin liikaa suoritettu määrä sekä sille vuotuista korkoa, joka on kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Korko lasketaan polttoainemaksun maksupäivästä takaisinmaksupäivään. Palautukselle maksettava korko ei ole tuloverotuksessa veronalaista tuloa.

Jos muutoksenhaun johdosta polttoainemaksua määrätään suoritettavaksi tai sen määrää korotetaan, tulliviranomainen perii polttoainemaksun ja sille veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetyn viivekoron.

24 §

Valtion puhevallan käyttäminen

Valtion puolesta puhevaltaa muutoksenhaun ja oikaisua koskevissa asioissa käyttää tullipiirissä oleva tulliasiamies tai, jos asia koskee Tullihallituksen päätöstä taikka valittamista korkeimpaan hallinto-oikeuteen, Tullihallituksessa oleva tulliasiamies.

Tulliasiamiestä kuullaan ja päätös annetaan hänelle tiedoksi siten, että tulliasiamiehelle varataan tilaisuus tutustua päätökseen ja sen perusteena oleviin asiakirjoihin.

25 §

Äänestys hallintotuomioistuimissa

Jos tämän lain nojalla tehtyä muutoksenhaun ratkaistaessa ilmaantuu eri mielipiteitä, tulee päätökseksi se mielipide, jota useimpien on katsottava kannattaneen. Äänen jakautuessa tasan päätökseksi tulee se mielipide, joka on maksuvelvolliselle edullisempi, tai

jollei tätä perustetta voida soveltaa, se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

26 §

Täytäntöönpano

Maksuvelvollinen on velvollinen maksamaan määrätyn polttoainemaksun siitä huolimatta, että polttoainemaksuun haetaan muutosta.

27 §

Aiheettoman suorituksen palauttaminen

Joka osoittaa suorittaneensa erehdyksessä polttoainemaksua, on oikeutettu hakemukselta saamaan suorittamansa määrän takaisin asianomaiselta tulliviranomaiselta. Erehdyksenä ei pidetä polttoainemaksun suorittamista siinä tarkoituksessa, että aluksen käyttöä ei estettäisi, tai olosuhteissa, joissa tätä tarkoitusta voidaan pitää ilmeisenä.

Jos kaksi tai useampi on suorittanut samasta aluksesta polttoainemaksua, liikaa maksettu polttoainemaksu palautetaan hakemukselta sille, joka ei ole maksuvelvollinen.

28 §

Polttoainemaksun huojentaminen ja maksunlykkäys

Tullihallitus voi hakemuksesta erityisistä syistä määräämillään ehdoilla kokonaan tai osittain vapauttaa polttoainemaksun sekä viivekoron ja lykkäyksen vuoksi suoritettavan koron maksamisesta, jos näiden perimistä täysimääräisenä voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa periaatteellisesti tärkeän asian ratkaistavakseen.

Tullihallitus voi hakemuksesta myöntää erityisistä syistä lykkäystä polttoainemaksun suorittamiselle valtiovarainministeriön määräämin ehdoin, jos polttoainemaksun suorittamista määrääjässä voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomana. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen.

29 §

Rangaistussäännökset

Joka kuljettaa alusta, josta on erääntynyt polttoainemaksua suorittamatta, on tuomittava polttoainemaksurikkomuksesta sakkoon.

30 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

— — — — —

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jyrki Katainen*

1.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1472/1994) 1, 2, 2 a ja 3 §, 7 §:n 2 momentti, 9, 9 a ja 10 § sekä lain liitteenä oleva verotaulukko,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laeissa 901/1995, 1259/1996, 921/1997, 757/2001, 1169/2002 ja 394/2004, 2 a § mainitussa laissa 921/1997, 3 § mainitussa laissa 901/1995, 9 § mainituissa laeissa 1259/1996, 921/1997 ja 1169/2002, 9 a § mainitussa laissa 921/1997 ja laissa 918/2001, 10 § osaksi mainitussa laissa 1259/1996 ja verotaulukko laissa 394/2004, sekä

lisätään lakiin uusi 2 b, 2 c, 11 a ja 12 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Nestemäisistä polttoaineista on suoritettava valtiolle valmisteverona perusveroa ja lisäveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuviin menojen rahoittamiseksi on nestemäisistä polttoaineista lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Nestemäiseen polttoaineeseen lisätystä apuaineesta on suoritettava valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua samojen perusteiden mukaan kuin siitä polttoaineesta, johon apuainetta on lisätty.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *nestemäisillä polttoaineilla* liitteenä olevassa verotaulukossa mainittuja tuotteita;
- 2) *mineraaliöljyillä*, joiden siirtämiseen sovelletaan valmisteverotuslain säännöksiä,
 - a) tullitariffin nimikkeisiin 2707 10, 2707 20, 2707 30 ja 2707 50 kuuluvia tuotteita;

1 §

Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona perusveroa ja lisäveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuviin menojen rahoittamiseksi on nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Nestemäiseen polttoaineeseen ja 2 a §:ssä tarkoitettuun tuotteeseen lisätystä apuaineesta on suoritettava valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua samojen perusteiden mukaan kuin siitä polttoaineesta, johon apuainetta on lisätty.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *nestemäisillä polttoaineilla*:
 - a) tullitariffin nimikkeisiin 1507–1518 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;
 - b) tullitariffin nimikkeisiin 2706–2710,

b) tullitariffin nimikkeisiin 2710 0011–2710 00 78 kuuluvia tuotteita; nimikkeisiin 2710 00 21, 2710 00 25 ja 2710 00 59 kuuluvia tuotteita kuitenkin ainoastaan silloin, kun tuotteita siirretään pakkaamattomina tukkuerinä;

c) tullitariffin nimikkeeseen 2711 kuuluvia tuotteita, lukuun ottamatta nimikkeisiin 2711 11 00 ja 2711 21 00 kuuluvia tuotteita;

d) tullitariffin nimikkeeseen 2901 10 kuuluvia tuotteita; sekä

e) tullitariffin nimikkeisiin 2902 20, 2902 30, 2902 41 00, 2902 42 00, 2902 43 00 ja 2902 44 kuuluvia tuotteita;

3) moottoribensiinillä tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa bensiiniä, jonka oktaaniluku on 75 RON tai enemmän määriteltynä ASTM D 2699 -menetelmällä; moottoribensiiniksi katsotaan lisäksi kaikki sellaiset mineraaliöljyt ja muut tuotteet, jotka luovutetaan käytettäväksi polttoaineena ottomoottoreissa 2 momentissa mainittuja polttoaineita lukuunottamatta;

6) reformuloidulla rikittömällä moottoribensiinillä tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Happipitoisuus	$2,0 \leq O_2 \leq 2,7$ painoprosenttia
Rikkipitoisuus	Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden
Höyrynpaine: — tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.6.—31.8., sanotut päivät mukaan lukien	Enintään 70 kPa
— tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.9.—31.5., sanotut päivät mukaan lukien	Enintään 90 kPa

2711 12 ja 2711 13 sekä 2712–2715 kuuluvia tuotteita;

c) tullitariffin nimikkeisiin 2901 ja 2902 kuuluvia tuotteita;

d) tullitariffin nimikkeisiin 2905 11 00 kuuluvia tuotteita, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

e) tullitariffin nimikkeeseen 3403 kuuluvia tuotteita;

f) tullitariffin nimikkeeseen 3811 kuuluvia tuotteita;

g) tullitariffin nimikkeeseen 3817 kuuluvia tuotteita;

h) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2) **tullitariffin nimikkeellä** tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 2031/2001 nimikkeistöä;

3) moottoribensiinillä tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa bensiiniä, jonka oktaaniluku on 75 RON tai enemmän määriteltynä ASTM D 2699- tai EN 25164 -menetelmällä;

4) reformuloidulla rikittömällä moottoribensiinillä tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Happipitoisuus	$2,0 \leq O_2 \leq 2,7$ painoprosenttia
Rikkipitoisuus	Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden
Höyrynpaine: — tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.6.—31.8., sanotut päivät mukaan lukien	Enintään 70 kPa
— tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.9.—31.5., sanotut päivät mukaan lukien	Enintään 90 kPa

7) *dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä; *dieselöljyksi katsotaan 2 momentissa mainittuja tuotteita lukuun ottamatta lisäksi kaikki sellaiset mineraaliöljyt ja muut tuotteet, jotka luovutetaan käytettäväksi polttoaineena dieselmootoreissa;*

8) *rikittömällä dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä, jonka rikkiptoisuus on enintään 10 milligrammaa kiloa kohden;

9) *kevyellä polttoöljyllä* edellä 7 kohdassa tarkoitettua dieselöljyä, joka on tehty tunnistettavaksi sen mukaan kuin tässä laissa säädetään; kevyeksi polttoöljyksi katsotaan lisäksi kaikki sellaiset nestemäiset mineraaliöljyt, jotka luovutetaan käytettäväksi lämmitykseen ja jotka on tehty tunnistettavaksi sen mukaan kuin tässä laissa säädetään;

10) *raskaalla polttoöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvia lämmitykseen tarkoitettuja öljyjä ja öljyvalmisteita, joista ASTM D 86 -menetelmän mukaan 250 celsiusasteeseen asti tislattaessa tislautuu (häviöt mukaan luettuna) vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia tai joista tällä menetelmällä ei 250 celsiusasteen lämpötilassa voida määrittää tilavuusprosenttia; raskaaksi polttoöljyksi katsotaan kevyttä polttoöljyä ja 2 momentissa mainittuja polttoaineita lukuun ottamatta myös muut sellaiset mineraaliöljyt ja hiilivedyt, jotka luovutetaan käytettäväksi lämmitykseen;

5) *dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä;

6) *rikittömällä dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä, jonka rikkiptoisuus on enintään 10 milligrammaa kiloa kohden;

7) *lentobensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden polttomootoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 910-, ASTM D 6227- tai DEF STAN 91-90 -menetelmällä;

8) *lentopetrolilla* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden turbiini- tai dieselmootoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 1655-, ASTM D 6615-, DEF STAN 91-91-, GOST 10227- tai NATO code F-35 -menetelmällä;

9) *kevyellä polttoöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmityksessä sekä työkonneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettäväksi soveltuvaa dieselöljyä ja kaasuoiljyä, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähintään 85 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 350 celsiusasteessa, ja joka on tehty tunnistettavaksi kuten nestemäisten polttoainien valmisteverosta annetussa asetuksessa on määrätty. Kevyen polttoöljyn käytöstä ajoneuvojen ja vesikulkuneuvojen polttoaineena säädetään polttoainemaksusta annetussa laissa (1280/2003) sekä yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetussa laissa (/);

10) *raskaalla polttoöljyllä* dieselöljyä ja kevyttä polttoöljyä lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmitykseen tarkoitettua öljyä ja öljyvalmistetta, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 250 celsiusasteessa tai joista näillä menetelmillä ei 250 celsiusasteen lämpötilassa voida määrittää tilavuusprosenttia;

11) *biopolttoöljyllä* lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmootoreissa ja dieselmootorilla varustetuissa työkonneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka

11) *lämmityksellä* mineraaliöljyjen ja hiilivetyjen käyttöä polttotarkoituksiin;

12) *yksityisellä huvialuksella* alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen suorituksiin;

13) *ammattimaisella kalastuksella* toimintaa, jossa sen harjoittaja saa kalastuksesta ja pyytämänsä saaliin jalostamisesta toimeentulonsa tai oleellisen osan siitä siten, että hänen mainitusta toiminnasta saamansa myyntitulot (*kalastuksen kokonaistulo*), ovat vähintään 30 prosenttia kalastajan saamien kaikkien elinkeinotoiminnan kokonaistulojen, palkkatulojen ja muiden hänen säännöllisesti saamiensa kokonaistulojen yhteismäärästä; yhtiön tai osuuskunnan osakkaana kalastusta harjoittavan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös yhtiön tai osuuskunnan kalastuksen kokonaistuloista hänelle kuuluva osuus; toisen palveluksessa olevan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös hänen kalastuksesta saamansa palkkatulot; kalastuksen harjoittajan tulee olla merkitty

on valmistettu biomassasta; biomassalla tarkoitetaan maataloudesta, kasvi- ja eläinainneet mukaan lukien, metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja jätetuotteiden biohajoavaa osaa sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa;

12) *nestekaasulla* tullitariffin nimikkeisiin 2711 12 ja 2711 13 kuuluvia propaanista, butaanista tai niiden seoksista muodostuvia, nestemäisessä olomuodossa olevia kaasuja;

13) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia;

14) *lämmityksellä* polttoaineiden käyttöä polttotarkoituksiin;

15) *yksityisellä huvi-ilmailulla* ilma-aluksen käyttöä luonnollisen tai oikeushenkilön toimesta sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan tai julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin henkilöiden tai tavaroiden kuljetuksiin taikka palvelujen tarjoamiseen;

16) *yksityisellä huvialuksella* alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen tarjoamiseen;

17) *ammattimaisella kalastuksella* toimintaa, jossa sen harjoittaja saa kalastuksesta ja pyytämänsä saaliin jalostamisesta toimeentulonsa tai oleellisen osan siitä siten, että hänen mainitusta toiminnasta saamansa myyntitulot (*kalastuksen kokonaistulo*), ovat vähintään 30 prosenttia kalastajan saamien kaikkien elinkeinotoiminnan kokonaistulojen, palkkatulojen ja muiden hänen säännöllisesti saamiensa kokonaistulojen yhteismäärästä; yhtiön tai osuuskunnan osakkaana kalastusta harjoittavan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös yhtiön tai osuuskunnan kalastuksen kokonaistuloista hänelle kuuluva osuus; toisen palveluksessa olevan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös hänen kalastuksesta saamansa palkkatulot; kalastuksen harjoittajan tulee olla merkitty

ammattikalastajarekisteriin ja ammattimaiseen kalastukseen käytettävän kalastusluksen tulee olla merkitty kalastuslukserekisteriin, siten kuin Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994) tai sen nojalla säädetään tai määrätään;

14) yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen.

Tätä lakia ei sovelleta kivihiiheen, ruskohiiheen, turpeeseen, ligniittiin eikä muuhun vastaavaan kiinteään hiilivetyyn eikä maakaasuun. Edellä 1 momentissa tarkoitettuina veronalaisena polttoaineena ei pidetä lentotarkoituksiin käytettävää lentobensiiniä ja lentopetrolia eikä metaania, nestekaasua ja veneilyssä käytettäväksi tarkoitettua tämän lain mukaan tunnistettavaksi tehtyä moottoripetrolia. Veronalaisena polttoaineena ei pidetä myöskään jäteöljyä, joka käytetään uudelleen polttoaineena joko välittömästi talteenottamisen jälkeen tai jäteöljyjen kierrätysprosessin jälkeen.

Asetuksella voidaan säätää, että sellaisiin 1 momentin 2 kohdassa mainittuihin mineraaliöljyihin, jotka eivät ole valmisteveron alaisia, ei sovelleta valmisteverotuslain 12 luvun säännöksiä.

2 a §

Ammattimaiseen kalastukseen käytettävän polttoaineen osalta 2 §:n 1 momentin 13 kohdassa tarkoitettujen rekisteröintimerkintöjen on oltava voimassa verotonta polttoainetta hankittaessa ja käytettäessä.

ammattikalastajarekisteriin ja ammattimaiseen kalastukseen käytettävän kalastusluksen tulee olla merkitty kalastuslukserekisteriin, siten kuin Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994) tai sen nojalla säädetään tai määrätään;

18) yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen.

2 a §

Niitä nestemäisiä polttoaineita, joille ei ole lain liitteenä olevassa verotaulukossa verotaso, on verotettava käyttötarkoituksensa perusteella verotaulukossa säädetyn vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen nestemäisten polttoaineiden lisäksi kaikkia muitakin tuotteita, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään moottoripolttoaineina tai moottoripolttoaineen apuaineena, lisäaineena tai moottoripolttoaineiden tilavuutta lisäävinä aineina, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan moottoripolttoaineen verotason mukaisesti.

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen nestemäisten polttoaineiden lisäksi kaikki muut

hiilivedyt, turvetta lukuun ottamatta, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäviksi taikka joita myydään lämmitykseen on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verotason mukaisesti.

Tätä pykälää ei sovelleta kaasumaisiin ja kiinteisiin polttoaineisiin, joiden valmisteveronalaisuudesta säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996).

2 b §

Valmisteverotuslain (1469/1994) 1 ja 12 luvussa säänneltyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan seuraaviin nestemäisiin polttoaineisiin:

1) tullitariffin nimikkeisiin 1507–1518 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäviksi lämmitys tai moottoripolttoaineina;

2) tullitariffin nimikkeisiin 2707 10, 2707 20, 2707 30 ja 2707 50 kuuluviin tuotteisiin;

3) tullitariffin nimikkeisiin 2710 11–2710 19 69 kuuluviin tuotteisiin; tullitariffin nimikkeisiin 2710 11 21, 2710 11 25 ja 2710 19 29 kuuluviin tuotteisiin kuitenkin vain, kun niitä siirretään pakkaamattomina tukkuerinä;

4) tullitariffin nimikkeeseen 2711 kuuluviin tuotteisiin lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeisiin 2711 11, 2711 21 ja 2711 29 kuuluvia tuotteita;

5) tullitariffin nimikkeeseen 2901 10 kuuluvat tuotteet;

6) tullitariffin nimikkeisiin 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 ja 2902 44 kuuluviin tuotteisiin;

7) tullitariffin nimikkeisiin 2905 11 00 kuuluviin tuotteisiin, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäviksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

8) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäviksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää valmisteverotuslain 1 ja 12 luvuissa säännellyn valvonta- ja siirtojärjestelmän soveltamisesta myös muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, ett-

ei 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin lukuun ottamatta verotaulukossa mainittuja nestemäisiä polttoaineita sovelleta valmisteverotuslain 12 luvussa säädettyä tuotteiden siirtämistä koskevia säädöksiä, jos Suomi ja toinen Euroopan yhteisön jäsenvaltio ovat näin kahdenkeskisen sopimuksen perusteella sopineet.

2 c §

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tässä laissa mainittujen tullitariffin nimikkeiden päivittämisestä vastaamaan voimassa olevia nimikkeitä edellyttäen, että tämä ei johda minkään nestemäisen polttoaineen lisäämiseen tai poistamiseen tämän lain alaisuudesta, eikä veron määrän muutoksiin.

3 §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verovelvollisuudesta, *nestemäisten polttoaineiden* valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan:

1) se, jolle polttoainetta on luovutettu valtion varmuusvarastosta;

2) *nestemäisen* polttoaineen kauppa harjoittava liike *nestemäiseen* polttoaineeseen lisäämistään apuaineista;

3) se, joka luovuttaa 2 §:n 1 momentin 3, 7, 9 tai 10 kohdassa tarkoitettua, varsinaista polttoainetta korvaavaa tuotetta käytettäväksi mainituissa kohdissa säädettyihin tarkoituksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.

7 §

Moottoripetroli ja valopetroli on niin ikään tehtävä tunnistettavaksi sen mukaan kuin asetuksella säädetään.

9 §

Valmisteverottomia ovat, sen lisäksi mitä valmisteverotuslaissa säädetään:

3 §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verovelvollisuudesta, valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan:

1) se, jolle polttoainetta on luovutettu valtion varmuusvarastosta;

2) polttoaineen kauppa harjoittava liike polttoaineeseen lisäämistään apuaineista;

3) *se, joka luovuttaa tai käyttää 2 a §:ssä tarkoitettua korvaavaa polttoainetta mainituissa pykälässä säädettyihin tarkoituksiin.*

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta, *jollei 2 b §:stä muuta johdu.*

7 §

Valopetroli on niin ikään tehtävä tunnistettavaksi *siten* kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

9 §

Valmisteverottomia *ja huoltovarmuusmaksuttomia* ovat, sen lisäksi mitä valmisteverotuslaissa säädetään:

1) polttoaineet, jotka myydään, luovutetaan tai maahantuodaan valtion varmuusvarastoon;

2) polttoaineet, jotka käytetään energianlähteenä öljynjalostusprosessissa;

3) polttoaineet, jotka käytetään teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;

4) polttoaineet, jotka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella; kalastusalusten polttoaineet ovat kuitenkin verottomia siltä osin kuin niitä käytetään 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettuun ammattimaiseen kalastukseen; *sekä*

5) sähköntuotannossa ja erillisen sähkön-tuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä käytettävät polttoaineet, lukuun ottamatta polttoaineita, jotka käytetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 5 §:n 2 momentissa mainittuun tarkoitukseen.

9 a §

Edellä 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta alusliikenteen harjoittajalle aluksen sanottuun tarkoitukseen käyttämästä polttoaineesta suoritettu vero. Dieselmootorilla varustetun aluksen käyttämän polttoaineen veron palautus on enintään kevyen polttoöljyn veroa vastaava määrä.

Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä aluksen kotipaikan piiritullikamarille. Palautusta voi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoaineesta. Palautusta on haettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä.

Palautusta ei suoriteta, jos muulle kuin kalastusalukselle palautettavaksi pyydetty veron määrä on alle 330 euroa.

Asetuksella voidaan erikseen säätää, että jokin alustyyppi, alusryhmä tai tiettyyn käytötarkoitukseen käytettävä alus voi hankkia

1) polttoaineet, jotka myydään, luovutetaan tai maahantuodaan valtion varmuusvarastoon;

2) polttoaineet, jotka käytetään energianlähteenä öljynjalostusprosessissa;

3) polttoaineet, jotka käytetään teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;

4) polttoaineet, jotka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella; kalastusalusten polttoaineet ovat kuitenkin verottomia siltä osin kuin niitä käytetään 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettuun ammattimaiseen kalastukseen;

5) sähköntuotannossa ja erillisen sähkön-tuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä käytettävät polttoaineet, lukuun ottamatta polttoaineita, jotka käytetään sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 5 §:n 2 momentissa mainittuun tarkoitukseen;

6) polttoaineet, jotka käytetään lentoliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisessä huvi-ilmailussa;

7) biopolttoöljy; *sekä*

8) nestekaasu.

9 a §

Edellä 9 §:n 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta tuotteista suoritettu vero käyttäjälle, jos polttoaineen on käyttänyt verottomaan tarkoitukseen muu kuin valtuutettu varastonpitäjä. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä tuotteiden käyttöpaikan tulliviranomaiselle.

Edellä 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta alusliikenteen harjoittajalle aluksen sanottuun tarkoitukseen käyttämästä polttoaineesta suoritettu vero. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä aluksen kotipaikan tulliviranomaiselle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää niistä alustyypeistä, alusryhmistä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävistä aluksista, jotka voivat hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Edellä 9 §:n 6 kohdassa tarkoitettu verot-

verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa (1469/1994) tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta ja tietojenantovelvollisuudesta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

tomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta lentoliikenteen harjoittajalle ilma-aluksen sanottuun tarkoitukseen käyttämästä polttoaineesta suoritettu vero. Jos ilma-aluksessa on käytetty lentobensiinin tai lentopetrolin sijasta muuta veronalaista polttoainetta, maksetaan palautus kuitenkin enintään lentobensiinin tai lentopetrolin veroa vastaavan määrän mukaan. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä ilma-aluksen kotipaikan tulliviranomaiselle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tietty polttoainelaatu voidaan luovuttaa verottomasti valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta ilmailukäyttöön tai, että jokin ilma-alustyyppi, ilma-alusryhmä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävä ilma-alus voi hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Palautusta haetaan kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoaineesta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa muilta kuin kalastusaluksilta. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta säädetään tai määrätään.

10 §

Huoltovarmuusmaksuttomia ovat, sen lisäksi mitä valmisteverotuslaissa verottomiksi säädetään:

1) edellä 9 §:n 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettut polttoaineet;

2) polttoaineet, jotka osoitetaan käytettävän vientitavaran valmistamiseen, korjaamiseen, kunnostamiseen, täydentämiseen tai päällystämiseen, lukuun ottamatta nestemäistä polttoainetta, jota käytetään koneiden tai laitteiden käynnissä tai kunnossa pitämiseen.

10 §

Ammattimaiseen kalastukseen käytettävän polttoaineen osalta 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettujen rekisteröintimerkintöjen on oltava voimassa polttoainetta hankittaessa ja käytettäessä.

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovelleta valmisteverotuslain 8 ja 9 §:ää, jos valmistetun biopolttoöljyn määrä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa eikä biopolttoainetta siirretä Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan välillä.

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä kotipaikkansa tullipiirille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin soveltuvien osin valmisteverotuslain rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää Tullihallitus.

12 a §

Tulliviranomaisella on oikeus saada lentobensiinin ja -petrolin verotusta ja sen valvontaa varten tarpeellisia tietoja Ilmailulaitokselta.

— — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 9 §:n 7 kohdassa tarkoitettua biopolttoöljyn verottomuutta sovelletaan sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jona Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt veronalennuksen.

— — —

Voimassa oleva laki

Liite

Tuote	VEROTAULUKKO			
	Tuote-ryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Moottoribensiini snt/l				
— reformuloitu rikitön	11	53,85	4,23	0,68
— muu laatu	21	56,50	4,23	0,68
Dieselöljy snt/l				
— rikitön	31	26,83	4,76	0,35
— muu laatu	41	29,48	4,76	0,35
Kevyt polttoöljy snt/l	51	1,93	4,78	0,35
Raskas polttoöljy snt/kg	61	—	5,68	0,28

Ehdotus

Liite

Tuote	VEROTAULUKKO			
	Tuote-ryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Moottoribensiini snt/l				
— reformuloitu rikitön	11	57,24	4,78	0,68
— muu laatu	21	59,89	4,78	0,68
Dieselöljy snt/l				
— rikitön	31	30,67	5,38	0,35
— muu laatu	41	33,32	5,38	0,35
Kevyt polttoöljy snt/l	51	2,94	5,41	0,35
Raskas polttoöljy snt/kg	61	—	6,42	0,28
<i>Lentopetroli snt/l</i>	<i>71</i>	<i>33,32</i>	<i>5,38</i>	<i>0,35</i>
<i>Lentobensiini snt/l</i>	<i>81</i>	<i>37,54</i>	<i>4,78</i>	<i>0,68</i>

2.

Laki**sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1260/1996) 13 § ja 24 §:n 2 momentti,
muutetaan 1 ja 2 §, 7 §:n 6 kohta, 14 §, 15 §:n edellä oleva väliotsikko, 20 ja 22 § ja lain liitteinä oleva verotaulukko,
 sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laissa 447/2005, 2 § osaksi laeissa 510/1998 ja 1168/2002 sekä mainitussa laissa 447/2005, 7 §:n 6 kohta laissa 1058/2006 ja lain liitteinä oleva verotaulukko mainitussa laissa 1058/2006, sekä
lisätään lakiin uusi 2 a ja 2 b § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Sähköstä, kivihielestä, maakaasusta ja mäntyöljystä on suoritettava valtiolle valmisteverona perusveroa ja lisäveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuviin menojen rahoittamiseksi on sähköstä, kivihielestä *sekä* maakaasusta lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *sähköllä* tullitariffin nimikkeeseen 2716 kuuluvaa sähköenergiaa;
- 2) *kivihiehellä* tullitariffin nimikkeisiin 2701 ja 2702 kuuluvaa kivihieiltä, kivihieilibrikettejä ja niiden kaltaisia kivihielestä valmistettuja kiinteitä polttoaineita ja ruskohieiltä;
- 4) *maakaasulla* tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluvaa kaasumaista maakaasua;
- 5) *mäntyöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 3803 00 10 kuuluvaa raakamäntyöljyä;

1§

Sähköstä, kivihielestä, maakaasusta, mäntyöljystä, *eräistä energiatuotteista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista* on suoritettava valtiolle valmisteverona perusveroa ja lisäveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Varmuusvarastoinnista ja muusta huoltovarmuuden turvaamisesta valtiolle aiheutuviin menojen rahoittamiseksi on sähköstä, kivihielestä, maakaasusta, *mäntyöljystä, eräistä energiatuotteista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista* lisäksi suoritettava huoltovarmuusmaksua huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun huoltovarmuusrahastoon sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia sovelletaan biokaasuun sähkön tuotannon tukien osalta.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *sähköllä* tullitariffin nimikkeeseen 2716 kuuluvaa sähköenergiaa;
- 2) *energiatuotteella:*
 - a) *tullitariffin nimikkeeseen 2701 kuuluvaa kivihieiltä; kivihiehellä tarkoitetaan myös tullitariffin nimikkeeseen 2702 kuuluvaa ruskohieiltä, tullitariffin nimikkeeseen 2704 kuuluvaa kivihielestä, ruskohielestä tai turpeesta saatua koksia;*
 - b) *tullitariffin nimikkeeseen 2705 kuuluvia tuotteita;*

6) *sähköverkolla* sähkömarkkinalain (386/1995) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua sähköverkkoa, jolla on sähkömarkkinaviranomaisen lupa;

7) *verkonhaltijalla* sähkömarkkinalain 3 §:n 8 ja 9 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijaa;

8) *teollisuudella* mineraalien kaivuuta sekä tavaran valmistusta ja jalostusta teollisesti; teollisuuteen rinnastetaan vähäinen teollisuuden kuulumattoman tukitoiminnan harjoittaminen, joka tapahtuu teollisuutta harjoittavan yrityksen tuotantopaikalla ja joka liittyy pääasiallisesti yrityksen omaan teolliseen tuotantoon; teollisuuteen rinnastetaan myös ammattimainen kasvihuoneviljely;

9) *yrittäjä* teollisuudessa toimivaa elinkeinonharjoittajaa, joka harjoittaa elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaista liike- ja ammattitoimintaa;

10) *tilikaudella* kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua tilikautta;

11) *jalostusarvolla* yrityksen tilikaudelta vahvistetun tilinpäätöksen mukaista liikevoiton (-tappion), poistojen ja arvonalentumisten sekä henkilöstökulujen yhteismäärää ilman tässä laissa tarkoitettua veronpalautusta;

12) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen;

13) *omakäyttölaitteilla* niitä laitteita ja koneistoja, jotka laitoksessa tarvitaan sähkön tai sähkön ja lämmön tuottamiseen ja tuotantovalmiuden ylläpitämiseen ja jotka tarvitaan laitoksen aiheuttamien ympäristöhaittojen poistamiseen tai pienentämiseen; kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksessa annetaan tarkemmat määräykset niistä laitteistoista ja koneistoista, jotka luetaan omakäyttölaitteiksi;

c) *tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00* kuuluvaa kaasumaista maakaasua;

d) *tullitariffin nimikkeeseen 3803 00 10* kuuluvaa raakamäntyöljyä;

3) *tullitariffin nimikkeellä* viittauksia tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annettua komission asetusta (EY) N:o 2031/2001;

4) *sähköverkolla* sähkömarkkinalain (386/1995) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua sähköverkkoa, jolla on sähkömarkkinaviranomaisen lupa;

5) *verkonhaltijalla* sähkömarkkinalain 3 §:n 8 ja 9 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijaa;

6) *teollisuudella* mineraalien kaivuuta sekä tavaran valmistusta ja jalostusta teollisesti; teollisuuteen rinnastetaan vähäinen teollisuuden kuulumattoman tukitoiminnan harjoittaminen, joka tapahtuu teollisuutta harjoittavan yrityksen tuotantopaikalla ja joka liittyy pääasiallisesti yrityksen omaan teolliseen tuotantoon; teollisuuteen rinnastetaan myös ammattimainen kasvihuoneviljely;

7) *yrittäjä* teollisuudessa toimivaa elinkeinonharjoittajaa, joka harjoittaa elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaista liike- ja ammattitoimintaa;

8) *tilikaudella* kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua tilikautta;

9) *jalostusarvolla* yrityksen tilikaudelta vahvistetun tilinpäätöksen mukaista liikevoiton tai tappion, poistojen ja arvonalentumisten sekä henkilöstökulujen yhteismäärää ilman tässä laissa tarkoitettua veronpalautusta;

10) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen;

11) *omakäyttölaitteilla* niitä laitteita ja koneistoja, jotka laitoksessa tarvitaan sähkön tai sähkön ja lämmön tuottamiseen ja tuotantovalmiuden ylläpitämiseen ja jotka tarvitaan laitoksen aiheuttamien ympäristöhaittojen poistamiseen tai pienentämiseen; kauppa- ja teollisuusministeriön *asetuksella* annetaan tarkemmat *säännökset* niistä laitteistoista ja koneistoista, jotka luetaan omakäyttölaitteiksi;

14) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä;

15) *kierrätyspolttoaineella* yhdyskuntien ja yritysten polttokelpoisista, kuivista, kiinteistä ja syntypaikoilla lajitelluista jätteistä mekaanisella käsittelyllä valmistettua polttoainetta, jonka ominaisuudet tunnetaan; kierrätyspolttoaineeseen rinnastetaan jätepolttoaineista termisessä kaasutusprosessissa valmistettu tuotekaasu;

16) *biokaasulla* biologisen mädätysprosessin tuloksena hiilipitoisista materiaaleista muodostuvaa energiapitoista kaasuseosta;

17) *metsähakkeella* metsässä hakkuiden yhteydessä syntyvistä puutähteistä, kuten latvuksista, oksista, neulasista, lehdistä, kannoista ja juurakoista, syntyvää polttohaketta, joka valmistetaan metsässä, terminaalissa tai tehtaalla.

12) *voimalaitoksella* tietyllä alueella toimivaa toiminnallista kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on tuottaa sähköä tai sähköä ja lämpöä;

13) *kierrätyspolttoaineella* yhdyskuntien ja yritysten polttokelpoisista, kuivista, kiinteistä ja syntypaikoilla lajitelluista jätteistä mekaanisella käsittelyllä valmistettua polttoainetta, jonka ominaisuudet tunnetaan; kierrätyspolttoaineeseen rinnastetaan jätepolttoaineista termisessä kaasutusprosessissa valmistettu tuotekaasu;

14) *biokaasulla* biologisen mädätysprosessin tuloksena hiilipitoisista materiaaleista muodostuvaa energiapitoista kaasuseosta;

15) *metsähakkeella* metsässä hakkuiden yhteydessä syntyvistä puutähteistä, kuten latvuksista, oksista, neulasista, lehdistä, kannoista ja juurakoista syntyvää polttohaketta, joka valmistetaan metsässä, terminaalissa tai tehtaalla; *sekä*

16) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia.

2 a §

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen energiatuotteiden lisäksi, turvetta lukuun ottamatta, kaikki muut kaasumaiset ja kiinteät hiilivedyt, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verokannan mukaisesti.

2 b §

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tässä laissa mainittujen tullitariffin nimikkeiden päivittämisestä vastaamaan voimassa olevia nimikkeitä, edellyttäen että tämä ei johda energiatuotteen tai sähkön lisäämiseen tai poistamiseen tämän lain alaisuudesta, eikä veron määrän muutoksiin;

7 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on sähkö:

7 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on sähkö:

6) jonka verkonhaltija luovuttaa 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulle sähköntuottajalle.

13 §

Milloin valtuutetulla varastonpitäjällä on varastossaan kivihiiltä, josta aikaisemmin on suoritettu veroa ja jonka varastonpitäjä itse käyttää tai luovuttaa verolliseen tai verottomaan käyttöön, varastonpitäjällä on oikeus tehdä veroilmoituksessaan aikaisemmin maksettua veroa vastaava vähennys. Vähennys on tehtävä viimeistään kolmen kuukauden kuluessa kivihiilen käyttöä tai luovutusta seuraavan kalenterivuoden alusta.

14 §

Jos valtuutettu varastonpitäjä ei voi tehdä 13 §:ssä tarkoitettua vähennystä veroilmoituksessaan, hänellä on oikeus hakemuksesta saada takaisin kivihiilestä liikaa suoritettu valmistevero palautuksena.

Jos kivihiilestä on maksettu veroa enemmän kuin mitä tässä laissa säädetään, käyttäjällä, joka ei ole valtuutettu varastonpitäjä, on oikeus hakemuksesta saada liikaa suoritettu vero palautuksena.

Palautusta on 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa haettava valtuutetun varastonpitäjän kotipaikan piiritullikamarilta ja 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa kivihiilen käyttöpaikan piiritullikamarilta kolmen kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana kivihiili on luovutettu tai käytetty.

Polttoturve ja mäntyöljy

15 §

6) jonka verkonhaltija tai 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu sähköntuottaja luovuttaa toiselle sähköntuottajalle.

13 §

(kumotaan)

14 §

Jos muu kuin valtuutettu varastonpitäjä on käyttänyt kivihiiltä 12 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, toteutetaan verottomuus palauttamalla suoritettu vero hakemuksesta käyttäjälle. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä kivihiilen käyttöpaikan tulliviranomaiselle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä kivihiilestä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa käyttöajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

Mäntyöljy

15 §

20 §

Maakaasun valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan:

1) se, joka yhteisön ulkopuolelta tuo maahan maakaasua;

2) se, jolle maakaasua on siirretty verotta tämän lain nojalla, jos maakaasu on käytetty muuhun kuin verottomaan tarkoitukseen.

22 §

Jos maakaasusta on suoritettu enemmän valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua kuin mitä tässä laissa säädetään, käyttäjällä on oikeus saada hakemuksesta liikaa suoritettu vero ja maksu takaisin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu hakemus on tehtävä käyttöpaikan piiritullikamarille kolmen kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona maakaasua on käytetty.

24 §

Milloin 20 §:n 2 kohdassa tarkoitettu vero-velvollinen on velvollinen suorittamaan veroa maakaasusta, tai milloin on kysymys 22 §:ssä tarkoitettusta tai muusta veron palauttamisesta, maakaasun valmisteverotukseen ja veronpalautukseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

20 §

Maakaasun valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan se, joka tuo Euroopan yhteisön ulkopuolelta maahan maakaasua.

22 §

*Edellä 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus to-
teutetaan palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero käyttäjälle.*

Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä maakaasun käyttöpaikan tulliviranomaiselle. Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

24 §

(2 mom. kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Voimassa oleva laki

Liite

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuote-ryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	—	0,73	0,013
— veroluokka II	2	—	0,22	0,013
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	3	—	43,52	1,18
Maakaasu, kaasumainen snt/nm ³	5	—	1,82	0,084
Mäntyöljy snt/kg	6	5,68	—	—

Ehdotus

Liite

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuote-ryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	—	0,87	0,013
— veroluokka II	2	—	0,25	0,013
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	3	—	49,32	1,18
Maakaasu, kaasumainen euroa/MWh	5	—	2,016	0,084
Mäntyöljy snt/kg	6	6,70	—	—